

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	61616 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	78
Повна назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Ідентифікаційний код ЗВО	02125237
ПІБ керівника ЗВО	Фалько Наталя Миколаївна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.mdpu.org.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/78>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	61616
Назва ОП	Природничі науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.15 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра ботаніки, екології та садово-паркового господарства
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедри: хімії та хімічної освіти; математики і фізики; географії та туризму.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Фактична адреса: вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, Запорізька область, Україна, 69000. Юридична адреса вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь, Запорізька область, Україна, 72312
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Вчитель природничих наук закладу загальної середньої освіти
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	96718
ПІБ гаранта ОП	Арабаджи-Тіпенко Людмила Іванівна
Посада гаранта ОП	старший викладач
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	arabadzhy-tipenko_liudmyla@mspu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(098)-973-79-94
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(098)-973-79-94

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Ідея започаткування освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Природничі науки» в закладі вищої освіти зародилася у 2023 році, яка була обумовлена оприлюдненим оновленим переліком предметних спеціальностей за спеціальністю 014 Середня освіта (наказ МОН України №1368 від 12.10.2017 р.) та потребою закладів загальної середньої освіти регіону сформувати групу вчителів, які є впроваджувачами змін і можуть ефективно працювати в умовах Нової Української школи. Реалізація програми ґрунтується на Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту» та «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Програма розроблена з урахуванням Методичних рекомендацій МОН України щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними згідно наказів МОН України № 584 від 30.04.2020). Вона також враховує Перелік предметних спеціальностей, затверджений наказом МОН України № 506 від 12.05.2016 р. «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)». Освітньо-професійну програму «Природничі науки» затверджено на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (№ 16 від 29.06.2023 р.). Перелік компетентностей ОПП сформований з урахуванням сучасних вимог до підготовки конкурентоспроможного фахівця, який зазначено у відповідному проєкті Стандарту. Робочою групою на підставі ОПП розроблений навчальний план, який визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення ОК, обсяг навчального навантаження, план та графік освітнього процесу, форми контролю результатів навчання відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/yifqrr>).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2024 - 2025	30	4	11	0	0
2 курс	2023 - 2024	30	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	38786 Організація і методика спортивно-масової роботи 39840 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 27508 Середня освіта. Інформатика 27504 Середня освіта. Музичне мистецтво. Естрадний спів 32102 Середня освіта. Українська мова і література 32145 Середня освіта. Біологія та здоров`я людини. Психологія <b>57316</b> Середня освіта. Музичне мистецтво. Мистецтво <b>63443</b> Середня освіта. Історія та громадянська освіта <b>32155</b> Середня освіта. Математика <b>32146</b> Середня освіта. Біологія та здоров`я людини. Хімія 32104 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 28870 Середня освіта. Фізична культура 32098 Середня освіта. Музичне мистецтво 32132 Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров`я людини та природознавство 32185 Середня освіта. Географія. Біологія 32186 Середня освіта. Географія. Фізична культура 32187 Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська) 32188 Середня освіта. Історія

	<p>36153 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська 39841 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська 51372 Середня освіта. Англійська та німецька мови. Психологія 61274 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська 36152 Середня освіта. Мова і література 36068 Середня освіта. Мова і література 36069 Середня освіта. Біологія 36171 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 38785 Методика туристичної роботи 32103 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література 2288 Географія 2309 Музичне мистецтво 2947 Математика 3144 Інформатика 3145 біологія 3479 Хімія 3575 Мова і література (англійська) 3633 Мова і література (німецька) 3661 Історія 4395 Фізична культура 4638 Українська мова і література 62522 Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Психологія 64197 Середня освіта. Природничі науки 64314 Середня освіта. Музичне мистецтво. Мистецтво 27505 Середня освіта. Музичне мистецтво. Художня культура 28853 Середня освіта. Хімія. Біологія 28855 Середня освіта. Біологія. Хімія 28856 Середня освіта. Біологія. Психологія 28872 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська 42041 Середня освіта. Фізична культура. Методика туристичної роботи 61275 Середня освіта. Англійська та німецька мови. Психологія</p>
<p>другий (магістерський) рівень</p>	<p>28806 Середня освіта. Математика. Фізика 28807 Середня освіта. Інформатика 28834 Середня освіта. Географія. Фізична культура 64315 Середня освіта. Музичне мистецтво 64316 Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами) 2308 Математика 28788 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література 28827 Середня освіта. Історія 32134 Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров`я людини та природознавство  32332 Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами)  32333 Середня освіта. Музичне мистецтво  32337 Середня освіта. Біологія та здоров`я людини. Психологія 32338 Середня освіта. Біологія та здоров`я людини. Хімія 32354 Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська) 40415 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська 60891 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська 61616 Природничі науки 28835 Середня освіта. Географія. Біологія 32358 Середня освіта. Фізична культура 2948 Географія 3888 Історія 28786 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська 28787 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 28796 Середня освіта. Музичне мистецтво. Художня культура 28828 Середня освіта. Історія. Географія 29630 Середня освіта. Хімія 29632 Середня освіта. Українська мова і література 29633 Середня освіта. Українська мова і література. Німецька мова і література 29643 Середня освіта. Музичне мистецтво. Музичне виховання в дошкільних закладах 37088 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська 63054 Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Психологія</p>

	64312 Середня освіта. Історія 3889 Українська мова і література 3985 Хімія 4157 Музичне мистецтво 4158 Біологія 4159 Мова і література (німецька) 4418 Інформатика 4564 Фізична культура 16355 Мова і література (англійська) 27509 Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами) 28778 Середня освіта. Біологія. Хімія 28779 Середня освіта. Біологія. Практична психологія 28782 Середня освіта. Хімія. Біологія 28831 Середня освіта. Фізична культура. Організація і методика спортивно-масової роботи 28832 Середня освіта. Фізична культура. Методика туристичної роботи 28833 Середня освіта. Географія. Історія 28941 Середня освіта. Географія 29649 Середня освіта. Біологія 29864 Середня освіта. Хімія. Біологія та здоров'я людини 37089 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 40417 Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша - німецька 49461 Середня освіта. Українська мова і література 63366 Середня освіта (Фізична культура). Захист України
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47568 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) 49783 Середня освіта (Музичне мистецтво)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	38095	11082
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	38095	11082
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	23548	8896
Приміщення, здані в оренду	2243	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>OPP_Prirodnichi_nauki_2023.pdf</i>	i3ECbA5GO2Uhhn8PL2VgqfeUSE6xAzKSkKw7c/5lFFs=
Освітня програма	<i>OPP_Prirodnichi_nauki_2024.pdf</i>	cVfT98B5JFoLqKImXugSqfQtXavJi94P/t7bDbGIduE=
Навчальний план за ОП	<i>Navchalniy_plan_osvitno_profesiynoi_programi_Prirodnichi_nauki_2023.pdf</i>	7BzW13hrwxaawN/oLbUB8cZ8FN8eyt2xfy3oZRvNWLM=
Навчальний план за ОП	<i>Navchalniy_plan_osvitno_profesiynoi_programi_Prirodnichi_nauki_2024.pdf</i>	fJQ356BDQx5U+oZOk5RonnO5WeyD82p4DhSuWfuOTAw=
Навчальний план за ОП	<i>Navchalniy_plan_osvitno_profesiynoi_programi_Prirodnichi_nauki_za_ochna_forma_navchannya_2024.PDF</i>	SoGm/awUmtDannSQ6qWoRosgoxsJqc4XoJH1qfL/UQo=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників	<i>Retsenziya_vidguk_Melitopolska_gimnaziya_22.pdf</i>	SImOuKmyrwSeM3qxM37sCbOFkMLtqihFcDmI2YiHogM=

напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)		
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Retsenziya_vidguk_Dniprovskiy_natsionalniy_universitet.pdf</i>	jZ6DGImcjrK+zdAs9BOn3WtBcFnDQK+mClgt3Z+eSsE=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Retsenziya_vidguk_Dniprovskiy_natsionalniy_universitet_Kabar_A_M.pdf</i>	wJw+4vkmNMuGuEqwzicR8N8VvKsGXv/2BY1PQGe3EjM=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Retsenziya_vidguk_Krivorizkiy_botanichniy_sad.pdf</i>	GyfY03HgkT4CnegQ9T5J/eutTL2sobNouq5+WIAfAyE=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Retsenziya_vidguk_Vasiliuskaya_shkola_No_3.pdf</i>	uQ1ZbSchClBsAoTzHWgqm8luoMTWlUgrAC9As7oWOxc=

1. Проектування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (предметна спеціальність 014.15 Середня освіта (Природничі науки)) для другого (магістерського) рівня відсутній. ПРН ОПП відповідають вимогам НРК: рівень вищої освіти – другий (магістерський); рівень НРК – сьомий за наступними дескрипторами:

Знання - спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань в ОПП: ПРН 1-3, 5.

Уміння/навички - спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності: ПРН 2, 3, 4, 6, 7.

Відповідальність і автономія- управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії: ПРН 6, 7.

Комунікація - зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються: ПРН 1-3, 6.

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

Зміст ОПП формувався з урахуванням: Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів)?

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Мета освітньо-професійної програми «Природничі науки» та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти. Для розробки ОПП залучалися здобувачі вищої освіти: Борозенець Альона – здобувачка II рівня 014 Середня освіта ОПП «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія»; Подлевська Олена – здобувачка II рівня 014 Середня освіта ОПП «Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство». Вони висловили пропозицію включити ОК «Аналіз продуктів споживання», «Лікарські рослини» до вибіркового компонентів ОПП. Відповідно до «Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ» (<http://surl.li/wvfaav>), випусковою кафедрою (Протокол № 15 від 24.06.23 р.) було враховано бажання здобувачів вищої освіти та ухвалено відповідний перелік вибіркового компонентів, який було самостійно обрано здобувачами ОПП (<https://vok.mspu.edu.ua/>). Венгеренко І.О. - здобувач II (магістерського) рівня за спеціальністю 014 Середня освіта ОП Природничі науки запропонував розширити бази виробничої (педагогічної) практики (№ 12 від 10.05.2024 р. (<http://surl.li/hveaxw>)).

Здобувачі вищої освіти активно залучаються до обговорення змісту ОПП «Природничі науки», освітніх компонентів; до уваги беруться результати анкетування якості освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/wtzfzc>, <http://surl.li/nofyxn>, <http://surl.li/qcfhph>, <http://surl.li/ctzidk>, <http://surl.li/wgemte>, <http://surl.li/thmamo>, <http://surl.li/qyevvc>.

- роботодавці

Представники роботодавців включені до робочої групи з розробки ОПП.

Вчитель біології та природознавства Гнатів О.В. наголосила на важливості освітньо-професійної програми «Природничі науки», яка передбачає інтегровану підготовку майбутніх учителів для сучасної школи. Такий підхід відповідає потребам сучасного освітнього процесу, де педагоги часто викладають кілька предметів природничого циклу (протокол засідання кафедри ботаніки і садово-паркового господарства № 15 від 24.06.23 р.). За рекомендацією проф. Голобородько К.К. під час оновлення ОПП у 2024 р. перелік ОК був доповнений: «Здоров'язбережувальні складові освіти. Модуль 1. Здоров'я та безпека. Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут», «Охорона праці в галузі». Мостова Т.О. внесла пропозицію щодо розширення переліку ОК: «Просторово-часова картина світу». За результатом цілеспрямованого моніторингу та аудиту освітньо-професійної програми було оновлено компетентності предметної спеціальності (ПК) та уточнення запланованих результатів навчання ОПП (<http://surl.li/dsqjpn>). Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється на підставі проведення спільних заходів, опитувань (<http://surl.li/zfvsmf>) та ін. (протоколи засідання кафедри ботаніки і садово-паркового господарства № 15 від 24.06.23 р. (<http://surl.li/rkgfcs>), №_8 від 12.12.23 р. (<http://surl.li/sekyle>), № 12 від 10.05.2024 р. (<http://surl.li/hveaxw>)).

- академічна спільнота

Обговорення в академічній спільноті питання впровадження освітньо-професійної програми «Природничі науки» за предметною спеціальністю 014.15 Середня освіта (Природничі науки) здійснюється науково-методичною радою Університету («Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» <http://surl.li/sllirb>), науково-педагогічними працівниками кафедр інших структурних підрозділів, які залучені до викладання окремих освітніх компонентів ОПП. Ці викладачі беруть активну участь у діяльності робочої групи з розробки та перегляду ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня, вони приймають активну участь у роботі робочої групи з розробки та удосконалення ОПП «Природничі науки». Пропозиції представників академічної спільноти враховуються шляхом коригування цілей ОПП, освітніх компонентів, фахових компетентностей і програмних результатів навчання, а також розширенням переліку вибіркового освітніх компонентів ОПП.

- інші стейкхолдери

Робоча група з розробки та перегляду ОПП разом із представниками факультету, які долучені до формування контингенту здійснює роботу з зацікавленими особами, які можуть навчатись за освітньо-професійною програмою «Природничі науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Мета ОПП узгоджуються з стратегічними напрямками розвитку та місії університету, які зазначені та викладені у Стратегії розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/kzwhpe>): служіння суспільству, виконання соціального запиту на підготовку професіоналів, дослідження та впровадження новітніх інформаційних освітніх технологій, проектування професій майбутнього, збереження і поширення національних та світових культурних ідеалів, цінностей і принципів свободи. Підготовка здобувачів вищої освіти за ОПП відповідає стратегічним місіям розвитку університету: освітня місія – навчання, виховання та розвиток фахівців, здатних опанувати професію, навчатися впродовж життя і бути конкурентоспроможними на національному та світовому ринку праці; наукова місія – створення та поширення нових фундаментальних і прикладних знань щодо безпечної цивілізаційної динаміки на регіональному, національному та міжнародному рівнях; суспільно-громадська місія – відповідальне служіння громаді для сприяння

післявоєнній розбудові України, продукування у стейкхолдерів національної ідентичності, громадянськості, суспільної затребуваності, ефективного партнерства на засадах полікультурного різноманіття регіону та європейської інтеграції.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Враховуючи реформування базової середньої освіти (відповідно до Закону України «Про освіту» (<http://surl.li/kfvn>), Державного стандарту базової середньої освіти (<http://surl.li/fdkqsu>) існує затребуваність в учителях природничих наук, фізики, хімії, біології, які, враховуючи концептуальні засади Нової української школи, володітимуть фаховими знаннями та інноваційними методиками навчання з урахуванням сучасних освітньо-наукових досягнень природничих наук. Мета та програмні результати навчання ОПП «Природничі науки» обумовлені сучасними тенденціями у галузі науки та освіти, зокрема: компетентісний підхід до навчання; зростаючий попит на висококваліфікованих науково-педагогічних працівників; формування важливих навичок «soft skills», таких як критичне мислення, вміння співпрацювати та адаптуватися до цифрової ери; впровадження принципів академічної доброчесності. Сучасний вчитель природничих наук, фізики, хімії, біології має характеризуватися здатністю розв'язувати складні спеціальні завдання з організації освітнього процесу, зумовлені особливостями та закономірностями теорії та методики викладання освітніх компонентів природничого напрямку, які визначаються комплексністю та невизначеністю умов, інтегрованістю змісту природничих дисциплін та універсальністю методології природничо-наукового пізнання (відображено в цілях ОПП та ПРН1-7).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

Враховуючи реформування базової середньої освіти (відповідно до Законів України «Про освіту» (<http://surl.li/obykvn>), «Про вищу освіту» (<http://surl.li/kfvn>), Державного стандарту базової середньої освіти (<http://surl.li/fdkqsu>) існує затребуваність в учителях природничих наук, фізики, хімії, біології, які, враховуючи концептуальні засади Нової української школи, володітимуть фаховими знаннями та інноваційними методиками навчання з урахуванням сучасних освітньо-наукових досягнень природничих наук. Мета та ПРН ОПП «Природничі науки» відповідають саме цим тенденціям (ПРН 1 -7). Випускники ОПП отримують кваліфікацію вчителя з кількох предметів природничого циклу, що також посилює попит на таку програму. Під час формування мети і програмних результатів навчання ОПП «Природничі науки» враховувався галузевий контекст, зокрема – галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Це підтверджує отримання здобувачами вищої освіти за ОПП низки програмних результатів навчання (ПРН 1–7). Регіональний контекст враховувався при формуванні мети і програмних результатів навчання освітньо-професійної програми в напрямку визначення пріоритетних областей розвитку регіону, при формулюванні тематики наукових досліджень за темою випускової кафедри «Біологічне різноманіття як фактор стійкості екосистем Приазовського регіону в умовах глобальних змін клімату та антропогенного впливу». Враховуючи особливості ринку праці в регіоні та інтегрований підхід в реформуванні загальної середньої освіти, існує потреба у багатопрофільних вчителях природничих наук.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Зміст та логіка освітньо-професійної програми розроблені відповідно до загальноприйнятих стандартів для програм другого (магістерського) рівня з урахуванням досвіду інших українських закладів вищої освіти. Під час формування мети і програмних результатів навчання ОПП «Природничі науки» проаналізовано аналогічні ОПП провідних українських ЗВО: Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (<http://surl.li/qdknau>), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (<https://cutt.ly/8QNdPHh>), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (<http://surl.li/oscdgb>). Детальний аналіз вказаних ОПП виявив, що програми поділяють спільні методологічні засади у створенні переліку фахових компетентностей, а цей аспект надав змогу конкретизувати зміст компетентностей предметної спеціальності і програмних результатів навчання ОПП «Природничі науки» МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

При визначенні мети та програмних результатів навчання освітньо-професійної програми «Природничі науки» МДПУ імені Богдана Хмельницького (Україна) робоча група провела аналіз передового досвіду країн світу (Словаччина, Франція та ін.) щодо підготовки кваліфікованих фахівців, ознайомившись із змістом відповідних програм. Шляхом аналізу наукових статей, матеріалів конференцій та методичних розробок було вивчено закордонний досвід цілісного освітньо-галузевого підходу професійної підготовки вчителів. У Словаччині в університеті Університет Павла Йозефа Шафарика в Кошицях (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach) на природничому факультеті передбачено цілу низку поєднань для учительських студій: біологія-географія, біологія-хімія, біологія-інформатика, фізика-біологія, фізика-хімія, фізика-географія, фізика-інформатика, хімія-географія, хімія-інформатика (<https://www.upjs.sk/>). У Франції готують учителів інтегрованого курсу SVT («Sciences de la Vie et de la Terre» – наук про життя та Землю), тобто біології та геології. Такі поєднання є також в Іспанії. Для підготовки майбутніх викладачів в даних закордонних закладах пропонуються інноваційні методики навчання, такі як: активне та інтерактивне навчання, проектна діяльність, портфоліо, комп'ютерні та цифрові технології. Для формування мети освітньо-професійної програми «Природничі науки», другого (магістерського) рівня МДПУ імені Богдана Хмельницького (Україна) було застосовано інтегративний підхід, що базується на аналізі відповідних курсів серед

аналізованих закордонних ЗВО, й реалізується через перелік освітніх компонентів: «Раціональне природокористування та екологічна освіта», «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі» та інші. Проте такої спеціальності, як Середня освіта (Природничі науки) серед аналізованих ЗВО не спостережено, що підкреслює унікальність цієї спеціальності. Використовуючи досвід зарубіжних партнерів, можна ефективно спрогнозувати необхідні складові ОПП під час її подальшої реалізації. Крім того, це дозволяє розширити перелік освітніх компонентів вибіркового характеру, орієнтованих на методико-профільну спрямованість.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

66

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст програми ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта (предметна спеціальність 014.15 Середня освіта (Природничі науки) і спрямований на забезпечення цілісної системи підготовки висококваліфікованих фахівців природничої галузі (магістрів середньої освіти, вчителів природничих наук (фізики, хімії та біології), здатних проводити наукові дослідження, що вимагають критичного мислення, навичок роботи із сучасним обладнанням, готових до здійснення педагогічної діяльності у процесі викладання фізичного, біологічного, хімічного контенту освітньо-природничої галузі в ЗЗСО. Предметною областю вищезазначеної освітньо-професійної програми є: сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних наук природничого спрямування, достатні для формування спеціалізованих компетентностей розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або впровадження інноваційної діяльності. Зміст ОПП має чітку, послідовну структуру (<http://surl.li/rmybrz>, <http://surl.li/cdrjlp>, <http://surl.li/cucofx>, <http://surl.li/eqspyw>, <http://surl.li/wjgnau>). ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, підпорядковану чіткому алгоритму навчання відповідно до принципів систематичності та послідовності. Взаємопов'язаність ОК відображено у структурно-логічній схемі відповідно до графіку та плану освітнього процесу (<http://surl.li/rmybrz>). Враховуючи концептуальні засади Проєкту Стандарту вищої освіти України другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) (<http://surl.li/efbdnh>), ОПП передбачає вивчення обов'язкових ОК («Еволюційна ідея в природничих науках»; «Іноземна мова для академічного спілкування», «Наукова та проєктна діяльність»; «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога»; «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі»; «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі»; «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі»; «Просторово-часова картина світу»; «Раціональне природокористування та екологічна освіта»; «Природничі науки та сучасний світогляд»; «Здоров'язбережувальні складові освіти»; «Адаптація у біологічних системах»; «Охорона праці в галузі», Виробнича практика (педагогічна)) (<http://surl.li/dsqjpn>), необхідних для формування відповідних компетентностей за спеціальністю 014 Середня освіта. Фахові компетентності та комунікативні навички, необхідні для здійснення професійної діяльності, формуються в процесі вивчення обов'язкових компонентів, підсилюються вибілковими ОК («Аналіз продуктів споживання», «Заповідна справа», «Лікарські рослини», «Генетика людини», «Геологічний туризм», «Філогенез органічного світу») та закріплюються під час виробничої практики. Система ОК забезпечує належний рівень розуміння здобувачами ВО предметної області предметної спеціальності 014.15 Середня освіта (Природничі науки).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» (Документ 3642-ІХ, від 23.04.2024) (<http://surl.li/oquorm>), в МДПУ імені Богдана Хмельницького наявні широкі можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії: вибір освітніх компонентів в обсязі 24 кредити ЄКТС (3 вибіркові ОК у 2 семестрі та 3 вибіркові ОК у 3 семестрі) (<http://surl.li/ewknzz>), використання в освітньому процесі різних видів освітньої діяльності (індивідуальні завдання різної складності, методичні прийоми розгляду окремих теоретичних положень або розв'язання практичних задач, тощо) (<http://surl.li/ggmdye>), самореалізація через участь у майстер-класах, семінарах, конференціях, відвідування гостьових лекцій, проходження сертифікаційних курсів для формування додаткових програмних компетентностей,

навчання за індивідуальним графіком (<http://surl.li/ztarcm>), навчання в синхронному, асинхронному режимі (<http://surl.li/lvnmji> п.13.5), участь у неформальній освіті (<http://surl.li/mrxhdd>), та академічній мобільності (<http://surl.li/kofzqf>), вільний вибір тем кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/kfvjvu>), і баз виробничих практик (<http://surl.li/meluna> п.3.3).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

В МДПУ імені Богдана Хмельницького сформована нормативна база для забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів («Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького» <http://surl.li/wvfaav>).

Відповідно п 2.1 до 15 вересня кафедри МДПУ імені Богдана Хмельницького затверджують для вивчення у наступному навчальному році перелік вибіркового освітніх компонентів.

Здобувачі освітнього рівня «магістр» здійснюють вибір освітніх компонентів ВОК та ВОКС (вбірково освітні компоненти, спрямовані, як правило, на удосконалення фахових компетентностей і програмних результатів навчання однієї чи кількох освітніх програм спеціальності) щорічно на наступний навчальний рік. Вони мають можливість ознайомитися із переліком вибіркового ОК та зорієнтуватися, на які компоненти звернути увагу. Здобувач ВО має право обирати вибірково ОК у Каталозі на наступний навчальний рік ВОК, ВОКС, а також ОК, що пропонуються як обов'язкові для інших освітніх програм (присвоєння додаткової спеціальності у цьому випадку не передбачається). Здобувач ВО має можливість обрати ОК в іншому ЗВО у якості реалізації права на академічну мобільність. Безпосередній вибір освітніх компонентів здобувач ВО здійснює самостійно і свідомо як активний учасник освітнього процесу.

З 1 жовтня гаранті освітніх програм проводять консультації для здобувачів щодо особливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії. У п. 3.3.2. зазначено, що у навчальних планах ОП вибіркового складник, як правило, передбачається з II семестру – для освітнього рівня «магістр». Відповідно п. 3.3.3. здобувачі освітнього рівня «магістр» здійснюють вибір ВОК та ВОКС на II семестр поточного навчального року з Каталогу попереднього навчального року з 20 жовтня до 1 листопада (до архівування Каталогу попереднього навчального року). Центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну і гаранті освітніх програм мають пересвідчитись, що зазначені здобувачі вищої освіти Університету зареєструвалися на ВОК і ВОКС на II семестр поточного навчального року, про що повідомляє деканат. Вибір ОК на наступний навчальний рік здійснюється в I семестрі поточного навчального року. Формування груп здобувачів для вивчення освітніх компонентів відбувається до 15 грудня поточного навчального року з урахуванням вказаного здобувачами пріоритету ВОК чи ВОКС. Формування груп здобувачів ВО для вивчення освітніх компонентів відбувається за допомогою автоматизованої електронної системи Університету «Вибір освітніх компонентів» до 1 грудня поточного навчального року з урахуванням вказаного здобувачами пріоритету ВОК чи ВОКС. Навчальний відділ на основі результатів формування груп готує проєкт наказу про затвердження персонального складу груп для вивчення ВОК і ВОКС здобувачами до завершення першого семестру.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти відноситься до обов'язкових освітніх компонентів і здійснюється відповідно до «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/lgwcb>, <http://surl.li/dombet>). З метою формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності та відповідно до Навчального плану та ОПП «Природничі науки» передбачено практичну підготовку наступним чином: семінарські та практичні заняття ОК – 310 годин; виробнича практика (педагогічна) обсягом 9 кредитів ЄКТС; підготовка і захист кваліфікаційної роботи (6 кредитів). Практична підготовка реалізується під час семінарських та практичних занять впродовж всього періоду навчання, виробничих практик у II семестрі, тривалістю 6 тижнів з відривом від освітнього процесу. Терміни проведення виробничої практики визначаються графіком освітнього процесу відповідно до ОПП та обумовлені ступенем засвоєння здобувачами ВО основної частини обов'язкових компонентів. Професійна діяльність під час виробничої практики дозволяє здобувачам ВО опанувати такі компетентності ОПП: ЗК 01- 07; ФК 01- 08, ПК 01- 06. З метою узгодження можливості здобувачам ВО проходження виробничої практики укладено договори з установами, які здійснюють свою діяльність у відповідній галузі (<http://surl.li/qxkjuj>, <http://surl.li/fncose>) й можуть бути відповідними базами виробничих практик.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОПП «Природничі науки» містить ряд освітніх компонентів, які сприяють набуттю не лише суто професійних, а й соціальних навичок (soft skills): комунікації («Іноземна мова для академічного спілкування», «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога», «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі», «Просторово-часова картина світу», «Природничі науки та сучасний світогляд», «Здоров'язбережувальні складові освіти. Модуль 1. Здоров'я та безпека. Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут», «Охорона праці в галузі»); здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах («Раціональне природокористування та екологічна освіта»); уміння вирішувати конфлікти, працювати в команді: («Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога»); здатність логічно та системно мислити («Наукова та проєктна діяльність. Модуль 1. Методологія наукових досліджень. Модуль 2. Управління проєктами»). Формування soft skills здобувачів за ОПП «Природничі науки» здійснюється в процесі освітньої діяльності під час підготовки кваліфікаційних робіт, виробничої практики, що сприяє розвитку лідерських якостей і навичок міжособистісного спілкування в професійному середовищі. Опанування «soft skills» навичками в

ОПП передбачено в програмних компетентностях і результатах навчання (протокол засідання кафедри № 8 від 12.12.2023 р. <http://surl.li/sekylc>),

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Базуючись на відгуках рецензентів, можна зазначити, що ОПП «Природничі науки» має чітку логічну структуру, яка сприяє поступовому та систематичному розвитку необхідних професійних компетентностей у здобувачів вищої освіти, а також досягненню ПРН через вивчення відповідних освітніх компонентів (<http://surl.li/rmybrz>, <http://surl.li/cdrjlp>, <http://surl.li/cucofx>, <http://surl.li/eqspyw>, <http://surl.li/wjgnau>). ОПП створена та збалансована в рамках загального навчального часу (за семестрами/роками навчання). Навчання за ОПП відбувається впродовж 1 рік, 4 місяці, що складає 3 семестри. Навчальний план складається з двох блоків: обов'язкові освітні компоненти ОПП (66 кредитів) та вибіркові освітні компоненти (24 кредити). Загальне навантаження за кожний семестр становить: I семестр - 26 кредитів, II семестр - 22 кредити, III семестр - 18 кредитів. В структурі ОПП передбачена виробнича практика (педагогічна) - 9 кредитів. Взаємозв'язок ОК визначається структурно-логічною схемою навчання і викладання. Вивчення ОК ОПП «Природничі науки» в комплексі сприяють досягненню ПРН1-ПРН7. Методичні ОК, що передують виробничій практиці (педагогічній) у 1 і 2 семестрі: «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі». У той же час здобувачі вищої освіти вивчають ОК «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога», «Наукова та проєктна діяльність. Модуль 1. Методологія наукових досліджень. Модуль 2. Управління проєктами»: ПРН1 – ПРН7. Відповідно до матриці забезпечення ПРН відповідними ОК, досягнення ПРН ОПП забезпечується сукупністю її ОК. Освітні компоненти даної ОПП корелюють з її метою - підготовці висококваліфікованих конкурентно-спроможних фахівців, ерудованих в галузі сучасних тенденцій розвитку природничої освіти, які знають теоретичні основи біології, хімії, фізики, методик викладання біології, хімії, фізики, володіють методами природничих досліджень, навичками науково-дослідної роботи та сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями. Зміст ОПП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення ПРН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів через формування ЗК 2,4, ФК 3,5-8, ПК 1-5, РН 1, 4, 8, 10, 11, ПРН 1, 4, 6, 7.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Концептуальний підхід до формування ОПП «Природничі науки» базується на Законі України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/kfvn>). В МДПУ імені Богдана Хмельницького розроблені і впроваджуються в освітній процес загальні вимоги щодо розподілу обсягу окремих освітніх компонентів ОПП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів ВО (включно із самостійною роботою), які регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ» (<http://surl.li/yifqrr>). Обсяг ОПП підготовки магістра становить 90 кредитів, термін навчання – 1 рік 4 місяці; тривалість навчального року - 40 тижнів (з них, як правило, 2 тижні в кожному семестрі – екзаменаційні сесії, 6 тижнів- виробничі практики, без урахування тижнів підготовки дипломної (кваліфікаційної) роботи та канікул). Навантаження навчального року становить, як правило, 60 кредитів (40 тижнів на рік); одного тижня – 1,5 кредити. Кількість аудиторного навантаження на тиждень теоретичного і практичного навчання за ОР магістра – 18 годин на тиждень. Час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним та робочим планом і становить для здобувача вищої освіти очної (денної) форми навчання не менше 1/2 та не більше 2/3, для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання не менше 3/4 загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретного освітнього компонента. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти за конкретним освітнім компонентом визначається освітньою програмою, наводиться у силабусі освітнього компонента.

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Практикоорієнтованість освітньо-професійної програми «Природничі науки» втілюється різними способами, зокрема через змістові елементи професії (вивчення ОК: «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі», «Раціональне природокористування та екологічна освіта», «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога», а також проходження Виробничої практики (педагогічна) на базі ЗЗСО. (<http://surl.li/qxkjjj>, <http://surl.li/fncose>). В зв'язку з тим, що дана ОПП вводиться в університеті вперше, підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти ОПП «Природничі науки» не здійснювалася.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Забезпечення набуття здобувачів вищої освіти навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку відбувається завдяки формуванню інтегральної, загальних (ЗК3, ЗК4, ЗК7), фахових (ФК 1, ФК 2, ФК 5- 8) компетентностей та реалізується під час вивчення ОК («Наукова та проєктна діяльність. Модуль 1. Методологія наукових досліджень, Модуль 2. Управління проєктами», «Раціональне природокористування та екологічна освіта», «Природничі науки та сучасний світогляд», «Здоров'язбережувальні складові освіти. Модуль 1. Здоров'я та безпека. Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут», «Охорона праці в галузі», «Адаптогенез у біологічних системах», та ОК методичного циклу із застосуванням відповідних методів та технологій навчання, орієнтованих на сталий розвиток (проєктного та проблемного навчання, активного навчання, технології критичного мислення тощо) та міжпредметного підходу. Набуття здобувачами вищої освіти навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку формуються під час залучення їх до участі у науково-практичних конференціях: <http://surl.li/oinkwr>, <http://surl.li/qmhprk>, <http://surl.li/cbameu>. Вступ на ОПП «Природничі науки» відкритий для всіх абітурієнтів незалежно від статі та гендеру; ОПП передбачає подальше навчання здобувачів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://vstup.mdpu.org.ua/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Впровадження освітньої діяльності університету здійснюється відповідно до ліцензії МОН України (наказ № 17-л від 11.02.2021р) <http://surl.li/lgwus>. У Правилах прийому до МДПУ імені Богдана Хмельницького містяться вимоги до вступників стосовно рівня освіти, наявності необхідних документів, видів вступних випробувань (<https://vstup.mdpu.org.ua/>, <http://surl.li/hfusfl>). Відповідно до Правил прийому, вступ на здобуття освітнього рівня «Магістр» можливий на основі НРК6 або НРК7 (<http://surl.li/hfusfl>). Конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня магістра здійснюється за результатами вступних випробувань – за результатами ЄВІ, ЄФВВ, фахового іспиту, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів в передбачених Правилами прийому випадках (<http://surl.li/hfusfl> п. VI). Вимоги до мотиваційного листа <http://surl.li/mdtqq> та особливості прийому до магістратури (<http://surl.li/ouail>) представлені на сайті університету (<http://surl.li/lgwuz>). МДПУ імені Богдана Хмельницького визначає мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного бала) – 124, з якими вступник допускається до участі у конкурсному відборі (<http://surl.li/hfusfl> п. VI). Спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 або НРК7 є участь у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або фахового іспиту замість ЄФВВ (<http://surl.li/hfusfl> п. VIII).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються: «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/yifqrr>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/lgwxa>), «Положенням про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/lgwxt>), «Положення про визнання іноземних документів про освіту у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/lgwyj>), Правилами прийому на навчання до Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького для здобуття вищої освіти у 2024 р., затверджених Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/hfusfl>). Доступність для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом розміщення зазначених документів на офіційному сайті університету <https://mdpu.org.ua/>. Зі змістом даних документів здобувачів вищої освіти знайомлять відповідальний секретар приймальної комісії (при вступі), співробітники деканату (у процесі навчання).

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

Академічна мобільність здійснюється згідно «Положенню про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ» (<http://surl.li/gfgyxd>). Визнання і перезарахування результатів навчання здійснюється за заявою здобувача відповідно до договору про навчання, договору або сертифікату про практику/стажування, академічної довідки або додатку до документа про вищу освіту, результатів навчання, запланованих освітньою програмою відповідної спеціальності в університеті або навчальної картки, залікової книжки студента (для здобувачів вищої освіти Університету): <http://surl.li/zbrfng>, п. 2.1. Перезарахування кредитів учасників академічної мобільності відбувається автоматично, якщо у договорі про навчання або практику/стажування, укладеному до початку періоду мобільності між здобувачем вищої освіти, Університетом та ЗВО, що приймає, зазначена домовленість щодо організації кредитної мобільності та визнання кредитів. Для

учасника академічної мобільності, який подає до Університету академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому закладі вищої освіти, з яким немає діючого договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється відповідно до «Положення про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці МДПУ» (<http://surl.li/wbxwae> п. 2.13). Наразі практики застосування вказаних правил щодо визнання результатів навчання, отриманих на інших освітніх програмах, для зарахування на навчання за ОПП «Природничі науки» рівня не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється відповідним «Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <http://surl.li/axczon>, розміщеного на офіційному сайті ЗВО. Визнання результатів навчання, набутих в умовах неформальної освіти, поширюється як на обов'язкові, так і на вибіркові ОК, за виключенням практичної підготовки та атестації. Освітній компонент може бути перезарахований як в повному обсязі, так і частково (окремі змістові модулі). Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти (<http://surl.li/axczon>) здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОПП. Викладачі здійснюють моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливе перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінках курсів на ЦОДТ, а також в telegram-групах. Здобувачі вищої освіти за ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня проінформовані про можливість подання заяв про визнання документів, що засвідчують отримання неформальної освіти.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитися з актуальними програмами академічних обмінів (наприклад, Erasmus+) на вебсайті університету (<http://surl.li/ejxucu>), який регулярно оновлюється. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, за ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Досягненню мети та програмних результатів навчання на ОПП «Природничі науки» сприяють методи, засоби та технології навчання і викладання, передбачені «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького», згідно якому визначаються види освітнього процесу для ОП: навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи (<http://surl.li/yifqrr>, п.5.1). «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» розроблене відповідно до таких нормативно-правових документів: Закону України «Про освіту» (<http://surl.li/tqctfn>), Закону України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/kfvn>) та інших. На ОПП «Природничі науки» застосовуються традиційні та інноваційні методи, засоби та технології навчання та викладання, що сприяють досягненню ПРН. Використання різноманітних методів навчання, таких як розповідь, бесіда, дискусія, пояснення, ілюстративно-демонстраційні прийоми, виконання практичних завдань здійснюється у поєднанні з інноваційними методами, такими як інтерактивні методи, розвиток критичного мислення, метод кейсів, портфоліо і т.д., спонукає здобувачів вищої освіти до самостійного навчання та розвитку креативності. Це також сприяє формуванню системних знань, розуміння і суджень, а також вмінь і навичок застосування теоретичних знань на практиці.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

З метою врахування вимог студентоцентрованого підходу були розроблені «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/qamyaq>), «Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/wvfaav>), «Положення про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/gadqgv>). МДПУ імені Богдана Хмельницького визнає кожного здобувача вищої освіти рівноправним учасником освітнього процесу і створює умови для його всебічного розвитку, беручи до уваги індивідуальність і особливі потреби кожного учасника освітнього процесу. Студентоцентрованому підходу відповідають форми і методи навчання та викладання на ОПП, які передбачають гнучку структуру навчання; індивідуальний підхід до здобувачів вищої освіти; самореалізація через участь у майстер-класах, семінарах, конференціях (<http://surl.li/oinkwr>, <http://surl.li/qmhprk>, <http://surl.li/ozfnnc>,

<http://surl.li/cbameu>), відвідування гостьових лекцій, навчання в синхронному, асинхронному режимі (<http://surl.li/lvnmji> п.13.5), участь у неформальній освіті (<http://surl.li/mrxhdd>), та академічній мобільності (<http://surl.li/kofzqf>), вільний вибір тем кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/kfvjvu>), і баз виробничих практик (<http://surl.li/meluna> п.3.3).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Однією з ключових цінностей Стратегії розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на період з 2023 по 2028 роки є академічна свобода (<http://surl.li/yfjbxq>). Методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП «Природничі науки», які використовуються в освітньому процесі відповідають принципу академічної свободи (<http://surl.li/ybrlek>). Науково-педагогічним працівникам надається можливість творчо наповнювати зміст освітніх компонентів, вносити зміни в силабуси ОК, обирати методи навчання для ефективного засвоєння знань та активізації пізнавальної діяльності, проводити заняття з використанням сучасних технологій, самостійно обирати форму вивчення окремих тем відповідно до можливостей і запитів аудиторії або окремих учасників освітнього процесу на індивідуальних заняттях. Для всіх учасників освітнього процесу забезпечується академічна свобода, яка полягає в самостійності і незалежності під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Відповідно до «Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/roxnlx>), інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК здобувачам надається у такий спосіб:

- з першого заняття викладач знайомить здобувачів зі змістом силабусу;
- силабус розміщується на сторінці курсу ЦОДТ та на сторінці кафедри;
- куратор ЄКТС, гарант ОП, завідувач кафедри проводять на початку навчального року інформаційні зустрічі;
- студентський гарант постійно інформує здобувачів щодо поточних питань, змісту й оцінювання у межах конкретних ОК. Здобувачі ВО також можуть самостійно користуватися силабусом, основною метою якого є інформування про цілі, зміст, результати навчання, методи викладання, навчання та оцінювання у межах ОК. З вибіркових ОК деканатом щорічно проводяться інформаційні зустрічі щодо змісту і результатів навчання, силабуси вибіркових ОК розміщуються у Каталозі <https://vok.mspu.edu.ua/>.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/yifqrr>), інформація про графік освітнього процесу (до початку навчального року), розклад навчальних занять (до початку семестру) розміщуються на офіційному сайті Університету

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Освітня діяльність в рамках освітньо-професійної програми «Природничі науки» передбачає гармонійне поєднання навчання і наукових досліджень. Науково-дослідницький аспект освітньо-професійної програми включає в себе освітні компоненти та практичну підготовку. Серед видів науково-дослідницької роботи є виконання дипломних (кваліфікаційних) робіт («Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» <http://surl.li/niesm>), участь у науково-практичних конференціях та робота в науковому гуртку. Під час виробничої практики (педагогічної) здобувачі вищої освіти можуть використовувати емпіричні методи наукового дослідження, такі як анкетування, тестування, опитування, а також проводити дослідно-експериментальну частину своєї дипломної (кваліфікаційної) роботи. Освітні компоненти ОП розкривають можливості отримання нових знань з методології, які здобувач вищої освіти може використовувати при написанні кваліфікаційної роботи. Регулярно здобувачі вищої освіти беруть участь у роботі Всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій та майстер-класів результатами яких є апробація досліджень:

<http://surl.li/ozfnnc>, <http://surl.li/oinkwr>; <http://surl.li/qmhprk>, <http://surl.li/cbameu>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів передбачено «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/yifqrr>), «Положенням про освітню програму підготовки здобувачів» (<http://surl.li/oxaqt>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<http://surl.li/txatwi>). Змістове оновлення ОК також відбувається внаслідок впровадження в освітній процес практичного доробку викладача, або досвіду, отриманого в результаті стажувань: <http://surl.li/slduhi>.

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик, використовуючи принцип академічної свободи. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників також відбувається в результаті:

- стажування в закладах вищої освіти України та за кордоном, що передбачає обмін досвідом із підготовки фахівців;
- участі викладачів в науково-практичних конференціях, науково-методичних семінарах, проведення і відвідування гостьових лекцій (<http://surl.li/slduhi>), що дає змогу впроваджувати сучасні тенденції розвитку природничої освіти і

науки в оновлення змісту освітніх компонентів.

- у процесі роботи з науково-метричними базами даних Scopus, Web of Science, Index Copernicus.

Оскільки дана освітньо-професійна програма впроваджується в університеті вперше, викладачі матимуть можливість періодично оновлювати зміст її освітніх компонентів, спираючись на найновіші наукові відкриття та сучасні практики у відповідній галузі знань у подальшій своїй роботі.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Стратегія розвитку Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/yfjbxq>) визначає основні напрямки інтернаціоналізації діяльності, за якими ведеться робота відділу міжнародних зв'язків та проектної діяльності (<https://mv.mdpu.org.ua/>). Університет має низку договорів про міжнародну співпрацю (<http://surl.li/aaxuk>). Відділ міжнародних зв'язків та проектної діяльності інформує про програми подвійного дипломування, гранти, міжнародні конкурси, закордонні практики, наукові здобутки учасників освітнього процесу внесено до репозитарію, баз ResearchID, ResearchGate; визначено Індекс Хірша кожного НПП; НПП постійно приймають участь у міжнародних проектах, конференціях та проходять стажування за кордоном; мають статті у журналах, індексованих у Scopus і WoS: <http://surl.li/magjwi>

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Алгоритм перевірки досягнень програмних результатів вивчення освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Природничі науки» другого (магістерського) ОР чітко визначено «Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/yifqrg> п. 8) та «Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/rkgogp> п. 2.3).

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, які дозволяють встановити рівень досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, та доводяться заздалегідь.

Підсумковою формою контролю кожного ОК є залік (або диференційований залік) чи іспит. На ОПП «Природничі науки» діють такі форми контрольних заходів, як: заліки/диференційовані заліки, семестрові екзамени та атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи), атестація (підготовка та складання комплексного кваліфікаційного екзамену з природничих наук) (<http://surl.li/plxicu>, <http://surl.li/cosybw>). Передбачені ОПП форми контролю та критерії їх оцінювання подані в силабусах кожного ОК, з якими викладач знайомить здобувачів вищої освіти на першому занятті. Для ефективного та коректного оцінювання сформованості компетентностей та результатів навчання здобувача вищої освіти в закладі діє 100-бальна накопичувальна система оцінювання, результати якої співвідносяться з ЄКТС (<http://surl.li/rkgogp>).

До видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти, яка підлягає оцінюванню належать: робота здобувачів ВО на навчальних заняттях, самостійна робота студента, підсумковий контроль (залік або іспит) (<http://surl.li/rkgogp>).

Оцінювання виробничої практики здійснюється за «Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/dombet>).

1.Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з кожного освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності (додаток 1 Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького) (<http://surl.li/rkgogp>). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів.

2.Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам (не більше 3-4 видів за освітнім компонентом). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) ОР регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/yifqrg> п.8); критерії оцінювання рівня досягнень здобувачів вищої освіти – «Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання» (<http://surl.li/rkgogp>). Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих здобувачами ВО знань, умінь та навичок РН, ПРН освітньо-професійної програми. Форми контролю обираються в залежності від РН, ПРН. Викладачем оцінюється знання, уміння, навички здобувача вищої освіти шляхом постановки загальної проблеми, її аналізу, розв'язування завдань з їх обговоренням. Згідно Положення (<http://surl.li/rkgogp>) формами контролю МДПУ імені Богдана Хмельницького є: поточний, підсумковий (екзамени, диференційні заліки/заліки). Поточний

контроль здійснюється за видами діяльності здобувача вищої освіти, які дозволяють оцінити ступінь досягнення РН, ПРН. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача вищої освіти, який також підлягає поточному оцінюванню. Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену, заліку/диференційного заліку відповідно розкладу заліково-екзаменаційної сесії. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти відображені у силабусах ОК (<http://surl.li/wlmmnq>).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Форми контролю, критерії оцінювання знань та вмінь доводяться здобувачам вищої освіти шляхом оприлюднення викладачами силабусів на ЦОДТ (<http://surl.li/tsgmss>) та інформуються на перших заняттях ОК, на установчих зборах для виробничої практики. Ця інформація у повному обсязі представлена в силабусах ОК, які викладені на ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>). До цієї інформації відноситься перелік контрольних заходів, форми перевірки результатів навчання, підсумкового контролю, його форма та зміст. Під час занять і зустрічей з гарантом ОПП з'ясовується ступінь чіткості та зрозумілості здобувачами вищої освіти критеріїв оцінювання їх навчальних досягнень. За необхідності, вносяться відповідні правки у структуру, зміст та стилістику завдань. Вимоги до оцінювання результатів практики, викладені у силабусах ОК, доводяться до відома здобувачів ВО на настановчій зустрічі перед початком виробничої практики та розміщуються на ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>). Підсумкові контрольні заходи відбуваються за розкладом заліково-екзаменаційної сесії. Така організація доведення інформації є оптимальною, оскільки здобувач ВО може отримати інформацію у зручний для себе спосіб та заздалегідь спланувати власну підготовку до контрольних заходів. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Наказу «Про організацію освітнього процесу» та «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/phtwv>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (предметна спеціальність 014.15 Середня освіта (Природничі науки)) для другого (магістерського) рівня відсутній. Атестаційна процедура регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/yifqrr>), «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/bdrzwn>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» державна атестація передбачає публічний захист дипломної (кваліфікаційної) роботи й складання комплексного кваліфікаційного екзамену. Підготовка і написання дипломної (кваліфікаційної) роботи здобувачами ОПП здійснюється відповідно до Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітнього ступеня магістра (<http://surl.li/niesm>) та Методичних рекомендацій до виконання і захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (<http://surl.li/tozqug>). Кваліфікаційний екзамен має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання для визначення результатів навчання з ОК: «Еволюційна ідея в природничих науках», «Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі», «Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі», «Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі», «Просторово-часова картина світу»

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру проведення контрольних заходів у ЗВО регулюють положення, які розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету (<http://surl.li/oekla>), зокрема: «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/yifqrr>), в якому визначені підходи до оцінювання знань здобувачів, процедура ліквідації академічної різниці, організація контролю результатів навчання, вимоги до атестації, особливості ліквідації академічної заборгованості, особливості проведення контрольних заходів у разі виникнення конфліктної ситуації; «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/rkgogp>), в якому наведено структуру бально-накопичувальної системи оцінювання результатів навчання, критерії оцінювання діяльності на практичних заняттях, систему визначення підсумкової оцінки для заліків та екзаменів; «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/nzydci>). Для забезпечення доступності інформації про процедури проведення контрольних заходів вона надається комплексно: через силабуси, програми практик, підсумкову атестацію та публікації на сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/wlmmnq>).

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Принципи об'єктивності і неупередженості є основними для НПП МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/gfhsyr>). Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів та запобігання конфлікту інтересів забезпечується прозорістю та публічністю проведення контрольних заходів, чіткими критеріями оцінювання, тощо. Процедура організації та проведення контрольних заходів передбачає їх чіткість і зрозумілість, а також відповідність критеріям оцінювання ОК. Робота щодо запобігання конфлікту інтересів ведеться в рамках «Антикорупційної програми» (<http://surl.li/szajwe>) та регламентована представленими на сторінці уповноваженого з антикорупційної

діяльності ЗВО «Порядками» і «Положеннями» (<http://surl.li/bxjzjr>). Відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/gfhsyr>) екзамени проводяться як в усній та письмовій формі, захист кваліфікаційних робіт відбувається публічно, за участі комісії (<http://surl.li/niesm>). Процедура врегулювання конфлікту інтересів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/yifqrr>). Відповідно до п.8.5 у випадках конфліктної ситуації (незгоди здобувача ВО з результатами оцінювання під час складання екзаменів, залків, недотримання, на його думку, процедур проведення захисту практик) за письмовою заявою здобувача вищої освіти створюється апеляційна комісія

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів здобувачами вищої освіти унормовано п. 8.4 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/yifqrr>). Академічна заборгованість виникає у разі одержання незадовільного балу за результатами підсумкового контролю, відмови від відповіді, неявки без поважних причин підсумковий контроль (п.8.3.9 <http://surl.li/yifqrr>) Повторне складання дозволяється не більше двох разів з кожної ОК: один раз НПП, другий – комісії, яка створюється завідувачем відповідної кафедри (п. 8.4 <http://surl.li/yifqrr>). Якщо за результатами зимового семестру здобувач вищої освіти під час ліквідації академічної заборгованості при комісії отримав незадовільні оцінки з 1-2 освітніх компонентів, йому надається право на повторне вивчення цих освітніх компонентів та повторну ліквідацію академічної заборгованості до початку літнього семестрового контролю. Якщо здобувач ВО не ліквідував академічну заборгованість за результатами літнього підсумкового контролю до початку нового навчального року, він відрховується (<http://surl.li/yifqrr>). Графік ліквідації академічної заборгованості складає деканат, засвідчується деканом, затверджується ректором ЗВО, узгоджується з навчальним відділом та диспетчерським бюро, доводиться до відома екзаменаторів, завідувача кафедри та кураторів (оприлюднюється на сайті ЦОДТ <http://dfn.mdpu.org.ua/>).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У випадках конфліктної ситуації (незгоди здобувача з результатами оцінювання під час складання екзаменів, залків, недотримання, на його думку, процедур проведення практик) згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу» (п. 8.5 <http://surl.li/yifqrr>) створюється спеціальна комісія для приймання екзамену або заліку. Якщо виникає конфліктна ситуація, здобувач ВО може подати мотивовану заяву до деканату. В такому випадку, деканат створює комісію для проведення екзамену або заліку. У склад комісії входять завідувач кафедри, провідні науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники деканату та студентського самоврядування. Якщо випускник не погоджується з оцінкою під час державної атестації або захисту дипломної роботи, він має право подати апеляцію за мотивованою письмовою заявою студента, яку він може подати у день оголошення оцінки за екзамен, залік, створюється апеляційна комісія розпорядженням декана факультету (п. 8.5 <http://surl.li/yifqrr>). За час навчання за ОПП «Природничі науки» процедури оскарження проведення контрольних заходів або їх результатів не застосовувались. Перший випуск здобувачів ВО відбудеться у грудні 2024 року

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

В МДПУ імені Богдана Хмельницького розроблена і дотримується нормативна база щодо стандартів і процедур забезпечення академічної доброчесності: «Положення про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/mcsxq>) визначає принципи академічної доброчесності, права та обов'язки комісії з питань академічної доброчесності, порядок розгляду заяв про академічну недоброчесність, заходи, які впроваджує Університет, з метою попередження академічної не доброчесності.

Кодекс академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/mmoblpr>) визначає правила та політику академічної доброчесності учасників освітнього процесу Університету.

Згідно до «Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності» (<http://surl.li/ooaium>) визначено механізми моніторингу дотримання академічної доброчесності, заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, основні засади діяльності університету в сфері права інтелектуальної власності та їх захисту, організаційні засади щодо запобігання академічного плагіату в освітньому процесі університету; заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів, порядок здійснення перевірки робіт із застосуванням програмного засобу

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Відповідно до «Порядку застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності» (<http://surl.li/phyuqm>) заходи із запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах, наукових дослідженнях та публікаціях здобувачів ВО та НПП передбачають перевірку відповідальною особою на факультеті природничих наук в системі Unichек (<http://surl.li/szrqql>) та з вересня 2024-2025 н.р. - системою «StrikePlagiarism.com» (<http://surl.li/khbtij>). Результат перевірки у вигляді звіту передається на випускову кафедру. Звіт є обов'язковим для попереднього захисту кваліфікаційної роботи. Перевірка 100% кваліфікаційних робіт відбувається за 2 тижні до попереднього захисту. Результати перевірки розглядаються на засіданні кафедри, під час якого призначаються експертні групи для розгляду результатів програмної перевірки та фактичного змісту

кваліфікаційної роботи (<http://surl.li/niesm>).

Експертна група аналізує звіти програми «StrikePlagiarism.com», визначає наявність/відсутність плагіату, готує висновок щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній роботі та оголошує його під час попереднього захисту.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність є основною цінністю і принципом університетської спільноти, які визначені у Стратегії розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/kzwhpe>. Університетом розроблено Кодекс академічної доброчесності <http://surl.li/mmoblpr>, обов'язковий до виконання всіма учасниками освітнього процесу. У цьому документі встановлені загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами освіти вищих навчальних закладів, а також науково-педагогічними працівниками та іншими категоріями співробітників з дотриманням основних моральних і правових норм академічної поведінки. У ЗВО активно пропагується академічна доброчесність. Для цього постійно проводиться роз'яснювальна робота комісії з академічної доброчесності, які надають консультації студентам щодо вимог до написання робіт з урахуванням принципів самостійності, правильного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату (<http://surl.li/ajsqht>). Викладачі з кожного освітнього курсу також популяризують і пояснюють норми академічної доброчесності на вступних лекціях. Формування навичок академічного письма здійснюється під час вивчення кожного курсу шляхом виконання письмових навчальних і дослідницьких завдань, написання рефератів, звітів з виробничої практики та інших подібних завдань.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Для практичної реалізації заходів щодо дотримання академічної доброчесності в МДПУ імені Богдана Хмельницького створено постійно діючу Комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності (<http://surl.li/riezm>), яка розглядає спірні питання між державними комісіями з захисту дипломних та курсових робіт, видавництвом Університету та авторами, здобувачами вищої освіти й іншими учасниками освітнього процесу з питань наукової етики та запобігання плагіату. Виявлення факту порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Положення про запобігання академічного плагіату» <http://surl.li/ooaium>). Експертиза результатів академічної діяльності на предмет вмісту плагіату та відповідності вимогам чинного законодавства України про захист авторських і суміжних прав здійснюється особами, відповідальними за цей напрям роботи структурних підрозділів таким чином: у структурному підрозділі університету визначаються особи, відповідальні за перевірку результатів академічної діяльності суб'єктів освітнього процесу; відповідальні перевіряють подані роботи на наявність плагіату за допомогою комп'ютерних програм та подають керівникам підрозділів звіт, для подальшого прийняття рішення щодо допуску матеріалів до публічного оприлюднення. НПП, який виявив низький відсоток оригінальності у творах здобувачів ВО, попереджає про це автора і виносить рішення про недопуск до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання.

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Вибір науково-педагогічних працівників (НПП) для викладання освітніх компонентів (ОК) освітньо-професійної програми «Природничі науки» другого (магістерського) рівня здійснюється з урахуванням їхньої освітньої кваліфікації, що включає спеціальність, кваліфікацію відповідно до документа про вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, професійну кваліфікацію за відповідним фахом, а також наявність публікацій у наукових виданнях, які входять до переліку фахових видань України та наукометричних баз даних. Крім того, враховуються наукові публікації з тематики, що відповідають ОК, а також відповідне підвищення кваліфікації та місце НПП у рейтингу МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/yvmyzt>). Науково-педагогічні працівники, що забезпечують дану освітньо-професійну програму, є штатними співробітниками МДПУ імені Богдана Хмельницького (100%), мають наукові ступені та відповідають викладацькій та професійній кваліфікації для реалізації освітніх компонентів вищезазначеної ОП. До забезпечення освітнього процесу на згаданій ОП залучені викладачі кафедр: ботаніки, екології та садово-паркового господарства; хімії та хімічної освіти; математики і фізики; географії та туризму. Освітній процес за даною ОП забезпечує 8 осіб викладацького складу, серед яких 4 доктори наук (27%), з них 2 - біологічних наук, 1- педагогічних наук, 1- соціологічних наук та 8 кандидатів наук (73 %), з яких 2- педагогічних наук, 2- біологічних наук, 1 – географічних наук, 1- психологічних наук, 1- фізіологічних наук, 1- фізико-математичних наук. НПП, що викладають ОК на даній ОП, мають 4 і більше пунктів критеріїв виконання ліцензійних умов відповідно п.38, достатню кількість наукових публікацій в наукових виданнях відповідного профілю та фаху; посібники, методичні рекомендації для здобувачів освіти, документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років; диплом магістра про вищу освіту спеціальності «Філологія. Германські мови та літератури» (переклад включно); є членами журі різних конкурсів, олімпіад тощо (<http://surl.li/eetorr>). Викладачі, які здійснюють наукове керівництво дипломними (кваліфікаційними) роботами другого (магістерського) рівня, мають науковий ступінь та відповідають всім вимогам згідно «Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/niesm>). Один НПП входить до

експертної ради за тематичним напрямом «9. Охорона навколишнього середовища» згідно наказу МОН №1111 від 12.12.2022 р. «Про затвердження списків експертів з експертизи проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються для участі у конкурсах, які проводитиме Міністерство освіти і науки України, та звітів про їх виконання за тематичними напрямками, за якими буде здійснюватися експертиза»

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Забезпечення необхідного рівня професіоналізму викладачів ОПП реалізується відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <http://surl.li/lgyqm>. Зокрема, у 2023 р. НПП пройшли конкурсний відбір (д.б.н., професор Жуков О.В., к.б.н., доцент Пюрко О.Є.). У Порядку визначено умови конкурсного заміщення посад НПП, організацію конкурсного відбору, процедуру обрання за конкурсом та укладання трудового договору. Посади НПП можуть займати особи з науковим ступенем або вченим званням, а також особи з магістерським ступенем відповідно до профілю кафедри. У Порядку також вказані умови для переведення НПП на вищі посади, такі як підвищення професійного та наукового рівнів, наявність публікацій у фахових виданнях та індексованих базах даних Scopus та/або Web of Science. Процедура конкурсного відбору проводиться з дотриманням принципів відкритості, демократії, об'єктивності та неупередженого ставлення до кандидатів з метою визначення найбільш відповідного претендента на посаду. Кандидатури обговорюються на засіданнях кафедр, конкурсної комісії університету та Вченої ради Університету.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

МДПУ працює над залученням представників роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема, через функціонування Наглядової ради <http://surl.li/pahsp>, діяльність якої регламентується Положенням <http://surl.li/revvx>. Представники роботодавців К.К. Голобородько (д.б.н., професор, провідний науковий співробітник НДІ біології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара); к.б.н., старший науковий співробітник відділу оптимізації техногенних ландшафтів Криворізького ботанічного саду Національної академії наук України - В. М. Гришко; директор КЗ «Василівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3» Василівської міської ради Запорізької області Т.О. Мостова), О.В. Гнатів (к.пед.н., заступник директора Мелітопольської гімназії №22) входять до складу робочої групи з розроблення/оновлення ОПП «Природничі науки», постійно співпрацюють з НПП групи забезпечення щодо оновлення змісту ОПП, уточнення цілей та ПРН (№ 15 від 24.06.23 р. <http://surl.li/rkgfcs>, протокол № 8 від 12.12.2023 р. <http://surl.li/sekylc>, № 12 від 10.05.24 <http://surl.li/hveaxw>). З метою проведення виробничої (педагогічної) практики для здобувачів вищої освіти за ОПП «Природничі науки» магістерського ОР укладені двосторонні угоди (<http://surl.li/ckqwfz>) з відповідними установами, що можуть бути базами виробничої практики згідно «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра у МДПУ» (<http://surl.li/nzydci>).

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

ЗВО має систему професійного розвитку НПП (<http://surl.li/orizo>). Вимоги до фахово-особистісного становлення визначено у Положенні про професійний розвиток НПП (<http://surl.li/mdmct>). Дотримуючись принципів академічної свободи, НПП має право обрати місце, тематику, форму, строки підвищення кваліфікації і стажувань. В МДПУ імені Богдана Хмельницького наявні власні програми підвищення кваліфікації (<http://surl.li/nodqqb>, <http://surl.li/nnkebq>), результати відповідних підвищень кваліфікації враховуються в загальному рейтингу НПП на рівні університету, у загальному рейтингу кафедр (<http://surl.li/yvmuzt>). Стажування у ЗВО, з якими укладено угоди, здійснюються безкоштовно, відповідно до договорів (<http://surl.li/ueusy0>). Професійні та науково-методичні досягнення НПП з урахуванням підвищення кваліфікації та стажування обумовлюють викладання ОК ОПП на відповідному науково-методичному рівні. За посиланням міститься інформація про підвищення кваліфікації та стажування НПП <http://surl.li/eetorr>

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

МДПУ імені Богдана Хмельницького стимулює розвиток викладацької майстерності, що відображено в «Положенні про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/mdmcw>). Загальні рейтинги кафедр та викладачів відображені на сайті ЦОДТ <http://surl.li/orjfb>, <http://surl.li/alwzjk>. Публікаційна активність НПП і педагогічне новаторство підтримується керівництвом університету відповідно до «Положення про преміювання співробітників наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників» (<http://surl.li/mdmjn>). Зокрема, за публікацію статей Scopus/Web of Science, монографій, підручників, захист дисертації виплачується премія. Вимоги до професійного розвитку регламентує «Положення про професійний розвиток НПП та педагогічних працівників» (<http://surl.li/mdmct>). Для НПП систематично проводяться науково-методичні семінари в рамках «Школи гаранта», де розглядаються різноманітні питання щодо реалізації ОПП (<http://surl.li/aqgsלב>). НПП, задіяні на ОПП у 2023 р. були нагороджені Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України (Глебова Н.І.); Грамотою Міністерства освіти і науки України (Жуков О.В.); Нагрудний знак ЦК Профспілки «Заслужений працівник Профспілки працівників освіти і науки України» (прот. № П-15.2023 №0383), Подяка Прем'єр-Міністра України (09.10. 2023) (Дюжикова Т.М.); відзнакою департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (Приходько І.О.).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

До лютого 2022 року викладання компонентів освітніх програм здійснювалося в оснащених необхідним обладнанням навчальних кабінетах, які мали доступ до мережі Wi-Fi, e-prints і наукометричних баз даних. Після тимчасового переміщення університету в наданих аудиторіях Педагогічного фахового коледжу комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» для потреб адміністрації, студентів та допоміжного персоналу університету було встановлено та налаштовано комп'ютерну техніку. Враховуючи релокаційні умови та воєнний стан в Україні й відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №431 від 12 травня 2022 року «Про тимчасове переміщення Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/bhpruzq>, <http://surl.li/xmlewx>). На базі МДПУ імені Богдана Хмельницького освітній процес здійснюється в дистанційному форматі на платформі ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>), який може бути синхронним або асинхронним (п. 13.5 <http://surl.li/mxvain>). Для працівників у відповідних аудиторіях забезпечено якісне Wi-Fi підключення, а також своєчасне обслуговування пристроїв друку. Здобувачі ОПП «Природничі науки» мають вільний доступ до фонду бібліотеки, який постійно поповнюється навчально-методичною і науковою літературою (<http://surl.li/pslid>). У вересні 2022 р. адміністрацією університету було укладено договір про співпрацю та надання послуг з АСКОД, отримано доступ до 270 ліцензійних версій Zoom.

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Забезпечення доступу НПП і здобувачів освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОПП «Природничі науки» регулюється відповідно до Закону України «Про освіту» (<http://surl.li/tqctfn>), Закону України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/kfvn>), а також нормативно-правовими документами, які обумовлюють відповідні алгоритми дій, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/mxvain>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/ncsqnm>). Для забезпечення якісного освітнього процесу, наукової діяльності створено вільний безоплатний доступ для здобувачів вищої освіти та НПП до інформаційних ресурсів (research4life: доступно 19 безоплатних електронних ресурсів для бібліотекарів і дослідників - <http://surl.li/xrxzip>; інформаційні ресурси з ОК ОПП на платформі ЦОДТ - <https://dfn.mdpu.org.ua/>). Отже, ЗВО створює всі необхідні умови для учасників освітнього процесу, щоб вони могли проводити наукові дослідження, брати участь у конференціях, конкурсах, академічній мобільності, а також долучатися до вдосконалення освітнього процесу, активно залучатися до діяльності органів студентського самоврядування.

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Потреби та інтереси здобувачів вищої освіти відображаються у пріоритетах Стратегії розвитку ВНЗ (<http://surl.li/kzwhpe>). З початку 2022 року після тимчасового переміщення ЗВО здобувачі вищої освіти і викладачі мають можливість користуватися ресурсами і гуртожитком КЗ ВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької облради (<http://surl.li/xmlewx>). Здобувачі вищої освіти можуть використовувати інформаційно-технічну базу МДПУ імені Богдана Хмельницького, включаючи комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення та безкоштовний доступ до наукометричних баз даних (<http://surl.li/rfrkew>). Вони беруть участь у круглих столах, наукових семінарах, конференціях, тренінгах та святкуваннях в онлайн-форматі (<https://t.me/officialmdpu>). Здобувачі ВО мають можливість друкуватися в наукових журналах університету безкоштовно (<http://surl.li/ximjgu>). Для виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів освіти систематично проводяться організаційно-консультаційні зустрічі з кураторами ECTS та гарантом даної ОПП. Під час цих зустрічей обговорюються питання освітньої діяльності та соціальної сфери. Здобувачі ЗВО мають можливість спілкуватися з ректором через віртуальну приймальню (<http://surl.li/xnvxfi>, <http://surl.li/bnhgmw>) та через скриньку довіри на головному сайті університету (<http://surl.li/ybmpdq>). Потреби та інтереси здобувачів ВО задовольняються шляхом координації структур МДПУ імені Богдана Хмельницького, взаємодії з профспілковим комітетом, регламентованою Колективним договором (<http://surl.li/hfcvdw>)

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Стратегії розвитку МДПУ на 2023-2028 рр. (<http://surl.li/kzwhpe>), «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному

педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/nvlaww>), «Правилам призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/xtrafa>). Деканат забезпечує освітню підтримку через організацію навчання і викладання (<http://surl.li/yifqrr>). Здобувачі вищої освіти мають можливість зв'язатися з викладачами через платформу Moodle, telegram-групи, а також особисто (з науковими керівниками кваліфікаційних робіт). Під час дистанційного навчання здобувачам ВО надається постійна підтримка: Центр освітніх дистанційних технологій проводить організаційні зустрічі, надає інструкції щодо користування сайтом, забезпечує онлайн-підтримку здобувачів і НПП (<https://dfn.mdpu.org.ua/>). Організаційна підтримка здобувачів ВО забезпечується деканатом (<http://surl.li/yifqrr>), куратором ECTS (<http://surl.li/hbzntm>), гарантом ОПП (<http://surl.li/pycnlb>), які надають відповіді на адміністративні питання. Здобувачі можуть отримати довідки від секретаря деканату за запитом. Інформаційна підтримка здобувачів освіти ОПП здійснюється через веб-сайт МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/>): освітні програми, розклад занять (<https://dfn.mdpu.org.ua>), графік освітнього процесу (<http://surl.li/cgcbdm>, <http://surl.li/cqqamp>), нормативні документи (<http://surl.li/oldbev>) тощо; веб-сторінку кафедри, за якою закріплено ОПП (<http://surl.li/dtenyn>), репозиторію бібліотеки (<http://eprints.mdpu.org.ua/>), сайту ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>). Також інформацію здобувачі вищої освіти отримують з соціальних мереж: кафедри (<http://surl.li/kmtqzh>), факультету, МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://t.me/officialmdpu>). У консультативній підтримці здобувачів ВО задіяні сервіси МДПУ імені Богдана Хмельницького: Психологічний центр (<http://surl.li/mxckkt>), Центр соціологічних досліджень (<http://surl.li/ygaytt>, <http://surl.li/aegyjk>), Профспілковий комітет (<http://surl.li/zkfmjj>, <http://surl.li/ckdytp>), Центр освітніх дистанційних технологій (<https://dfn.mdpu.org.ua/>), Студентське самоврядування (<http://surl.li/gadqgv>, <http://surl.li/ucilet>), Відділ міжнародних зв'язків і проєктної діяльності (<https://mv.mdpu.org.ua/>), інші Центри і Лабораторії (<http://surl.li/omemrz>, <http://surl.li/ibyrby>, <http://surl.li/gdaapx>, <http://surl.li/gtjszm>, <http://surl.li/jlmien>). Консультативну підтримку також надає гарант ОПП і завідувач кафедри ботаніки, екології та садово-паркового господарства. Соціально-побутова сфера Університету діє відповідно до чинного законодавства, напрями соціальної підтримки (<http://surl.li/fhoeri>, <http://surl.li/kzwhpe>)

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно з Правилами прийому МДПУ імені Богдана Хмельницького, у розділі VIII встановлені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на отримання вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (<https://vstup.mdpu.org.ua/>). Призначення соціальних стипендій окреслено у Правилах призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/psnrx>, <http://surl.li/xtrafa>). До тимчасового переміщення на виконання Постанови КМУ від 30.12.15 р. №1187 (зі змінами), Супровід здобувачів вищої освіти з особливими потребами здійснюється відповідно до «Положення про організацію інклюзивного навчання» (<http://surl.li/pdove>), яке передбачає: підвищення стресостійкості, вчасне виявлення труднощів у особистісному та професійному розвитку і визначення умов їх подолання. В МДПУ імені Богдана Хмельницького існує синхронно-асинхронний режим навчання (<http://surl.li/mxvain>), що дозволяє здобувачам вищої освіти навчатися в комфортних умовах, реалізовувати свої здібності та прагнення, формувати успішність у діяльності та адекватну самооцінку, враховуючи умови воєнного стану. Серед здобувачів на ОПП наразі немає таких, які б офіційно повідомили про наявність особливих освітніх потреб.

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У випадку виникнення конфліктних ситуацій у ЗВО існує послідовність дій, яка включає політику та процедури їх врегулювання відповідно до нормативно-правової бази МДПУ імені Богдана Хмельницького:

- Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/mxvain>);
- Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (<http://surl.li/wxvjru>);
- Положення про порядок і процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних з корупцією у МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/cezfwp>);
- Антикорупційна програма МДПУ імені Богдана Хмельницького за 2022-2024 н.р. (<http://surl.li/vjmjmf>);
- Положення про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та усунення конфлікту інтересів МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/hkgesn>);
- Положення про політику запобігання, попередження та протидію булінгу (цькуванню), дискримінації та сексуальним домаганням у МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/lzgky>, <http://surl.li/ivieps>);
- Положення про комісію по трудових спорах у МДПУ імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/drgyax>).

Загальний механізм дій для здобувача ВО полягає у поданні заяви про конфліктну ситуацію до відповідної комісії або структурного підрозділу, розгляд заяви за участі заявника і вирішення ситуації у відповідності з чинним законодавством і внутрішніми нормативними документами МДПУ імені Богдана Хмельницького. За консультативною підтримкою у разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі ВО та НПП можуть звернутися до фахівців Психологічного центру (<http://surl.li/pbvjm>), студентського гаранта (Положення про гаранта освітньої програми Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/mmfvw>), студентського самоврядування (<http://surl.li/gadqgv>), куратора ECTS (<http://surl.li/hbzntm>), гаранта ОПП (<http://surl.li/mmfvw>), завідувача кафедри (<http://surl.li/mxvain>), деканату факультету (<http://surl.li/mxvain>), адміністрації Університету (<http://surl.li/xnvxfi>).

Для забезпечення доступності політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій учасникам освітнього

процесу, відповідні положення та порядки розміщуються на сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/>, <http://surl.li/ptetjw>). Наразі на ОПП «Природничі науки» не виникало конфліктних ситуацій, пов'язаних із випадками цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Документами, що регулюють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня є «Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/sllirb>), «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/ncke>, <http://surl.li/yifqrr>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/qamyuq>). Процес впровадження ОПП супроводжується моніторингом, здійснюваним системою внутрішнього забезпечення якості освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/zasxkp>). За результатами моніторингу надаються рекомендації щодо вдосконалення змісту ОПП та реалізації освітнього процесу.

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Періодичність перегляду ОПП «Природничі науки» регулюється «Положенням про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у МДПУ» (<http://surl.li/sllirb>). Згідно з Положенням п. 5 «Порядок оновлення освітніх програм» ОПП підлягає щорічному перегляду та оновленню, при необхідності, з урахуванням розвитку науки, культури, економіки, технологій і соціальної сфери. Підстави для перегляду освітньої програми: зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти (зміни у стандартах, у фінансуванні та ін.), висунення пропозицій від Університету, розробників ОПП, НПП кафедр, роботодавців, здобувачів ВО тощо. Рішення щодо перегляду освітньо-професійної програми обумовлюється досягненнями здобувачів ВО, порівнянням з програмами інших спеціальностей, включаючи закордонні університети. Пропозиції щодо оновлення освітньо-професійної програми також можуть базуватися на результатах моніторингу та аудиту ОПП, які здійснює комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей (<http://surl.li/pefmu>). У результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами і роботодавцями, формуються пропозиції щодо встановлення відповідності ОПП новітнім науковим тенденціям, потребам стейкхолдерів та суспільним запитам. ОПП може щорічно оновлюватися в частині: обсягу, змісту, запланованих результатів навчання; переліку й найменування освітніх компонентів (модулів) обов'язкової частини і частини вільного вибору; кількості та змісту розділів (тем) освітнього компоненту; співвідношення видів занять, змісту й форми контролю самостійної роботи; найменування практик, їх етапів, змісту й форм контролю тощо. Забезпечення перегляду освітньої програми є обов'язком гаранта освітньо-професійної програми (<http://surl.li/mmfuvw>). У 2024 році в ОПП було здійснено наступні оновлення: уточнення запланованих результатів навчання (РН1-РН13, ПРН1-ПРН7), уточнення компетентностей предметної спеціальності (ПК1-ПК6). Виходячи з пропозицій стейкхолдерів, що відповідають меті підготовки фахівців галузі 01 Освіта/Педагогіка, під час обговорення проєкту ОПП 2024 року запропоновано уточнення найменування та обсягу (у кредитах ECTS) ОК та практик обов'язкової частини навчального плану (Виробнича практика (педагогічна) (9 кредитів), ОК «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога» (3 кредити), ОК «Природничі науки та сучасний світогляд» (5,5 кредити); змінити назву ОК Виробнича практика (педагогічна, в закладах загальної середньої освіти) - 4,5 кредити, ОК Виробнича практика (педагогічна, в закладах фахової передвищої та вищої освіти) - 4,5 кредити на ОК Виробнича практика (педагогічна) - 9 кредитів, ОК «Педагогіка та психологія передвищої та вищої освіти» (4 кредити) на ОК «Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога» (3 кредити), замінити ОК «Науки про Землю та методика викладання географії в інтегрованому курсі» (4,5 кредити) на ОК «Просторово-часова картина світу»

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Участь здобувачів ВО у процесі періодичного перегляду ОПП регламентується «Положенням про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/klhges>). Під час перегляду ОПП ураховуються результати моніторингових опитувань здобувачів вищої освіти. Здобувачі ВО висловлюють свою думку щодо якості викладання та навчання за окремою навчальною дисципліною та якості освітньо-професійної програми та організації освітнього процесу в університеті (<http://surl.li/lhpjdg>, <http://surl.li/yucofn>). Здобувачі ВО входять до робочої групи з оновлення ОПП «Природничі науки» (Борозенець А.В., Подлевська О.В. висловили пропозицію щодо включення ОК «Аналіз продуктів споживання», «Лікарські рослини» до переліку вибіркового компонентів ОПП) брали участь в обговоренні ОПП на засіданні випускової кафедри (протокол засідання кафедри ботаніки і садово-паркового господарства (протокол № 15 від 24.06.23 р., <http://surl.li/rkgfcs>); також були враховані результати опитування і анкетування здобувачів вищої освіти (Венгеренко І.О.) за даною ОПП щодо якості ОПП та організації освітнього процесу (<http://surl.li/wgemte>, протокол засідання ботаніки і садово-паркового господарства № 8 від 12.12.2023 р., <http://surl.li/sekylc>, № 12 від

10.05.2024 р. <http://surl.li/hveaxw>, <http://surl.li/mzubti>), пропозиції були враховані в ОПП (2023-2024 н. р. та 2024-2025 н.р.).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

В МДПУ імені Богдана Хмельницького діяльність студентського самоврядування регламентується «Положенням про студентське самоврядування Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/gadqgv>). Згідно з Положенням, студентське самоврядування має представників у Комісії Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Центрі експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Вченій раді університету, Вченій раді факультету. Студентське самоврядування має можливість безпосередньо впливати на процедури забезпечення якості освітньої діяльності в МДПУ імені Богдана Хмельницького. Його представники можуть вносити питання до розгляду на конференції трудового колективу Університету або факультету, а також ініціювати опитування у випадку виникнення проблемних або дискусійних моментів у процесах забезпечення якості освіти. Механізми та процедури участі здобувачів ВО у забезпеченні та покращенні якості освітнього процесу, освітніх програм, якості викладання та оцінювання результатів навчання, якості освітніх ресурсів у МДПУ імені Богдана Хмельницького та координацію взаємодії здобувачів ВО, студентського самоврядування, адміністрації, відповідальних осіб та структурних підрозділів Університету з метою організації процесів підвищення якості освітньої діяльності регламентується «Положенням про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти в Мелітопольському державному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/quauvc>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Залучення роботодавців до обговорення ОПП «Природничі науки» відбувається у вигляді розширених засідань випускової кафедри (протоколи засідання кафедри ботаніки і садово-паркового господарства № 15 від 24.06.23 р. (<http://surl.li/rkgfcs>), № 8 від 12.12.23 р. (<http://surl.li/sekylc>), № 12 від 10.05.2024 р. (<http://surl.li/hveaxw>)). Роботодавці залучались до обговорення ОПП під час засідань випускової кафедри та через написання рецензій та відгуків (<http://surl.li/rmybrz>, <http://surl.li/cdrjlp>, <http://surl.li/cucofx>, <http://surl.li/eqspyw>, <http://surl.li/wjgnau>). Роботодавці є членами робочої групи з розробки й оновлення ОПП (д.б.н., професор, провідний науковий співробітник НДІ біології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара К.К.Голобородько, к.б.н., старший науковий співробітник відділу оптимізації техногенних ландшафтів Криворізького ботанічного саду Національної академії наук України - В. М. Гришко; к.пед.н., заступник директора Мелітопольської гімназії №22 Мелітопольської міської ради Запорізької області, вчитель біології та природознавства О.В. Гнатів; директор КЗ «Василівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3» Василівської міської ради Запорізької області Т.О. Мостова). Потенційні роботодавці мають змогу оцінити рівень підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти під час виробничих практик (<http://surl.li/idhvrpx>), та під час роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії (<http://surl.li/sbukgo> п.2.2).

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

Перший випуск ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня відбудеться у грудні 2024 р. На кафедрі ботаніки, екології та садово-паркового господарства є досвід підтримання зв'язку з випускниками інших ОПП та збирання інформації щодо їх кар'єрного шляху. Організують цю взаємодію куратори ECTS, гарант ОПП, завідувач вищої освіти. Підтримка зв'язку відбувається через месенджери Viber, Telegram, соціальної мережі Facebook, де у кафедрі багато років функціонують власна сторінка та група для спілкування (<http://surl.li/qbwrvu>). На сторінці кафедри ботаніки, екології та садово-паркового господарства також представлена інформація про випускників інших ОПП кафедри (<http://surl.li/plbzxzb>). Також в Університеті для зміцнення зв'язків між випускниками, здобувачами та НПП функціонує Асоціація випускників (<http://surl.li/mcylq>).

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

Згідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/dqavve>), «Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/sllirb>), «Положення про гаранта освітньої програми Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» (<http://surl.li/mmfuvw>) оновлення та реалізація ОПП «Природничі науки» здійснюється комісією Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Центром роботи з гарантантами, Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, кафедрою, що випускає фахівців за цією ОПП, гаранта ОПП, робочої групи, створеної для розробки та оновлення ОПП, а також здобувачів ВО. Система забезпечення якості освітньої діяльності в МДПУ імені Богдана Хмельницького здійснює процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, яка відбувається через аналіз результатів заліково-екзаменаційних сесій, атестацій, поточного контролю успішності здобувачів ВО. Результатом проведення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти Центром експертизи і моніторингу якості освітнього процесу та Комісії Вченої ради з експертизи освітніх програм спеціальностей були розроблені рекомендації за

результатами анкетування «Якість освітньої програми та організація освітнього процесу в університеті очима здобувачів вищої освіти» у 2023-2024 н.р (<http://surl.li/wgemte>). ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня акредитується вперше. В рамках моніторингу якості ОПП для другого (магістерського) рівня було проведено анкетування серед здобувачів ВО даної ОПП. Метою даного анкетування було отримання незалежної оцінки якості освітнього процесу, збору інформації про труднощі, з якими стикаються здобувачі ВО під час навчання, тощо. Результати даного моніторингу (<http://surl.li/nofyxn>, <http://surl.li/qcfhph>, <http://surl.li/ctzidk>, <http://surl.li/wgemte>, <http://surl.li/thmamo>, <http://surl.li/quevcv>) показали, що здобувачі вищої освіти ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня в цілому позитивно оцінюють якість освітнього процесу. Результати оцінки підготовки здобувачів вищої освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького очима роботодавця (<http://surl.li/zfvsmf>) також зазначають, позитивну оцінку якості освітнього процесу, суттєвих недоліків виявлено не було.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Узагальненням результатів зовнішнього забезпечення якості ВО опікується Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (<http://surl.li/mdhlo>). Акредитація ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня є первинною, проте МДПУ імені Богдана Хмельницького розроблено план заходів щодо усунення недоліків, які були виявлені під час акредитації інших ОПП <http://surl.li/cugndz>, зокрема:

- 1) розпочато використання системи «StrikePlagiarism.com» для перевірки робіт здобувачів ВО (<http://surl.li/khbtij>);
- 2) розроблено і впроваджено систему анкетувань здобувачів ВО і стейкхолдерів (Наказ № 43_01-06 від 11.30.2021 р., наказ від жовтня 2022 р. (<http://surl.li/wtzzfc>, <http://surl.li/ezmliv>);
- 3) запроваджено загальноуніверситетський Каталог вибіркових ОК (<https://vok.mspu.edu.ua/>);
- 4) створено Комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності (<http://surl.li/acphvt>);
- 5) НПП кафедр щорічно оновлюють силабуси, зокрема завдання для самостійної роботи, співпрацюють зі стейкхолдерами (включаючи здобувачів ВО) з метою оновлення ОПП.

У період 2023-2024 рр. в МДПУ імені Богдана Хмельницького оновлено наступні нормативні документи, зокрема: про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/yifqrr>), про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/rkgogp>), про гаранта ОП (<http://surl.li/mmfuvw>); про освітню програму підготовки здобувачів (<http://surl.li/sllirb>); про практичну підготовку здобувачів (<http://surl.li/dombet>); про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/txatwi>); про стейкхолдерів освітніх програм (<http://surl.li/bxanat>); про участь здобувачів ВО у забезпеченні якості освіти (<http://surl.li/roxnlx>); правила призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам ВО (<http://surl.li/jyxlen>); про вільний вибір ОК здобувачами ВО (<http://surl.li/otkqsl>); про перезарахування ОК та визначення академічної різниці (<http://surl.li/bndsrn>); про організацію та проведення гостьових лекцій (<http://surl.li/kcadeq>); про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти (<http://surl.li/fwmvhc>), тощо (<http://surl.li/cvyqda>).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

В МДПУ імені Богдана Хмельницького практика залучення учасників академічної спільноти до забезпечення якості ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня передбачає ініціювання й розроблення ОПП, періодичний перегляд ОПП, регулярний моніторинг ОПП із залученням представників потенційних роботодавців; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/eetorr>); забезпечення дієвої системи запобігання та виявлення академічного плагіату при реалізації освітнього процесу (<http://surl.li/xohgkc>) тощо. До рецензування ОПП залучалися представники академічної спільноти: д.б.н., професор, провідний науковий співробітник НДІ біології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара К.К. Голобородько (<http://surl.li/cdrjlp>), к.б.н., старший науковий співробітник відділу оптимізації техногенних ландшафтів Криворізького ботанічного саду Національної академії наук України - В. М. Гришко (<http://surl.li/cucofx>); к.пед.н., заступник директора Мелітопольської гімназії №22 Мелітопольської міської ради Запорізької області, вчитель біології та природознавства О.В. Гнатів (<http://surl.li/rmybrz>); директор КЗ «Василівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3» Василівської міської ради Запорізької області Т.О. Мостова (<http://surl.li/eqsprw>); к.б.н., директор Ботанічного саду ДНУ імені Олеся Гончара - А. М. Кабар (<http://surl.li/wjgnau>).

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

Ефективне втілення ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня досягається за рахунок узгодженої роботи всіх структурних підрозділів: ректор, перший проректор, проректор з наукової, інноваційної роботи та міжнародної співпраці (<http://surl.li/lqtbvd>), відділ з наукової, інноваційної роботи та міжнародної співпраці (<http://surl.li/lqtbvd>), проректор з науково-педагогічної роботи, зовнішніх зв'язків і стратегічного розвитку університету (<http://surl.li/lqtbvd>), вчена рада ЗВО (<http://surl.li/jtgenh>), факультети (<http://surl.li/xzfeuy>), кафедри ЗВО, навчальний відділ (<http://surl.li/vtwlsi>), відділ міжнародних зв'язків та проектної діяльності (<http://surl.li/zofzpo>), відділ аспірантури та докторантури (<http://surl.li/pmvlfl>), відділ з організаційно-виховної роботи та професійної орієнтації молоді (<http://surl.li/lqtbvd>), приймальна комісія (<http://surl.li/yodqib>), канцелярія (<http://surl.li/lqtbvd>), Центр ІТ і цифрової трансформації, центр освітніх дистанційних технологій (<http://surl.li/lrmsxs>), відділ ЄДЕБО (<http://surl.li/lqtbvd>), бібліотека (<http://surl.li/iekfer>), Психологічний центр (<http://surl.li/gvkdpk>), Центр соціологічних досліджень (<http://surl.li/mnzevp>), Профспілковий комітет (<http://surl.li/xorbur>), Центр освітніх дистанційних технологій (<http://surl.li/lqtbvd>), інші Центри і Лабораторії

(<http://surl.li/omemrz>, <http://surl.li/ibyryb>, <http://surl.li/gdaapx>, <http://surl.li/gtjszm>, <http://surl.li/jlmien>).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються Законом України «Про освіту» <http://surl.li/tqctfn>; Законом України «Про вищу освіту» <http://surl.li/kfvn>, відповідними Постановами Кабінету Міністрів України. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються:

1. Статутом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/orlhj>.
2. Колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2021-2024 рр. <http://surl.li/orlhp>.
3. Правилами внутрішнього трудового розпорядку <http://surl.li/orlht>.
4. Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/ncke>, <http://surl.li/yifqrr>.
5. Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/axczon>.
6. Положенням про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/wvfaav>.
7. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwxa>.
8. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwxa>.

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проекту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

<http://surl.li/gddpvk>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

<http://surl.li/gddpvk>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Освітньо-професійна програма «Природничі науки» орієнтується на сучасні тенденції у галузі середньої освіти. Проведений самоаналіз показує, що ОПП «Природничі науки» другого (магістерського) рівня має наступні переваги:

- відповідність Стратегії розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького й політиці забезпечення якості освіти;
  - ознайомлення із сучасними досягненнями природничої освіти і науки дає змогу підготувати конкурентоспроможного, висококваліфікованого вчителя природничих наук;
  - спрямованість на регіональний і національний ринки професійних послуг у галузі середньої освіти, чому сприяє здобуття багатoproфільної кваліфікації випускниками ОПП;
  - наявність тісної співпраці з роботодавцями, залучення їх до обговорення ОПП, проведення занять, майстер-класів у професійному освітньому середовищі, виступів на конференціях і семінарах;
  - навчання відбувається в невеликих за чисельністю групах здобувачів вищої освіти, що дає змогу забезпечити особистісно орієнтований підхід до кожного здобувача;
- Академічний потенціал кафедр: ботаніки, екології та садово-паркового господарства; хімії та хімічної освіти; математики і фізики; географії та туризму:
- 100% викладачів, що забезпечують ОПП, мають науковий ступінь. Викладачі з різних галузей наук, які складають науково-педагогічний склад ОПП, дозволяють застосовувати різні технології навчання, що позитивно впливає на якість підготовки здобувачів. ОПП має належний рівень навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів навчального плану, використання в освітньому процесі новітніх ТЗН.
  - Викладачі проходять підвищення кваліфікації (стажування) у провідних вузах України та за кордоном за напрямками кафедр (Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Emory University, м. Атланта, США, University of Alberta, м. Едмонтон, Канада, Центральноукраїнський державний університет ім. В. Винниченка, Одеський національний університет ім. І. Мечнікова, Черкаський національний

університет ім. Б. Хмельницького, Сумському державному університеті, м. Париж, Франція, м. Генуя (Італія) (<http://surl.li/eetorg>). За результатами атестації майбутніх випускників буде визначено слабкі сторони і проведено необхідні заходи щодо покращення змісту ОПП.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Реформування природничої галузі передбачає оновлення та перегляд освітніх програм, зокрема:

- продовження практики систематичного залучення зацікавлених сторін до оновлення освітніх програм, що гарантує врахування вимог суспільства і запитів ринку освітніх послуг;
- поглиблення співпраці з учителями-практиками та методичними об'єднаннями вчителів природничих предметів для розроблення навчально-методичних матеріалів з метою вивчення природничих наук у Новій українській школі;
- перегляд нормативних та вибіркового компонентів з метою розвитку інноваційного та критичного мислення учнів;
- розширення можливостей та баз виробничої практики;
- активізація міжнародної академічної мобільності здобувачів закладів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- постійне підвищення кваліфікації НПП;
- удосконалення та забезпечення поєднання навчання, практичної діяльності і досліджень під час реалізації ОПП. У межах цього планується написання спільних зі здобувачами вищої освіти наукових публікацій, участь у конференціях різного рівня.
- розвиток комфортного і безпечного освітнього середовища з елементами електронного дистанційного навчання та подальше оновлення матеріально-технічного забезпечення.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: ФАЛЬКО НАТАЛЯ МИКОЛАЇВНА

Дата: 19.11.2024 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид освітнього компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК-06 Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Himiya_ta_metodika_vikladannya_himii_v_integrovanomu_kursi_2024.pdf</i>	V9O+rgUmTbWePyMDKzrMG4swKWRnVG5AjUwgFOAFud8 =	Обладнання для проведення демонстраційного експерименту та лабораторних робіт; ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-14 Виробнича практика (педагогічна)	практика	<i>Silabus_Virobnicha_praktika_(pedagogichna)_2024.pdf</i>	Hhf2LY5EQw34CJo0qQk11mj03Ozq+HrjDfp+V9T8Pz4=	Договори про співпрацю із закладами освіти. ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона).
ОК-13 Охорона праці в галузі	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Ohorona_pratsi_v_galuzi_2024.pdf</i>	nJ93DNIFayLmMdXkQWQXSRt8d54TYuZBmcmZiCiDcw=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-12 Адаптогенез у біологічних системах	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Adaptogeneza_u_biologichnih_sistemah_2024.pdf</i>	NtAO8BhFOzsi1CEWdQX6u+vqnFjuV5XC3Ttd2aHIQ4=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-11 Здоров'язбережувальні і складові освіти Модуль 1. Здоров'я та безпека Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Zdorovyazberezuvalni_skladovi_osviti_Modul_1_zdorovya_ta_bezpeka_2024.pdf</i>	eEfFtWfKWyGpQGpYqztpUJAUVGsCVFy4r+Of+SjTpdC=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-10 Природничі науки та сучасний світогляд	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Prirodnichi_nauki_ta_suchasniy_svitoglyad_2024.pdf</i>	7ZvuUX3tGJ7qspBf ad7tKkGPzrytGUWU/LR1gbeowg=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-09 Раціональне природокористування та екологічна освіта	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Ratsionalne_prirodokoristuvannya_ta_ekologichna_osvita_2024.pdf</i>	MKsHo+p1t57pDop5vMauDWNzDwEHZRwsyoYHn8aqFyc=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-08 Просторово-часова картина світу	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Prostorovo-chasova_kartina_svit_2024.pdf</i>	dm409WzzE9wnMHN2G3Oj1CvIqWMkuafDF9Tq5tXvKlw=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-05 Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Biologiya_ta_metodika_vikladannya_biologii_v_integrovanomu_kursi_2024.pdf</i>	EfG2U6If1VKZhbMtaYNGtjrSExJX1NThfB+NgDdO2aI=	Обладнання для проведення демонстраційного експерименту та лабораторних робіт; ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-04 Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога	навчальна дисципліна	<i>Silabus_Zmist_osviti_ta_modelyuvannya_profesijnoi_diyalnosti_pedagoga_2024.pdf</i>	z1E2eWTyMziU6/nFbtwamw1su03UdkukfKFsALdu9OY=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття,

		4.pdf		посібники, підсумковий контроль тощо).
ОК-03 Наукова та проектна діяльність Модуль 1. Методологія наукових досліджень Модуль 2. Управління проектами	навчальна дисципліна	Silabus_Naukova_ta_proektna_diyalnist_2024.pdf	xZu9CbLhrMpCpe/XsGfJfm/fD68iNsWJfzdIuKHNT6U=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, посібники, підсумковий контроль тощо).
ОК-02 Іноземна мова для академічного спілкування	навчальна дисципліна	Silabus_Inozemna_mova_dlya_akademichnogo_spilkuvaniya_2024.pdf	RisEUb9nN3T9OSoX8shnuHnp9Qx53/fYdaq23AhvDWQ=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, посібники, підсумковий контроль тощо).
ОК-01 Еволюційна ідея в природничих науках	навчальна дисципліна	Silabus_Evolutsiyna_ideya_u_prirodnic_hih_naukah_2024.pdf	GROFhgBI76urm/rAMPAC18bKjp9I5KMyYbb+ldyFzQ=	ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).
ОК-07 Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі	навчальна дисципліна	Silabus_Fizika_ta_metodika_vikladannya_fiziki_v_integrovani_kursi_2024.pdf	aTEatvOZu/CHfhn8g1Gy945YoLiLbCrLmTWYwhmehMA=	експерименту та лабораторних робіт; ОК має відповідне матеріально-технічне забезпечення (ноутбук, веб-камера, WI-FI зона, лекції, семінарські, практичні заняття, підсумковий контроль тощо).

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
370472	Кобильнік Лілія Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Факультет фізичної культури, спорту та психології	Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 040301 Практична психологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2022, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 045215, виданий 12.03.2008, Аттестат	23	ОК-11 Здоров'я збережувальні складові освіти Модуль 1. Здоров'я та безпека Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут	Підвищення кваліфікації. 1. Підвищення кваліфікації за програмою «Клінічна та реабілітаційна психологія» Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, свідоцтво №038970-24 від 23 лютого 2024р., 6 кредитів ЄКТС (180 годин), лютий 2024 р. 2. Kick-Off meeting held at the University of Tartu as part of the KA2 Capacity Building Erasmus Programme from 12-24 February 2024 co-funded by Erasmus+, 24 hours, 0,8 ECTS credits. 3. «Boosting University Psychological resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation / BURN (2024-2026)». 4. Стажування у Черкаському національному

доцента 12ДЦ
032568,
виданий
26.10.2012

університеті імені Богдана Хмельницького на кафедрі психології, глибокої корекції та реабілітації психологічного факультету, 180 годин (6 кредитів), 22 січня – 4 березня 2024 р.

5. Підвищення кваліфікації за тематичним курсом «Дизайн мислення та медіаграмотність: інноваційні підходи до навчання в умовах війни та поствоєнний період» (15.01-14.06.2024 року, 180 год., інститут Менеджменту освіти).

6. Підвищення кваліфікації у Сумський державний університет, свідоцтво про підвищення кваліфікації СП № 05408289 / 0082-24, за програмою освітнього курсу «Фізичне та ментальне здоров'я людини: принципи життєстійкості у кризових умовах» з 22.01.2024 р. по 26.01.2024 р., 1 кредит ECTS (30 год).

7. Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації у Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» Центр українсько-європейського наукового співробітництва за програмою «Формування резильєнтних компетентностей здобувача освіти в період трансформацій, сучасних викликів та кризових станів суспільства» з 3 липня – 13 серпня 2023 року, 6 кредитів ECTS (180 год).

8. Підвищення кваліфікації у Сумський державний університет, свідоцтво про підвищення кваліфікації СП № 05408289 / 1722-23, за програмою освітнього курсу «Запобігання та протидія булінгу у закладах освіти: нові реалії воєнного стану» з 04.07.2023 р. по 07.07.2023 р., 1 кредит ECTS (30 год).

9. Підвищення кваліфікації у ДНВЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», свідоцтво ПК 37/01_28.02.2021/11, за програмою освітнього курсу «Арттерапевтичні оздоровчі технології» з 01.02.2021 р. по 28.02.2021 р., 3 кредити ECTS (90 год).

10. Інформаційний семінар для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти «Європейські цінності – основа функціонування ЄС» у рамках реалізації міжнародного проєкту Еразмус+ «Модуль Жан Моне», Університет імені Альфреда Нобеля, сертифікат № 3502, м. Дніпро, 09 лютого 2023 року.

- Вебінар «Терапевтична хортикультура. Шлях до зцілення для ветеранів», спікер Емілія Вівер, NORTH CAROLINA BOTANICAL GARDEN (США), 29.03.2023р.
- Вебінар «Стратегії розробки та впровадження програм терапевтичної хортикультури», NORTH CAROLINA BOTANICAL GARDEN (США), 05.04.2023 р..

1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Zhytnik Tetiana, Liapunova Valentyna, Varina Hanna, Kobylnik Liliia Artistic and aesthetic senior preschool age child development: Organizational and management block. Eduweb-revista de tecnologia de informacion y comunicacion en educacion. 2022. Volume 16. Issue 3. P. 285-293 DOI 10.46502/issn.1856-

7576/2022.16.03.21
<https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000884507900022> (Web of Science Core Collection)

2. Кобильнік Л. М. Психологічні ресурси суб'єктивного благополуччя батьків, що виховують дітей з особливими потребами. Психологія та соціальна робота. 2021. № 2(54). С. 105-119. (Фахове періодичне видання, категорія Б)

3. Mikhailenko L. (Кобильнік Л.), Davoian Y. Issues of Future Parents Diagnostic Assessment as a Method of Autism Spectrum Disorders Prevention. *Advances in Economics, Business and Management Research* (Published by Atlantis Press SARL). volume 129. 2020. P. 332-338.
[Електронний ресурс]:
Режим доступу:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>. (Web of Science Core Collection)

4. Льбіна Ю.Ю., Кобильнік Л. М., Кухар Т. В. Особливості взаємозв'язку рівня суїцидального ризику та емоційного вигорання у військовослужбовців. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*. 2024. № 1(12) С. 141-153.
Фахове видання, категорія Б

5. І. Остополець, Л. Кобильнік, Т. Білуха, Д. Дроздова
Психосоціальні аспекти кризового консультування в умовах війни. Психологічні та соціальні аспекти кризового консультування в умовах війни С. 127-140, DOI: 10.54264/0093
Наукові записки Технічного університету в Катовице № 18, 2024
Фахове видання, категорія Б
Наявність одного патенту на винахід або

п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;
Наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора);

1. Lilia Kobylnik
PROFESSIONAL DEFORMATIONS AND FRUSTRATION OF TEACHERS AS A SOCIAL PROBLEM (Iryna Ostopolets, Olesia Prokofieva). Contemporary technologies and society: innovations, artificial intelligence, and challenges/ Collective Scientific Monograph, University of Technology, Katowice, 2023. p. 780 (P. 582-587) (власний внесок – 0,5 др.а.). ISBN 978-83-969890-0-0 DOI: 10.54264/M029

2. Кобильнік Л.М.
ACTUALIZATION OF PSYCHOLOGICAL RESOURCES OF THE SUBJECTIVE WELL-BEING OF THE INDIVIDUAL. Psychological features of the actualization of resourcefulness and vitality of the individual: conceptualization and development / Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts, University of Technology, Katowice, 2023. p. 406 (P. 230-260) (власний внесок – 1,5 др.а.). ISBN 978-83-968088-2-0 DOI 10.54264/M022

3. Кобильнік Л.М.
Психологічні особливості самоактуалізації особистості в професіях різного рівня соціального престижу. Modern science and education: problems and development prospects

// Edited by Jakub Swierzawski and Iryna Ostopolets. - Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice Monograph 51 - Publishing House of Technology, Katowice, 2022, p.25-45 (власний внесок – 1,0 др.а.).

4. Кобильнік Л.М. Особливості самоставлення підлітків від батьківських установок. Сучасне суспільство: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. 356 с. С.143-148. (власний внесок – 0,5 др.а.). ISBN 978-617-7886-37-1

Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

1. Кваліфікаційні роботи з психології: вектори підготовки та захисту: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія / уклад.: Г.Б. Варіна, Н.М. Фалько, О.В. Ковальова, С.В. Шевченко, О.О. Прокоф'єва, Н.В. Гузь, І.Ю. Остополець, Л.М. Кобильнік. 2-ге вид., перероб. та допов. Запоріжжя: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2023. 156 с.

2. Методичні рекомендації до виробничої практики (психодіагностичної) для здобувачів вищої освіти рівня вищої освіти: перший (бакалаврський),

галузі знань 05
Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053
Психологія, освітньої програми Психологія. Психологічне консультування. / Н.М.Фалько, О.О. Прокоф'єва, С.В. Шевченко, Н.В. Гузь, Л.М. Кобильнік. – Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2022. – 35с.

3. Методичні рекомендації до виробничої практики (психопрофілактичної) для здобувачів вищої освіти рівня вищої освіти: перший (бакалаврський), галузі знань 05
Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053
Психологія, освітньої програми Психологія. Психологічне консультування. / Н.М.Фалько, О.О. Прокоф'єва, С.В. Шевченко, Н.В. Гузь., Л.М. Кобильнік. – Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2022. – 37с.

4. Методичні рекомендації до виробничої (з фаху) для здобувачів вищої освіти галузі знань 05
Соціальні та поведінкові науки, рівня вищої освіти: перший (бакалаврський), спеціальності 053
Психологія, освітньо-професійної програми Психологія. Психологічне консультування / Н.М.Фалько, О.О. Прокоф'єва, С.В. Шевченко, Н.В. Гузь, Л.М. Кобильнік. – Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2022. – 38с.

5. Методичні рекомендації до виробничої практики
Спеціальність: 014.05
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітньо-професійна програма: Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія / Н.М.Фалько, Л.М. Кобильнік, Н.В.Гузь, О.О. Прокоф'єва. – Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2022.

– 37с.
6. Михайленко Л.М.
(Кобильнік Л.М.)
Навчально-методичний посібник з дисципліни «Психологія» для здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні денної та заочної форм навчання» / [укладач Л.М. Михайленко].- Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 161 с.
7. Михайленко Л.М.
(Кобильнік Л.М.)
Навчально-методичний посібник «Психологія та педагогіка» для здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні денної та заочної форм навчання» / [укладач Л.М. Михайленко].- Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 163 с.
8. Михайленко Л.М.
(Кобильнік Л.М.)
Навчально-методичний посібник з дисципліни «Психологія бізнесу» для здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні денної та заочної форм навчання» / [укладач Л.М. Михайленко].- Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 149 с.
9. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Конфліктологія» для здобувачів вищої освіти на початковому рівні (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» денної та заочної форм навчання» / [укладач Л.М. Михайленко (Кобильнік Л.М.)].- Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 157 с.
10. Михайленко Л.М.
(Кобильнік Л.М.)
Навчально-методичний посібник з дисципліни «Загальна психологія» для здобувачів вищої освіти на початковому рівні (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» денної та заочної форм навчання» / [укладачі Л.М. Михайленко, Є.Е. Давоян].-Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 175 с.

11. Михайленко Л.М. (Кобильнік Л.М.) Навчально-методичний посібник до виконання та захисту курсових робіт з психології : для здобувачів вищої освіти на початковому рівні (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» денної та заочної форм навчання» / [укладач Л.М. Михайленко].- Кривий Ріг: КЕІ ДВНЗ КНЕУ, 2020. – 56 с. Участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”; Участь у проєкті ERASMUS+ Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation (Erasmus+ KA2) 2024-2026 рр. (Посилення психологічної стійкості і благополуччя університетів у (після)воєнній Україні): Участь у BURN Kick-off meeting at the University of Tartu, 12-24 February 2024 Участь у Experience sharing webinars "University Psychological Services and Support" (SVNC.TK.365). Участь у Experience sharing webinars "Course design principles in the European Union" (SVNC.TK.364) Наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою); 1. Наукове консультування ГО «Набат Кривбас» (2018-2020 рр., довідка ГО «Набат Кривбас», м. Кривий Ріг). 2. Надання психологічної допомоги на волонтерських засадах учасникам АТО та членам їх сімей (2018-

						2020 рр., довідка ГО «Координаційний центр допомоги учасникам АТО та членам їх сімей», м. Кривий Ріг). Діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях; 1. Членкиня ВГО «Південно-східна українська асоціація практичних психологів і арт-терапевтів» (ID: АТА368 з 2013 року по теперішній час) 2. Членкиня ГС «Національна психологічна асоціація» (Посвідчення про членство з 2019 року по теперішній час) 3. Членкиня ГО «Українська асоціація сімейних психологів» (Посвідчення про членство з 2021 року по теперішній час).	
22198	Приходько Лона Миронівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет суспільно-гуманітарних наук та права	Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2020, спеціальність: Українська мова і література та мова і література, Диплом кандидата наук ДК 060399, виданий 29.06.2021, Аттестат доцента АД 014140, виданий 20.12.2023	12	ОК-02 Іноземна мова для академічного спілкування	Підвищення кваліфікації на базі Zustricz Foundation Career Development Center of NGO Sobornist Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education. Сертифікат №SZFL-000163. Тема: «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти : європейський досвід». 30.05.2023 рік. 6 кредитів(180 годин). Підвищення кваліфікації на базі Institute of International Academic and Scientific Cooperation. Тема: «Зимова школа спілкування». Сертифікат № СО -5-0120.18.01.2020. 1 кредит(36 годин). Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; 1. Приходько І.М. Somatic vocabulary as an object of linguistic studies (on the issue of terminology apparatus and group boundaries

Global Science Center
LP 2020. № 48. С. 55–
59 Sciences of Europe
GoogleScholar Index
Copernicus Web of
Science
2. Приходько І.М.,
Подпльота С.В The
speech-therapy
competence of an
inclusive class teacher
as a teaching efficiency
indicator regarding
children with Language
disorders Стаття AD
ALTA: Journal of
Interdisciplinary
Research, 2019. Vol. 9.
Issue 2. P. 8589Web of
Science
[www.doi.org/10.33543/](http://www.doi.org/10.33543/0902)
0902 ISSN 1804-
7890.ISSN 2464-6733
(Online)Scopus
3. Приходько І.М.
Соматична лексика:
межі поняття та
спроба класифікації.
Вісник Запорізького
національного
університету.
Філологічні науки.
2016. №1. С. 203–
212.Вісник
Запорізького
національного
університету.
Філологічні науки.
2016. №1. С. 203–
212.Фахове видання.
4. Логіко-семантичні
та функціональні
особливості
соматизмів у
лексичній парадигмі
української
мови.Приходько І.М.
Соматична лексика:
межі поняття та
спроба класифікації.
Філологічні студії :
зб.наук. праць.
Кривий Ріг, 2017. Вип.
16. С. 208–217.Фахове
видання
5.Приходько І.М.
Сенсонімічні назви в
українській мові.
Науковий вісник
Міжнародного
гуманітарного
університету.
Філологія. 2019. № 40.
Т. 1. С. 88–91. Фахове
видання
6.Приходько І.М.
Найменування на
позначення скелета й
кісток в
українській мові XI –
першої половини XX
століття. Вісник
Запорізького
національного
університету.
Філологічні науки.
2020. №1. С. 206–217.
Фахове видання
7.Приходько І.М.
Спланхнонімічна
лексика української

мови XI –першої половини XX століть. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка редакториупорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 34. Том 4. С. 115–1

8.Приходько І.М. Неоплазмоніми в українській мові XI – першої половини XX століть. Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. 2020. №2. С. 7–15. Фахове видання

9. Приходько І.М. Педагогічні умови формування іміджу майбутнього викладача вищої школи. Science, research, development: monografia rokonferencyjna. №12 Pedagogy, Белград, Сербія, 2018 р. С. 30-32

10. Приходько І.М., Меркулова О.В. Найменування голови та її частин в українській мові (XI-перша третина XX століть). Львівський філологічний часопис .2022. Вип.12. С.110-119. Фахове видання

11. Меркулова О.В., Приходько І.М. Назви кінцівок в українській мові (XI-перша третина XX століть). Мова. Література. Фольклор. 2022. №2. С.32-40.

12. Гупало Л.В., Дацько О.Г., Приходько І.М. Аспекти національно – патріотичного виховання майбутніх педагогів під час воєнного стану в державі. Актуальні питання у сучасній науці. №8(14). 23.08.2023. С. 804-816.

13. Ланчуковська Н.В., Шальов А.С., Приходько І.М. Мовні акценти як індикатори ідентичності та соціального статусу в регіональних варіантах англійської

							мови. Вісник науки та освіти. 2023. №7(13).С. 217-226. 14.Гавришко С.Г.,Гвоздецька С.В.,Приходько І.М. Сучасна система фізичного виховання у ЗВО. Актуальні питання у сучасній науці. №8(14). 23.08.2023. С. 804-816.
276833	Фоменко Володимир Геннадійович	старший викладач, Основне місце роботи	Факультет інформатики, математики та економіки	Диплом бакалавра, Санкт-Петербурзький державний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: фізика, Диплом магістра, Санкт-Петербурзький державний університет, рік закінчення: 2011, спеціальність: фізика, Диплом кандидата наук КНД 026840, виданий 02.11.2016	5	ОК-07 Фізика та методика викладання фізики в інтегрованому курсі	Підвищення кваліфікації. 1. Запорізький національний університет, кафедра фундаментальної математики. Тема: «Вдосконалення професійної підготовки з викладання математичних дисциплін у закладах вищої освіти». 1 квітня 2021 р. - 19 травня 2021 р., в обсязі 180 годин (6 кредитів ЕСТС). (Свідоцтво про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників СС 021252 43/0054-21 від 19.05.2021 р.) Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; 1. V.G. Fomenko. Determination of the Fast Velocity in a Lamé Type Dynamical System./ V.G. Fomenko.// Journal of Mathematical Sciences (USA, New York, Springer). - 2021. - 252 (5). - P. 731-747. (Scopus). 2. Фоменко В.Г. Узагальнений алгоритм варіативного дискретного геометричного моделювання./ Найдіш А.В., Балюба І.Г., Верещага В.М., Фоменко В.Г.// Сучасні проблеми моделювання: зб. наук. праць. - Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького. - 2020. - Вип. 18. - С. 154-163. Фахове видання. 3. Фоменко В.Г.

Формирование базисных треугольников при моделировании обвода по заданным условиям. / Холодняк Ю.В., Гавриленко Е.А., Спиринцев Д.В., Фоменко В.Г. // Сучасні проблеми моделювання: зб. наук. праць. - Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького - 2020. - Вип. 18. - С. 182-189. Фахове видання.

4. Фоменко В.Г. Загальна схема метода варіативного формування різницевої схем кутових параметрів. / Спиринцев Д.В., Найдис А.В., Фоменко В.Г., Спиринцев В.В. // Сучасні проблеми моделювання: зб. наук. праць. - Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького. - 2020. - Вип.19. - С.153-59. Фахове видання.

5. Фоменко В.Г. Автоматизація вибору значень керуючих параметрів з многокутнику розв'язку у методі варіативного формування різницевої схем кутових параметрів./Спиринцев Д.В., Захарова І.О., Фоменко В.Г./Сучасні проблеми моделювання: зб. наук. праць. - Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького. - 2022. - Вип.24. - С. 179-185. Фахове видання.

Наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;

Отримано свідоцтво №107248 від 11 серпня 2021 р. про реєстрацію авторського права на Літературний письмовий твір наукового характеру «Науково-методичний семінар «Проблеми аксіоматичної побудови математики».

Наявність виданих

навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друківаних навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

1. Методичні вказівки до написання модульних контрольних робіт з дисципліни «Функціональний аналіз». /Укладач: Фоменко В.Г. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020.-19 с.
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Гармонійний аналіз та ряди Фур'є». Частина 1./Укладач: Фоменко В.Г. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020. - 20 с.
3. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Гармонійний аналіз та ряди Фур'є». Частина 2 /Укладач: Фоменко В.Г. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020. - 20 с.
4. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Актуальні питання сучасної фізики». Основи квантової механіки. / Укладач: Фоменко В.Г. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2020. - 25 с.

Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;
У 2020-2021 рр. член постійної спеціалізованої вченої ради К 18.053.02 на базі МДПУ ім. Б. Хмельницького на здобуття ступеня кандидата технічних

						<p>наук за спеціальністю 05.01.01 "Прикладна геометрія, інженерна графіка".</p> <p>Член галузевого експертного журі II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей і спеціальностей «Математика та статистика. Прикладна математика (механіка)», січень-квітень 2021 р. 3. Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком «Радикал», з вересня 2022 р. Керівництво командою студентів МДПУ ім. Б. Хмельницького, яка здобула перемогу в номінації «Найкраща спільна робота» у міжнародній олімпіаді з математики SoMaS Team Challenge 2024 (на базі Школи математики та статистики Університету Шеффілда, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії), березень 2024 р. Діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях; З 2020 р. член Mathematical Association of America, USA. (MAA ID 0066607).</p>	
54735	Пюрко Ольга Євгенівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	<p>Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1999, спеціальність: 010103 Біологія та мова і література, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2019, спеціальність: 035 Філологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний</p>	22	ОК-05 Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі	<p>Підвищення кваліфікації. Науково-педагогічне стажування: 180 год. 1. Куявський університет м. Влоцлавек, Польща (04.11.2019-13.12.2019) Тема «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС», за фахом «Природничі науки» Сертифікат Куявського університету у Влоцлавеку. 2. International skills development (the webinar) on the theme «The cloud storage service for the online studying on the example of the Zoom platform» (45 hours) in the following disciplines: plant physiology and</p>

педагогічний
університет
імені Богдана
Хмельницького,
рік
закінчення:
2020,
спеціальність:
073
Менеджмент,
Диплом
магістра,
Відокремлений
структурний
підрозділ
закладу вищої
освіти
"Відкритий
міжнародний
університет
розвитку
людини
"Україна"
Мелітопольськ
ий інститут
екології та
соціальних
технологій, рік
закінчення:
2022,
спеціальність:
227 Фізична
терапія,
ерготерапія,
Диплом
кандидата наук
ДК 021137,
виданий
12.11.2003,
Атестат
доцента 12ДЦ
021662,
виданий
23.12.2008

microbiology;
introduction,
adaptation of plants
and botany; interactive
scientific and biological
technologies in
greenhouse and green
construction (20-27 of
July, 2020,
Lublin, Republic of
Poland)
Certificate ES №
0200/2020 від
27.07.2020 р.
3. International skills
development (the
webinar) on the theme
«Online studying as
latest form of
modern education on
the example of Google
meet and Google
classroom platforms»
(45 hours)
in the following
disciplines: plant
physiology and
microbiology;
introduction,
adaptation,
ecology of plants and
botany; interactive
scientific and biological
technologies in
greenhouse,
green and recreational
gardening-park
economy (15-22
March, 2021, Lublin,
Republic of
Poland).
Certificate ES №
5150/2020 від
22.03.2021 р.
4. International
advance training
(webinar) on the topic
«Selection, preparation
and publication of
scientific articles in
scientific journals that
are indexed in Scopus
and Web of Science»
(45 hours) in the
following disciplines:
botany, ecology, plant
physiology and
microbiology;
medicinal plants and
phytotherapy;
interactive scientific
and biological
technologies in
greenhouse, forest,
town-planning,
gardening-park
economy and green
building (12-19 of July,
2021, Lublin, Republic
of Poland).
Certificate ES №
7162/2021 від
19.07.2021 р.
5.IV Всеукраїнська
міждисциплінарна
науково-практична
конференція з
міжнародною участю
«Інклюзивна освіта:
ідея, стратегія,
результат» (25 квітня

2024 р.) (8 год. - сертифікат НК № 2678/2024);

- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Можливості використання штучного інтелекту в процесі змішаного та дистанційного навчання» (14 лютого 2024 року) - 1 акад. год. (0,03 кред. ЄКТС) - сертифікат Y140224112612663FC92);
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін» (14 лютого 2024 року) - 1 акад. год. (0,03 кред. ЄКТС) - сертифікат Y1412231121293933FCB);
- Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, курси підвищення кваліфікації за модулем «Стратегування інклюзивного середовища закладу освіти» (29.04.2024 – 13.05.2024), свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК № 8570 від 14.05.2024 р., 30 годин (1 кредит ECTS);
- Підвищення кваліфікації в рамках навчального тренінгу «Інфомедійність: реклама та освіта» за програмою «Предметно-методична компетентність» 31.01.2024, 3 год. / 0,1 кредит ECTS (сертифікат ПМК 0404-24);
- 16-28 січня 2023 р. - II Міжнародна зимова школа «Соціальні виміри Європейських студій» для бакалаврів, магістрів, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів (м. Київ), яка проводилась в рамках імплементації проєкту Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських

Студій»(SCAES) - 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR та Центру Досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» (ESSIE) - 10108552 -ERASMUS-JMO-2022-COE, зокрема intensive course «EU Inclusive Policy in Education» - certificate №IPE-20230000311 (24 hours / 0,8 credit ECTS),

- seminar «European Social Policy» - certificate № ESP-20230000335 (20 hours / 0,7 credit ECTS),
- course «European Policy of Social Innovation» - certificate № EPSI-20230000295 (12 \hours / 0,4 credit ECTS), intensive course «European Social Model» - certificate № ESM- 20230000308 (26 hours / 0,9 credit ECTS), intensive course «European Policy of Social Cohesion» - certificate № EPSC-20230000311 (12 hours / 0,4 credit ECTS),
- course «European Practices of Social Cultural Projects» - certificate № EPSCP-20230000345 (36 hours / 1,2 credit ECTS), intensive course «Social Dimensions of European Policies Studies» - certificate № SDEPS-20230000285 (12 hours / 0,4 credit ECTS) та загальний - International Winter School «Social Dimensions of European Studies» - certificate № 2023WS-0000322 (180 hours / 6,0 credit ECTS);
- International Winter School «Social dimensions of European studies» (17-28 January, 2022 – certificate № WS2022-000263 - 120 hours/4,0 credits): the intensive course «European social model» (certificate № ESM2022000347 - 26 hours/0,6 credits), the course «European policy of social innovation» (certificate № ESPI2022000355 - 12 hours/0,4 credits), the course «European policy of social cohesion» (certificate

№EPSC2022000325 - 12 hours/0,4 credits), the seminar «European social policy» (certificate № ESP2022-000339 - 20 hours/0,7 credits), the intensive course «EU inclusion policy in education» (certificate № IPE2022-000339 - 24 hours/0,8 credits);

- Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників «Разом із Визначними Лідерами Сучасності: Цінності, Досвід, Знання, Компетентності і Технології для Формування Успішної Особистості та трансформації Оточуючого світу» (10 червня – 10 липня 2021 року) в обсязі 120 годин або 4 кредити ECTS в рамках отримання Міжнародного освітнього гранту № EG/U/2021/03/12 від International Historical Biographical Institute (Dubai – New York – Rome – Jerusalem - Beijing) та присвоєно кваліфікацію Міжнародний Вчитель/Викладач (Міжнародний сертифікат № 1529 / 15 липня 2021 року);
- International advance training (webinar) on the topic «Selection, preparation and publication of scientific articles in scientific journals that are indexed in Scopus and Web of Science» (45 hours) in the following disciplines: botany, ecology, plant physiology and microbiology; medicinal plants and phytotherapy; interactive scientific and biological technologies in greenhouse, forest, town-planning, gardening-park economy and green building (12-19 of July, 2021, Lublin, Republic of Poland); Certificate ES № 7162/2021 від 19.07.2021 р.;
- Літня школа за

програмою «Принципи та цінності ЄС: різноманіття та інклюзія в освіті для сталого розвитку» в рамках імплементації Проекту ЄС Еразмус+ «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» (EVDISD) 620545-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR за підтримки Національного Еразмус+ офісу в Україні (сертифікат № EUPVSo00139 – 60 годин (2,0 credits ECTS);

- Підвищення кваліфікації (стажування): 180 год.; Запорізький національний університет; кафедра садово-паркового господарства та генетики; тема «Флороекоценотична складова біологічних систем»; Свідоцтво СС 02125243/0145-20 від 28.04.2020 р.
- International internship under the program «Fundrasing and organization of project»
- activities in educational establishments: European Expreance» and has developed the educational project on the topic Implementation of innovative teaching technologies of pedagogical and medical-biological direction in educational institutions. Amount: 180 hours / 6 ECTS credits

Internship period: from April 6 to May 12, 2024
Learning result: development of professional competencies Series and registration number: SZFL-003309;

- Spring school «European experience in Technology transfer» in the context of Jean Monnet UniTECH - 101047891 - JEAN-MONNET CHAIRS «European technology transfer for Ukrainian universities» / UniTECH conducted at Lvov polytechnic national university - Lviv, Ukraine (16TH OF APRIL - 25TH OF APRIL, 2024) – the School covered a total

number of 30 hours/1 ECTS;

- Участь у презентації «Використання потенціалу музейної педагогіки для розвитку компетентісно орієнтованої особистості» (сертифікат 2 год. / 0,07 ECTS) 29.03.2024 (сертифікат серія ССМК 2024 № 0874);
- Участь у презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу» в межах П'ятнадцятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти - 2024» (сертифікат 2 год. / 0,07 ECTS) 28.03.2024 (сертифікат серія ССМК 2024 № 0619);
- 24-28 липня 2023 р. - Міжнародна літня школа «Культурологічні дослідження (культурні студії) та культурний діалог у міжкультурному середовищі з метою залучення громад» для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проводилась в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 10108552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та у синергії з проектами напряму Еразмус+ KA2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 101083077 — UNICOM — ERASMUS-EDU-2022-SBHE та Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Також відбувається підтримка сталості проекту напряму

Жана Монне Проект
Жана Монне
«Європейські цінності
різноманіття та
інклюзії для сталого
розвитку» Erasmus+
Jean Monnet Project
«European values of
diversity and inclusion
for sustainable
development»
(EVDISD) 620545-
EPP-1-2020-1-UA-
EPPJMO-
ПРОЕКТ. Літня
Школа проводиться за
підтримки
Національного
Еразмус+ Офісу в
Україні (м. Генуя,
Італія);

- Згідно Наказу МДПУ
імені Богдана
Хмельницького №
08/35-06 від 29 квітня
2023 року участь щодо
реалізації проекту
101083203 «Bringing
Opportunities
and Organizational
Success to Small Local
Universities in
Ukraine»
(ERASMUS+програми
;
- 11-29 листопада 2022
р. - Осіння школа
«Культурна та медійна
політика
Європейського
Союзу» для
бакалаврів, магістрів,
аспірантів,
докторантів,
дослідників,
викладачів в рамках
імплементції проекту
Кафедра Жана Монне
«Соціальні та
культурні аспекти
Європейських
Студій»(SCAES) -
620635-EPP-1-2020-
1-UA-EPPJMO-CHAIR
(м. Генуя (Італія), м.
Київ);
- з 5 по 9 липня 2021
року - Міжнародна
літня школа
«Принципи та
цінності ЄС:
різноманіття та
інклюзія в освіті для
сталого розвитку» (м.
Мелітополь), яка
проводилась в рамках
імплементції
Проекту ЄС Еразмус+
«Європейські цінності
різноманіття та
інклюзії для сталого
розвитку» (EVDISD)
620545-EPP-1-2020-1-
UA-EPPJMO-
ПРОЕКТ у співпраці з
Кафедрою Жана Моне
«Соціальні та
культурні аспекти
Європейських Студій»
(SCAES) - 620635-
EPP-1-2020-1-UA-

EPPJMO-CHAIR та Jean Monnet Chair «EU Climate Leadership» 620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR за підтримки Національного Еразмус+ офісу в Україні;

- Участь у презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу» в межах П'ятнадцятої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти - 2024» (сертифікат 2 год. / 0,07 ECTS) 28.03.2024 (сертифікат серія ССМК 2024 № 0619);
- 29 січня – 2 лютого 2024 р. - VI Зимова школа з Європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика згуртування: Розробка політик та імплементація» для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проходила в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та для підтримки сталості проекту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES) 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Зимова Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні (м. Генуя, Італія – м. Київ, м. Львів, Україна; certificate № 1QABGU-CE000313 - 30 акад. год./1 кредит ECTS; certificate № 2024ESP-0000147- 30 акад. год./1 кредит ECTS); Міжнародна літня школа «Культурологічні

дослідження (культурні студії) та культурний діалог у міжкультурному середовищі з метою залучення громад» для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проходила в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та у синергії з проектами напряму Еразмус+ KA2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 101083077 – UNICOM – ERASMUS-EDU-2022-SBHE та Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Згідно Наказу МДПУ імені Богдана Хмельницького № 08/35-06 від 29 квітня 2023 року участь щодо реалізації проекту 101083203 «Bringing Opportunities and Organizational Success to Small Local Universities in Ukraine» (ERASMUS+програми

;

- 30 січня 2020 р. - очна участь у VIII Міжнародній науковій конференції «Management of international educational projects – the challenge of the 21th century» [INBIE-NET_2020], яку організував Instytut Badan i Innowacji w edukacji (Erasmus+) у м. Ченстохова, Польща. Конференція є частиною розповсюдження інформації про проект «Adult social inclusion in a digital environment» в аспекті стратегічної взаємодії для дорослих в освіті за допомогою інформаційних

технологій та обміну практиками.
Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;
1. Бредіхіна Ю.Л., Туровцева Н.М., Пюрко О.Є., Вельчева Л.Г. Досвід вирощування, заготівлі та використання рослинного матеріалу в малопоширених сільськогосподарських культур в аранжуванні. Науковий вісник НЛТУ України, 2019. Т. 29, № 3. С. 27-31. Фахове видання.
2. Пюрко О.Є. Histological restructuring leaf plants under the influence pollutant in the Zaporozhye region. *Studia biologica*. 2017. Vol. 11. № 3-4. P. 90-91. Фахове видання.
3. Bilohur Vlada, Pyurko Vladyslav, Khrystova Tetiana, Pyurko Olga, Moskalyk Hennadii. Impacto social de las políticas educativas para la enseñanza del deporte en contextos de crisis: Visión general. *Visión general. Visión general. Interacción y Perspectiva*. 2024. Vol.14. № 2. P. 534-546 (Ciencias del Agro, Ingeniería y Tecnología).
Посилання:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.10929047> ;
4. Pyurko Olga, Khrystova Tetiana, Pyurko Vladyslav, Arabadzhy-Tipenko Liudmyla. Endo-adaptive component *Taraxacum officinale* L. as a determinant of the adaptation syndrome of plant organisms against the background of ecosystem stability. *Revista de la Universidad del Zulia*. 2024. Vol. 15, № 42. P. 491-503. (Web of Science). Посилання:
<https://doi.org/10.46925/rdluz.42.27> ;
<https://produccioncientificaluz>.

org/index.php/rluz/
issue/view/3819 ISSN
0041-8811, E-ISSN
2665-0428;
5. Pyurko O.E.,
Khrystova T.E., Pyurko
V.E., Arabadzhi-
Tipenko L.I. Seeds'
similarity of
cultural and natural
flora under chloride
load in conditions of
southern Ukraine. IOP
Conference Series:
Earth and
Environmental Science,
volume 1254, special
issue 1: 4th
International
Conference on
Sustainable Futures:
Environmental,
Technological, Social
and Economic Matters
(ICSF-2023)
22/05/2023 -
26/05/2023, Kryvyi
Rih, Ukraine.
012016. (Scopus)
doi:10.1088/1755-
1315/1254/1/012016
Посилання: [https://
iopscience.iop.org/issue
/1755-1315/1254/1](https://iopscience.iop.org/issue/1755-1315/1254/1)
6. Pyurko V.E.,
Khrystova T.E., Pyurko
O.E., Kazakova S.M.
Information concept of
the human health
phenomenon as a
guarantee of
bioecosystem stability.
IOP Conference
Series: Earth and
Environmental Science.
Vol. 1049, special issue
1: 3rd International
Conference on
Sustainable Futures:
Environmental,
Technological, Social
and Economic Matters
24/05/2022 -
27/05/2022, Kryvyi
Rih, Ukraine. 012070.
doi:10.1088/1755-
1315/1049/1/012070.
(Scopus). Посилання:
[https://iopscience.
iop.org/issue/1755-
1315/1049/1](https://iopscience.iop.org/issue/1755-1315/1049/1)
7. Maltseva I.A.,
Shcherbyna V.V.,
Yakovychuk, O.V.,
Pyurko O.Y. Ecological
determinants of algal
communities of
different types of
ecosystems. Materials
of 3rd
International
Conference on
«Sustainable Futures:
Environmental,
Technological, Social
and Economic Matters»
(ICSF 2022) May 24-27,
2022 at Kryvyi Rih
National
University, Kryvyi Rih,
Ukraine IOP

Conference Series:
Earth and
Environmental
Sciencethis, 2022,
1049(1), 012072. P. 1-8.
Міжнародна
публікація (Scopus)
Посилання:
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57742976500>
;
<https://doi.org/10.1088/1755-1315/1049/1/012072>
8.Pyurko O.E., Velcheva L.G., Arabadzhi-Tipenko L.I.Endo-adaptive mechanisms of mesophytic plants' as a component of ecosystem resistance. Materials of 3rd International Conference on «Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters», ICSF 2022 (May 24-27, 2022 at Kryvyi Rih National University). Ukraine: Kryvyi Rih, 2022, P.1-7.
IOP Conference Series: Earth and Environmental Sciencethis, 2022, 1049(1), 012071
DOI:10.1088/1755-1315/1049/1/012071 (Scopus). Посилання: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57742976500>
9. Христова Т.Є., Пюрко В.Є., Пюрко О.Є. Характеристика педагогічних умов підготовки вчителя фізичної культури до виховної роботи зі школярами. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 51. Т. 2. С. 147-150. ISSN 2663-6085. (Фахове видання. Категорія Б). DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/51.2.29> ;
10. Христова Т.Є., Пюрко В.Є., Пюрко О.Є. Специфіка біокомедичини в контексті громадського здоров'я. Суспільство і національні інтереси. 2024. № 4(4). С. 86-99. ISSN 3041-1572Online (Фахове видання. Категорія Б). DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4\(4\)-86-99](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4(4)-86-99) ;
11. Khrystova Tetiana,

Pyrko Vldyslav,
Pyrko Olga. Modern
discourse of
professional training of
physical therapy and
ergotherapy: axio-
pedagogical content.
Інноваційна
педагогіка, 2023. Вип.
64. Т. 2. С. 118-121.
ISSN 2663-6085.
(Фахове видання.
Категорія Б).
Посилання:
<https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/64.2.23> ;
12. Пюрко В.Є.,
Христова Т.Є., Пюрко
О.Є. Євроінтеграційна
компонента
професійної
підготовки фахівців з
фізичної терапії та
ерготерапії в
українських
реаліях освітнього
процесу. Науковий
часопис
Національного
педагогічного
університету імені
М.П. Драгоманова.
Серія 5. Педагогічні
науки: реалії та
перспективи. Зб. наук.
праць. Київ:
Гельветика, 2022.
Спецвипуск. Т. 2. С.
75-81.
(Фахове видання).
Посилання:
<https://doi.org/10.31392/NPUnc.series5.2022.sres.2.14>
13. Bredikhina Yu.,
Turovtseva N.,
Podorozhniy S., Pyurko
O., Lohvina-Byk T. The
use of medicinal plants
in landscape design in
the steppe zone of
Ukraine 21th
International
multidisciplinary
scientific geoconference
SGEM 2021. Earth and
Planetary Sciences.
P.321-328. Болгарія.
ISSN 2244-808X (Web
of Science, Scopus).
Посилання:
<https://www.viber.com/invitea4fcb32465a21806a481a2955e5ce47c6bd956828dccb549e8d37ffe7135ado>
14. Пюрко О.Є.,
Арабаджи-Тіпенко
Л.І., Пюрко В.Є.
Цифрові технології як
необхідний
інструмент при
викладанні
природничих
наук//Сьома
Міжнародна
конференція молодих
вчених «Харківський
природничий форум»:
збірник наукових

праць (16-17 травня 2024 р.) –Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. С.63-65.

Наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

- свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 118365 від 24.04.2023 (наукова стаття «Характеристика педагогічних умов підготовки вчителя фізичної культури до виховної роботи зі школярами» - автори: Христова Т.Є., Пюрко В.Є., Пюрко О.Є.);

Наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора):

1. Pyurko O.E., Pyurko V.E. «Protective-adaptive reaction of genus Suaeda plants in north-western Azov region of Ukraine» (розділ закор. колективної монографії). Collective monograph «Scientific development of Ukraine and EU in the area of Natural Sciences» (ISBN 978-9934-588-73-0). Wloclawek, Poland-Riga: Baltija Publishing, 2020. Part 2. P. 616-633. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-73-0/2.12> ;
2. Вельчева Л.Г., Пюрко О.Є., Бредіхіна Ю.Л. Практикум з квітництва (навчальний посібник). Мелітополь, 2020. 92 с.;
3. Туровцева Н.М., Пюрко О.Є., Бредіхіна Ю.Л. Культурні рослини: навчальний посібник. Мелітополь:

						<p>МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2020. 120 с. (Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол №14 від 02.04.2020 р.). Протягом 2019-2021рр. член журі обласного етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів членів МАН України (секція «Загальна біологія»): 2019 р. Наказ ЗОДА № 59 від 01.02.2019 р.; 2020 р. Наказ ЗОДА № 97 від 14.02.2020 р.; 2021 р. Наказ ЗОДА № 34 від 27.01.2021р. Входила до складу журі обласного етапу учнівської олімпіади з біології (25-26.01.2020 р., наказ ЗОДА № 5 від 03 січня 2020р.), Всеукраїнської олімпіади МДПУ імені Богдана Хмельницького для професійної орієнтації вступників «Інтелектуал» з предмету біологія (09.01.2020р., наказ МДПУ ім. Б. Хмельницького № 13/01-06 від 09.01.2020р.;01.03.2020р.).</p>	
96718	Арабаджи-Тіпенко Людмила Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	<p>Диплом бакалавра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2012, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2013, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський</p>	7	<p>ОК-11 Здоров'язбережувальні складові освіти Модуль 1. Здоров'я та безпека Модуль 2. Психологія здоров'я та психологічний добробут</p>	<p>Підвищення кваліфікації: 1.Куявський університет, м. Влоцлавек, Республіка Польща. Сертифікат з науково-педагогічного стажування «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС», тема: Альгоутгруповання Суаноргокаруота солончаків Приазовського національного природного парку (Україна) як об'єкт дослідницьких робіт для майбутніх фахівців у галузі біології та екології, 14 листопада по 13 грудня 2019 р., в обсязі 6 кредитів (180 годин). 2.ПК 29 січня – 2 лютого 2024 р. участь</p>

ий державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2021, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 061631, виданий 29.06.2021

у VI Зимовій школі з згуртування: Розробка політик та імплементація» для студентів Європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проводилась в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та для підтримки сталості проекту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Зимова Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні (м. Генуя, Італія – м. Київ, м. Львів, Україна): («EU Social Policy», 29.01.2024-02.02.2024. 3.ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165; «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024. 4.ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 1QABGU-CE000345). 5.Міжнародне стажування та розробка в складі колективу освітнього проекту «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» and has developed the educational project on the topic Implementation of Innovative Teaching Technologies of Pedagogical and

Medical-Biological
Direction in
Educational
Institutions,
06.03.2024-
12.05.2024,
Department of Polish-
Ukrainian Studies of
Jagiellonian University
in Krakow Career
Development Center of
NGO Sobornist
Luhansk Regional
Institute of
Postgraduate
Pedagogical Education,
180 годин / 6 кредитів
ЄКТС, сертифікат №
SZFL-003114

- Участь в онлайн-
презентації
«Технологія
використання
інтегрованих завдань
на уроках основ
здоров'я у 7-9 класах»,
23.08.2023, КЗ
«Запорізький
обласний інститут
післядипломної
педагогічної освіти»
ЗОР, 2 години / 0,07
ЄКТС, сертифікат
серія ССМК-2023 №
2154
- Участь в семінарі
«Експірієнс-технології
професійного
розвитку вчителя:
навчання на основі
педагогічного досвіду
(міжкафедральний)»,
23.08.2023, КЗ
«Запорізький
обласний інститут
післядипломної
педагогічної освіти»
ЗОР, 2 години / 0,07
ЄКТС, сертифікат
серія ОПС-2023 №
13933
- Участь в нетворкінгу:
«Впровадження
здоров'язбережувальних
компонентів в
освітній процес нової
української школи»,
15.09.2023, КЗ
«Запорізький
обласний інститут
післядипломної
педагогічної освіти»
ЗОР, 3 години / 0,1
кредиту ЄКТС,
сертифікат № ТОД
02136146/17693-23
- Участь в онлайн-
мастерці:
«Можливості
інтегрованого підходу
в НУШ для
формування
безпечного освітнього
середовища»,
15.09.2023, КЗ
«Запорізький
обласний інститут
післядипломної
педагогічної освіти»
ЗОР, 3 години / 0,1
кредиту ЄКТС,

сертифікат № ТОД 02136146/17567-23

- Участь у вебінарі на тему: «Діяльнісний підхід на уроках біології та хімії в цифровому середовищі», 14.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Цифрові інструменти для побудови експерименту», 27.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Актуалізація та узагальнення знань на уроках біології та географії», 05.12.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», 27.11.2023-13.12.2023, Сумський державний університет, 150 годин / 5 кредитів ЄКТС, свідоцтво № 05408289/3274-23
- Підвищення кваліфікації за формю «Вебінар» «Штучний інтелект в освітньому процесі. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,13.12.2023 , 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКо286-23
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876

- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5
- Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3
- Участь у семінарі «Інфомедійність: реклама та освіта. За програмою підвищення кваліфікації – Предметно методична компетентність.», 31.01.2024., 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПМКО277-24
- ПК «EU Social Policy», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165
- ПК «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат № 1QABGU-CE000345
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «ШІ: як технології змінюють навчання. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової

компетентності педагогів: карта компетентностей та її реалізація.» ,28.02.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО424-24

- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Використання імерсивних технологій на заняттях з природничих дисциплін. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,20.03.2024,, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО203-24
- Підвищення кваліфікації «Трансформаційні процеси професійного розвитку педагогів в умовах освітніх інновацій.» , 28.03.2024, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПК-2024/5305
- ПК Spring school “European experience in Technology transfer”, IN THE CONTEXT OF
- Jean Monnet UniTECH - 101047891 - JEAN-MONNET CHAIRS «European technology transfer for Ukrainian universities» / UniTECH 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Штучний інтелект в освіті: генерація зображень, індивідуальні завдання та персоналізований чат. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,17.04.202

4,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0412-24

- Підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність в сучасній освіті, науці, і практиці», 23.04.2024, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», 3 години, сертифікат
- Семінар «Роль цифрової комунікації у навчальному процесі: взаємодія та спільна робота. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,29.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0185-24
- Підвищення кваліфікації « Стратегування інклюзивного середовища закладу освіти», 29.04.2024-13.05.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, свідоцтво серія ПК № 8572
- Семінар «Цифрова освіта: проблеми та перспективи. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,13.05.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0076-24
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному

супільстві: стандарти Європейського Союзу», яка реалізується Центром розвитку кадрового потенціалу СумДУ в рамках проекту Кафедра Жана Моне «Стандарти ЄС у сфері свободи вираження поглядів та інформації» (101127062) за підтримки Виконавчого агентства ЄС з освіти і культури (EACEA) з 20.05.24 по 07.06. 24. Свідотцтво СП № 05408289/1718- 24 (Всього 5 кредитів, 150 годин: Загальні принципи політики та права ЄС у сфері свободи слова та інформації (1,25/36), Свобода вираження поглядів та плюралізм ЗМІ проти корупції (1,25/34), Права людини у сфері обробки інформації та захисту персональних даних (1,25/42), Фактчекінг і забезпечення інформаційної безпеки (1,25/38).

- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5
- Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години /

0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3

- Участь у вебінарі на тему: «Ефективний урок: практичні поради для вчителів курсу «Здоров'я безпека та добробуд»», 11.01.2024, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1101241122281636660
- Участь у вебінарі на тему: «Вибір, що надихає: майстер-клас із результативного застосування підручників та посібників для учнів початкової школи», 17.01.2024, Видавничий дім «ОСВІТА», 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № 8
- Участь у вебінарі на тему: «Наука в дії: дослідження на уроках природничих дисциплін», 18.01.2024, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1801241122890937E2 D
- Участь у вебінарі на тему: «Можливості використання штучного інтелекту в процесі змішаного та дистанційного навчання», 14.02.2024, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y140224112612743FC9A
- Участь в вебінарі на тему: «Відкритий доступ», 15.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь в вебінарі на тему: «Оцінка міжнародної співпраці», 22.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь в вебінарі на тему: «Підтримка чесності досліджень за допомогою надійних інструментів та даних», 29.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Особливості методичної підтримки 7 класів НУШ із предмета «Біологія»», 22.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06

кредиту ЄКТС, сертифікат № 7724-7953-3601

- Участь у вебінарі на тему: «European experience in Technology transfer», 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат
- Участь в роботі: «IV Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»», 25.03.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 8 годин, сертифікат, доповідь «Інклюзивна освіта: плюси та мінуси»
- Участь у круглому столі на тему: «Сучасні тренди соціально-економічного розвитку публічного управління та проектного менеджменту в умовах діджиталізації суспільства і держави», 28.03.2024, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України Навчально-науковий інститут менеджменту та психології Науково-практична студія «розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагога в умовах трансформаційних змін суспільства», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат № 000029
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0647
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного

колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0557

- Участь у вебінарі на тему: «Формуємо безпечне емоційне середовище в НУШ: практичні кейси», 28.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-7972-3601
- Участь в презентації: «Використання потенціалу музейної педагогіки для розвитку компетентно орієнтованої особистості», 29.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0805
- Участь у вебінарі на тему: «Розширені можливості платформи Web of Science», 04.04.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Використання програм із вбудованим ШІ», 23.04.2024, Бюро кооперації OeAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інноваційні методи в природничій освітній галузі», 29.04.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-8751-3601
- Участь у вебінарі на тему: «Візуалізація навчальних матеріалів для уроків біології за допомогою ШІ», Ужгород, 28.05.2024. Бюро кооперації OeAD в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інструменти ШІ для збору та обробки інформації на уроках з біології», Ужгород, 04.06.2024.

Бюро кооперації ОеАД в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Solonenko, A. M., Arabadzhy-Tipenko, L. I., Kunakh, O. M., Kovalenko, D. V. (2020). The role of ecological groups in the formation of cyanobacterial communities in the ecosystems of the North Azov region (Ukraine). *Biosystems Diversity* 28 (3), 216-223. DOI:10.15421/012028. (Scopus)

2. Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2020). Ecological and floristic characteristics of Cyanophyceae of Pryazovskyi National Nature Park. *Agrology*, 3(2), 66-79. doi: 10.32819/020009

3. Арабаджи-Типенко, Л.И., Солоненко, А.Н., Брен, А.Г., (2019), *Суанопрокaryota солончаков Приазовського національного природного парку, Україна, Альгологія*, 29(4), 463-477.

4. Arabadzhy-Tipenko L.I., Solonenko A.N., & Bren A.G. (2019), *Суанопрокaryota of the Salt Marshes at the Pryazov National Natural Park, Ukraine, International Journal on Algae*, 21(4): 299-310, (Scopus)

5. Zhukov O., Arabadzhy-Tipenko L.: The ecological interpretation of unbiased estimator for the taxonomic ratio: different approaches for local and regional flora. *Ekológia (Bratislava)*, Vol. 40, No. 4, p. 348-356, 2021.

6. Pyurko O., Velcheva L.G., Arabadzhy-Tipenko L.I. (2022) *Endo-adaptive mechanisms of mesophytic plants' as a component of ecosystem resistance, IOP Conference Series: Earth and Environmental Sciencethis*, 1049(1),

012071 (Scopus)
7. Pyurko, O. E. and Khrystova, T. E. and Pyurko, V. E. and Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2024) Seeds' similarity of cultural and natural flora under chloride load in conditions of southern Ukraine. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, vol. 1254, special issue 1: 4th International Conf. on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF-2023) 22/05/2023 - 26/05/2023 Kryvyi Rih, Ukraine. 012016, 1254 (1).

8. Pyurko, Olga and Khrystova, Tetiana and Pyurko, Vladyslav and Arabadzhy-Tipenko, Liudmyla (2024) Endo-adaptive component Taraxacum officinale L. as a determinant of the adaptation syndrome of plant organisms against the background of ecosystem stability. Revista de la Universidad del Zulia, 15 (42).pp. 491-503. ISSN p-ISSN: 0041-8811. e-ISSN: 2665-04281.

9. Пюрко О.Є., Пюрко В.Є, Арабаджи-Тіпенко Л.І. Цифрові технології як необхідний інструмент при викладанні природничих наук. Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.63-65. сертифікат, тези

10. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Переваги інтерактивних технологій під час вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо природу». Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.52-53 сертифікат, тези

11. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Застосування технології

						дослідницької діяльності та інтерактивного навчання на уроках природничого спрямування. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» - м. Переяслав, збірник матеріалів конференції, 18.03.2024, Вип. 97, С.56-58. сертифікат, тези 12. Гіза О. А., Арабаджи-Тіпенко Л. І. Формування екологічного світогляду учнів під час вивчення інтегрованого курсу "Я досліджую світ" // Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні досягнення та перспективи науки та освіти» – Житомир, збірник матеріалів конференції, 15.11.2023, 15-17 С (6 годин / 0,2 кредиту ЄКТС, сертифікат)	
96718	Арабаджи-Тіпенко Людмила Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом бакалавра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2012, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2013, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2021, спеціальність: 035 Філологія, Диплом	7	ОК-10 Природничі науки та сучасний світогляд	Підвищення кваліфікації: 1.Кувявський університет, м. Влоцлавек, Республіка Польща. Сертифікат з науково-педагогічного стажування «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС», тема: Альоугруповання Суаноркагуота солончаків Приазовського національного природного парку (Україна) як об'єкт дослідницьких робіт для майбутніх фахівців у галузі біології та екології, 14 листопада по 13 грудня 2019 р., в обсязі 6 кредитів (180 годин). 2.ПК 29 січня – 2 лютого 2024 р. участь у VI Зимовій школі з згуртування: Розробка політик та імплементація» для студентів Європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів,

кандидата наук
ДК 061631,
виданий
29.06.2021

дослідників,
викладачів,
представників
професійних спільнот
та громадянського
суспільства, яка
проводилась в рамках
імплементції проекту
Центр досконалості
Жана Монне
«Європейські Студії
соціальних інновацій
в освіті» - Jean Monnet
Centre of Excellence
ESSIE - 101085552 -
ERASMUS-JMO-2022-
COE та для підтримки
сталості проекту
напряму Жана Монне
Кафедра Жана Монне
«Соціальні та
культурні аспекти
Європейських Студій»
(SCAES)620635-EPP-1-
2020-1-UA-EPPJMO-
CHAIR. Зимова
Школа проводиться за
підтримки
Національного
Еразмус+ Офісу в
Україні (м. Генуя,
Італія – м. Київ, м.
Львів, Україна): («EU
Social Policy»,
29.01.2024-
02.02.2024.
3.ПК Jean Monnet
Centre of Excellence, 30
годин / 1 кредит
ЕКТС, сертифікат №
2024ESP-0000165; «VI
winter school in
European studies «EU
Social and Cohesion
Policy: Policy-Making
and Implementation»»,
29.01.2024-
02.02.2024.
4.ПК Jean Monnet
Centre of Excellence, 30
годин / 1 кредит
ЕКТС, сертифікат №
1QABGU-CE000345).
5.Міжнародне
стажування та
розробка в складі
колективу освітнього
проекту «Fundraising
and organization of
project activities in
educational
establishments:
european experience»
and has developed the
educational project on
the topic
Implementation of
Innovative Teaching
Technologies of
Pedagogical and
Medical-Biological
Direction in
Educational
Institutions,
06.03.2024-
12.05.2024,
Department of Polish-
Ukrainian Studies of
Jagiellonian University
in Krakow Career
Development Center of

NGO Sobornist
Luhansk Regional
Institute of
Postgraduate
Pedagogical Education,
180 годин / 6 кредитів
ЄКТС, сертифікат №
SZFL-003114

- Участь в онлайн-презентації «Технологія використання інтегрованих завдань на уроках основ здоров'я у 7-9 класах», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2023 № 2154
- Участь в семінарі «Експірієнс-технології професійного розвитку вчителя: навчання на основі педагогічного досвіду (міжкафедральний)», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ОПС-2023 № 13933
- Участь в нетворкінгу: «Впровадження здоров'язбережувальних компонентів в освітній процес нової української школи», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17693-23
- Участь в онлайн-мастерці: «Можливості інтегрованого підходу в НУШ для формування безпечного освітнього середовища», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17567-23
- Участь у вебінарі на тему: «Діяльнісний підхід на уроках біології та хімії в цифровому середовищі», 14.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3

години, сертифікат

- Участь у вебінарі на тему: «Цифрові інструменти для побудови експерименту», 27.11.2023, Бюро кооперації OeAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Актуалізація та узагальнення знань на уроках біології та географії», 05.12.2023, Бюро кооперації OeAD в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», 27.11.2023-13.12.2023, Сумський державний університет, 150 годин / 5 кредитів ЄКТС, свідоцтво № 05408289/3274-23
- Підвищення кваліфікації за формю «Вебінар» «Штучний інтелект в освітньому процесі. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,13.12.2023 ,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0286-23
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023,

проект ЄС Еразмус+,
сертифікат № 2878
• Участь у вебінарі на
тему: «Педагогічні
лайфхаки для батьків,
учнів та вчителів»,
20.12.2023, ТОВ
Видавництво «Ранок»,
1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y20122311214245344E5

• Участь у вебінарі на
тему: «Презентація
нового підручника
інтегрованого курсу
«ЯДС, 2 клас»:
діяльнісний підхід,
або щасливі діти і
вмотивований
учитель», 27.12.2023,
Видавничий дім
«ОСВІТА», 2 години /
0,07 кредиту ЄКТС,
сертифікат № 3
• Участь у семінар
«Інфомедійність:
реклама та освіта. За
програмою
підвищення
кваліфікації –
Предметно методична
компетентність.», 31.01
.2024., 3 години / 0,1
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
ПМКО277-24
• ПК «EU Social
Policy», 29.01.2024-
02.02.2024, Jean
Monnet Centre of
Excellence, 30 годин /
1 кредит ЄКТС,
сертифікат №
2024ESP-0000165
• ПК «VI winter school
in European studies
«EU Sociail and
Cohesion Policy: Policy-
Making and
Implementation»»,
29.01.2024-
02.02.2024, Jean
Monnet Centre of
Excellence, 30 годин /
1 кредит ЄКТС,
сертифікат №
1QABGU-CE000345
• Підвищення
кваліфікації за видом
«Вебінар»
дистанційно на тему
«ШІ: як технології
змінюють навчання.
За програмою
підвищення
кваліфікації –
Варіативні моделі
формування цифрової
компетентності
педагогів: карта
компетентностей та її
реалізація.», 28.02.202
4., 3 години / 0,1
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
ЦКО424-24
• Підвищення
кваліфікації за видом
«Вебінар»

дистанційно на тему «Використання імерсивних технологій на заняттях з природничих дисциплін. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,20.03.2024., 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0203-24

- Підвищення кваліфікації «Трансформаційні процеси професійного розвитку педагогів в умовах освітніх інновацій.» , 28.03.2024, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПК-2024/5305
- ПК Spring school “European experience in Technology transfer”, IN THE CONTEXT OF • Jean Monnet UniTECH - 101047891 - JEAN-MONNET CHAIRS «European technology transfer for Ukrainian universities» / UniTECH 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Штучний інтелект в освіті: генерація зображень, індивідуальні завдання та персоналізований чат. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,17.04.2024., 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0412-24
- Підвищення кваліфікації «Академічна добросесність в сучасній освіті, науці, і практиці», 23.04.2024, ДНУ «Український

інститут науково-технічної експертизи та інформації», 3 години, сертифікат

- Семінар «Роль цифрової комунікації у навчальному процесі: взаємодія та спільна робота. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,29.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0185-24
- Підвищення кваліфікації « Стратегування інклюзивного середовища закладу освіти», 29.04.2024-13.05.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, свідоцтво серія ПК № 8572
- Семінар «Цифрова освіта: проблеми та перспективи. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,13.05.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0076-24
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», яка реалізується Центром розвитку кадрового потенціалу СумДУ в рамках проекту Кафедра Жана Моне «Стандарти ЄС у сфері свободи вираження поглядів та

інформації» (101127062) за підтримки Виконавчого агентства ЄС з освіти і культури (ЕАСЕА) з 20.05.24 по 07.06. 24. Свідотцтво СП № 05408289/1718- 24 (Всього 5 кредитів, 150 годин: Загальні принципи політики та права ЄС у сфері свободи слова та інформації (1,25/36), Свобода вираження поглядів та плюралізм ЗМІ проти корупції (1,25/34), Права людини у сфері обробки інформації та захисту персональних даних (1,25/42), Фактчекінг і забезпечення інформаційної безпеки (1,25/38).

- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5
- Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективний урок: практичні поради для вчителів курсу «Здоров'я безпека та добробуд»», 11.01.2024, Видавництво «Ранок»,

1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y1101241122281636660

- Участь у вебінарі на
тему: «Вибір, що
надихає: майстер-клас
із результативного
застосування
підручників та
посібників для учнів
початкової школи»,
17.01.2024,
Видавничий дім
«ОСВІТА», 3 години /
0,1 кредиту ЄКТС,
сертифікат № 8
- Участь у вебінарі на
тему: «Наука в дії:
дослідження на
уроках природничих
дисциплін»,
18.01.2024,
Видавництво «Ранок»,
1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y1801241122890937E2
D
- Участь у вебінарі на
тему: «Можливості
використання
штучного інтелекту в
процесі змішаного та
дистанційного
навчання»,
14.02.2024, ТОВ
Видавництво «Ранок»,
1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y140224112612743FC9A
- Участь в вебінарі на
тему: «Відкритий
доступ», 15.02.2024,
Clarivate, 1 година,
сертифікат
- Участь в вебінарі на
тему: «Оцінка
міжнародної
співпраці»,
22.02.2024, Clarivate, 1
година, сертифікат
- Участь в вебінарі на
тему: «Підтримка
чесності досліджень за
допомогою надійних
інструментів та
даних», 29.02.2024,
Clarivate, 1 година,
сертифікат
- Участь у вебінарі на
тему: «Особливості
методичної підтримки
7 класів НУШ із
предмета «Біологія»»,
22.03.2024,
Видавництво «Ранок»,
2 години / 0,06
кредиту ЄКТС,
сертифікат № 7724-
7953-3601
- Участь у вебінарі на
тему: «European
experience in
Technology transfer»,
16.03.2024-25.03.2024,
LVIV POLYTECHNIC
NATIONAL
UNIVERSITY, 30

годин / 1 кредит
ЄКТС, сертифікат

- Участь в роботі: «IV Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»», 25.03.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 8 годин, сертифікат, доповідь «Інклюзивна освіта: плюси та мінуси»
- Участь у круглому столі на тему: «Сучасні тренди соціально-економічного розвитку публічного управління та проектного менеджменту в умовах діджиталізації суспільства і держави», 28.03.2024, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України Навчально-науковий інститут менеджменту та психології Науково-практична студія «розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагога в умовах трансформаційних змін суспільства», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат № 000029
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0647
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС,

сертифікат серія ССМК-2024 № 0557

- Участь у вебінарі на тему: «Формуємо безпечне емоційне середовище в НУШ: практичні кейси», 28.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-7972-3601
- Участь в презентації: «Використання потенціалу музейної педагогіки для розвитку компетентно орієнтованої особистості», 29.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0805
- Участь в вебінарі на тему: «Розширені можливості платформи Web of Science», 04.04.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Використання програм із вбудованим ШІ», 23.04.2024, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інноваційні методи в природничій освітній галузі», 29.04.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-8751-3601
- Участь у вебінарі на тему: «Візуалізація навчальних матеріалів для уроків біології за допомогою ШІ», Ужгород, 28.05.2024. Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інструменти ШІ для збору та обробки інформації на уроках з біології», Ужгород, 04.06.2024. Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз,

зображення Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Solonenko, A. M., Arabadzhy-Tipenko, L. I., Kunakh, O. M., Kovalenko, D. V. (2020). The role of ecological groups in the formation of cyanobacterial communities in the ecosystems of the North Azov region (Ukraine). *Biosystems Diversity* 28 (3), 216-223. DOI:10.15421/012028. (Scopus)
2. Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2020). Ecological and floristic characteristics of Cyanophyceae of Pryazovskyi National Nature Park. *Agrology*, 3(2), 66-79. doi: 10.32819/020009
3. Арабаджи-Типенко, Л.И., Солоненко, А.Н., Брен, А.Г., (2019), Цианопрокариота солончаков Приазовського національного природного парку, Україна, Альгологія, 29(4), 463-477.
4. Arabadzhy-Tipenko L.I., Solonenko A.N., & Bren A.G. (2019), Cyanoprokaryota of the Salt Marshes at the Pryazov National Natural Park, Ukraine, *International Journal on Algae*, 21(4): 299-310, (Scopus)
5. Zhukov O., Arabadzhy-Tipenko L.: The ecological interpretation of unbiased estimator for the taxonomic ratio: different approaches for local and regional flora. *Ekológia (Bratislava)*, Vol. 40, No. 4, p. 348-356, 2021.
6. Pyurko O., Velcheva L.G., Arabadzhy-Tipenko L.I. (2022) Endo-adaptive mechanisms of mesophytic plants' as a component of ecosystem resistance, *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 1049(1), 012071 (Scopus)
7. Pyurko, O. E. and Khrystova, T. E. and Pyurko, V. E. and Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2024) Seeds' similarity of cultural and natural flora under chloride load in conditions of southern Ukraine. *IOP*

Conference Series:
Earth and
Environmental Science,
vol. 1254, special issue
1: 4th International
Conf. on Sustainable
Futures:
Environmental,
Technological, Social
and Economic Matters
(ICSF-2023)
22/05/2023 -
26/05/2023 Kryvyi Rih,
Ukraine. 012016, 1254
(1).

8. Pyurko, Olga and
Khrystova, Tetiana and
Pyurko, Vladyslav and
Arabadzhy-
Tipenko, Liudmyla
(2024) Endo-adaptive
component Taraxacum
officinale L. as a
determinant of the
adaptation syndrome of
plant organisms against
the background of
ecosystem stability.
Revista de la
Universidad del Zulia,
15 (42).pp. 491-503.
ISSN p-ISSN: 0041-
8811. e-ISSN: 2665-
04281.

9. Пюрко О.Є., Пюрко
В.Є, Арабаджи-
Тіпенко Л.І. Цифрові
технології як
необхідний
інструмент при
викладанні
природничих наук.
Сьома міжнародна
конференція молодих
учених «Харківський
природничий форум»
16-17 травня 2024 р.,
м. Харків – 2024,
С.63-65. сертифікат,
тези

10. Венгеренко І.О.,
Арабаджи-Тіпенко
Л.І. Переваги
інтерактивних
технологій під час
вивчення
інтегрованого курсу
«Пізнаємо
природу». Сьома
міжнародна
конференція молодих
учених «Харківський
природничий форум»
16-17 травня 2024 р.,
м. Харків – 2024, С.52-
53 сертифікат, тези

11. Венгеренко І.О.,
Арабаджи-Тіпенко
Л.І. Застосування
технології
дослідницької
діяльності та
інтерактивного
навчання на уроках
природничого
спрямування.
Всеукраїнська науково-
практична інтернет-
конференція
«Вітчизняна наука на
зламі епох: проблеми

							та перспективи розвитку» - м. Переяслав, збірник матеріалів конференції, 18.03.2024, Вип. 97, С.56-58. сертифікат, тези 12. Гіза О. А., Арабаджи-Тіпенко Л. І. Формування екологічного світогляду учнів під час вивчення інтегрованого курсу "Я досліджую світ" // Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні досягнення та перспективи науки та освіти» – Житомир, збірник матеріалів конференції, 15.11.2023, 15-17 С (6 годин / 0,2 кредиту ЄКТС, сертифікат)
96718	Арабаджи-Тіпенко Людмила Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом бакалавра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2012, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2013, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2021, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 061631, виданий 29.06.2021	7	ОК-01 Еволюційна ідея в природничих науках	Підвищення кваліфікації: 1. Куявський університет, м. Влоцлавек, Республіка Польща. Сертифікат з науково-педагогічного стажування «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС», тема: Альоугруповання Суаноркагуота солончаків Приазовського національного природного парку (Україна) як об'єкт дослідницьких робіт для майбутніх фахівців у галузі біології та екології, 14 листопада по 13 грудня 2019 р., в обсязі 6 кредитів (180 годин). 2. ПК 29 січня – 2 лютого 2024 р. участь у VI Зимовій школі з згуртування: Розробка політик та імплементація» для студентів Європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проводилась в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій

в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та для підтримки сталості проекту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Зимова Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні (м. Генуя, Італія – м. Київ, м. Львів, Україна): («EU Social Policy», 29.01.2024-02.02.2024.

3.ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165; «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024.

4.ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 1QABGU-CE000345).

5.Міжнародне стажування та розробка в складі колективу освітнього проекту «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» and has developed the educational project on the topic Implementation of Innovative Teaching Technologies of Pedagogical and Medical-Biological Direction in Educational Institutions, 06.03.2024-12.05.2024, Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow Career Development Center of NGO Sobornist Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, 180 годин / 6 кредитів ЕКТС, сертифікат № SZFL-003114

- Участь в онлайн-презентації «Технологія використання

інтегрованих завдань на уроках основ здоров'я у 7-9 класах», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2023 № 2154

- Участь в семінарі «Експірієнс-технології професійного розвитку вчителя: навчання на основі педагогічного досвіду (міжкафедральний)», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ОПС-2023 № 13933
- Участь в нетворкінгу: «Впровадження здоров'язбережувальних компонентів в освітній процес нової української школи», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17693-23
- Участь в онлайн-мастерці: «Можливості інтегрованого підходу в НУШ для формування безпечного освітнього середовища», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17567-23
- Участь у вебінарі на тему: «Діяльнісний підхід на уроках біології та хімії в цифровому середовищі», 14.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Цифрові інструменти для побудови експерименту», 27.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Актуалізація та

узагальнення знань на уроках біології та географії», 05.12.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат

- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», 27.11.2023-13.12.2023, Сумський державний університет, 150 годин / 5 кредитів ЄКТС, свідоцтво № 05408289/3274-23
- Підвищення кваліфікації за формю «Вебінар» «Штучний інтелект в освітньому процесі. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,13.12.2023 ,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКо286-23
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5

• Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3

• Участь у семінарі «Інфомедійність: реклама та освіта. За програмою підвищення кваліфікації – Предметно методична компетентність.», 31.01.2024., 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПМКО277-24

• ПК «EU Social Policy», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165

• ПК «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат № 1QAVGU-CE000345

• Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «ШІ: як технології змінюють навчання. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів: карта компетентностей та її реалізація.», 28.02.2024., 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО424-24

• Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Використання імерсивних технологій на заняттях з природничих дисциплін. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової

компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,20.03.2024,, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО203-24

- Підвищення кваліфікації «Трансформаційні процеси професійного розвитку педагогів в умовах освітніх інновацій.» , 28.03.2024, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» , 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПК-2024/5305
- ПК Spring school “European experience in Technology transfer”, IN THE CONTEXT OF
- Jean Monnet UniTECH - 101047891 - JEAN-MONNET CHAIRS «European technology transfer for Ukrainian universities» / UniTECH 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Штучний інтелект в освіті: генерація зображень, індивідуальні завдання та персоналізований чат. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.» ,17.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО412-24
- Підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність в сучасній освіті, науці, і практиці» , 23.04.2024, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» , 3 години, сертифікат
- Семінар «Роль цифрової комунікації у навчальному процесі: взаємодія та спільна робота. За програмою підвищення кваліфікації –

Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»29.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0185-24

- Підвищення кваліфікації « Стратегування інклюзивного середовища закладу освіти», 29.04.2024-13.05.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, свідоцтво серія ПК № 8572
- Семінар «Цифрова освіта: проблеми та перспективи. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»13.05.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0076-24
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», яка реалізується Центром розвитку кадрового потенціалу СумДУ в рамках проєкту Кафедра Жана Моне «Стандарти ЄС у сфері свободи вираження поглядів та інформації» (101127062) за підтримки Виконавчого агентства ЄС з освіти і культури (EACEA) з 20.05.24 по 07.06. 24. Свідоцтво СП № 05408289/1718- 24 (Всього 5 кредитів, 150 годин: Загальні принципи політики та

права ЄС у сфері свободи слова та інформації (1,25/36), Свобода вираження поглядів та плюралізм ЗМІ проти корупції (1,25/34), Права людини у сфері обробки інформації та захисту персональних даних (1,25/42), Фактчекінг і забезпечення інформаційної безпеки (1,25/38).

- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5
- Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3
- Участь у вебінарі на тему: «Ефективний урок: практичні поради для вчителів курсу «Здоров'я безпека та добробуд»», 11.01.2024, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1101241122281636660
- Участь у вебінарі на тему: «Вибір, що надихає: майстер-клас із результативного застосування підручників та посібників для учнів початкової школи»,

17.01.2024,
Видавничий дім
«ОСВІТА», 3 години /
0,1 кредиту ЄКТС,
сертифікат № 8
• Участь у вебінарі на
тему: «Наука в дії:
дослідження на
уроках природничих
дисциплін»,
18.01.2024,
Видавництво «Ранок»,
1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y1801241122890937E2
D
• Участь у вебінарі на
тему: «Можливості
використання
штучного інтелекту в
процесі змішаного та
дистанційного
навчання»,
14.02.2024, ТОВ
Видавництво «Ранок»,
1 години / 0,03
кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y140224112612743FC9A

• Участь в вебінарі на
тему: «Відкритий
доступ», 15.02.2024,
Clarivate, 1 година,
сертифікат
• Участь в вебінарі на
тему: «Оцінка
міжнародної
співпраці»,
22.02.2024, Clarivate, 1
година, сертифікат
• Участь в вебінарі на
тему: «Підтримка
чесності досліджень за
допомогою надійних
інструментів та
даних», 29.02.2024,
Clarivate, 1 година,
сертифікат
• Участь у вебінарі на
тему: «Особливості
методичної підтримки
7 класів НУШ із
предмета «Біологія»»,
22.03.2024,
Видавництво «Ранок»,
2 години / 0,06
кредиту ЄКТС,
сертифікат № 7724-
7953-3601
• Участь у вебінарі на
тему: «European
experience in
Technology transfer»,
16.03.2024-25.03.2024,
LVIV POLYTECHNIC
NATIONAL
UNIVERSITY, 30
годин / 1 кредит
ЄКТС, сертифікат
• Участь в роботі: «IV
Всеукраїнської
міждисциплінарної
науково-практичної
конференції з
міжнародною участю
«Інклюзивна освіта:
ідея, стратегія,
результат»»,
25.03.2024,

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 8 годин, сертифікат, доповідь «Інклюзивна освіта: плюси та мінуси»

- Участь у круглому столі на тему: «Сучасні тренди соціально-економічного розвитку публічного управління та проектного менеджменту в умовах діджиталізації суспільства і держави», 28.03.2024, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України Навчально-науковий інститут менеджменту та психології Науково-практична студія «розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагога в умовах трансформаційних змін суспільства», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат № 000029
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0647
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0557
- Участь у вебінарі на тему: «Формуємо безпечне емоційне середовище в НУШ: практичні кейси», 28.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-

7972-3601

- Участь в презентації: «Використання потенціалу музейної педагогіки для розвитку компетентно орієнтованої особистості», 29.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0805
- Участь в вебінарі на тему: «Розширені можливості платформи Web of Science», 04.04.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Використання програм із вбудованим ШІ», 23.04.2024, Бюро кооперації ОеАД в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інноваційні методи в природничій освітній галузі», 29.04.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-8751-3601
- Участь у вебінарі на тему: «Візуалізація навчальних матеріалів для уроків біології за допомогою ШІ», Ужгород, 28.05.2024. Бюро кооперації ОеАД в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Інструменти ШІ для збору та обробки інформації на уроках з біології», Ужгород, 04.06.2024. Бюро кооперації ОеАД в Одесі, 1 модуль/ 3 години, сертифікат

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Solonenko, A. M., Arabadzhy-Tipenko, L. I., Kunakh, O. M., Kovalenko, D. V. (2020). The role of ecological groups in the formation of cyanobacterial communities in the

ecosystems of the North Azov region (Ukraine). *Biosystems Diversity* 28 (3), 216-223. DOI:10.15421/012028. (Scopus)

2. Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2020). Ecological and floristic characteristics of Cyanophyceae of Pryazovskiy National Nature Park. *Agrology*, 3(2), 66-79. doi: 10.32819/020009

3. Арабаджи-Тищенко, Л.И., Солоненко, А.Н., Брен, А.Г., (2019), Цианопроکاریота солончаков Приазовського національного природного парку, Україна, *Альгологія*, 29(4), 463-477.

4. Arabadzhy-Tipenko L.I., Solonenko A.N., & Bren A.G. (2019), Cyanoprokaryota of the Salt Marshes at the Pryazov National Natural Park, Ukraine, *International Journal on Algae*, 21(4): 299-310, (Scopus)

5. Zhukov O., Arabadzhy-Tipenko L.: The ecological interpretation of unbiased estimator for the taxonomic ratio: different approaches for local and regional flora. *Ekológia (Bratislava)*, Vol. 40, No. 4, p. 348-356, 2021.

6. Pyurko O., Velcheva L.G., Arabadzhy-Tipenko L.I. (2022) Endo-adaptive mechanisms of mesophytic plants' as a component of ecosystem resistance, *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 1049(1), 012071 (Scopus)

7. Pyurko, O. E. and Khrystova, T. E. and Pyurko, V. E. and Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2024) Seeds' similarity of cultural and natural flora under chloride load in conditions of southern Ukraine. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, vol. 1254, special issue 1: 4th International Conf. on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF-2023) 22/05/2023 -

26/05/2023 Kryvyi Rih, Ukraine. 012016, 1254 (1).

8. Pyurko, Olga and Khrystova, Tetiana and Pyurko, Vladyslav and Arabadzhy-Tipenko, Liudmyla (2024) Endo-adaptive component Taraxacum officinale L.as a determinant of the adaptation syndrome of plant organisms against the background of ecosystem stability. Revista de la Universidad del Zulia, 15 (42).pp. 491-503. ISSN p-ISSN: 0041-8811. e-ISSN: 2665-04281.

9.Пюрко О.Є., Пюрко В.Є, Арабаджи-Тіпенко Л.І. Цифрові технології як необхідний інструмент при викладанні природничих наук. Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.63-65. сертифікат, тези

10. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Переваги інтерактивних технологій під час вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо природу». Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.52-53 сертифікат, тези

11. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Застосування технології дослідницької діяльності та інтерактивного навчання на уроках природничого спрямування. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» - м. Переяслав, збірник матеріалів конференції, 18.03.2024, Вип. 97, С.56-58. сертифікат, тези

12. Гіза О. А., Арабаджи-Тіпенко Л. І. Формування екологічного

							світогляду учнів під час вивчення інтегрованого курсу "Я досліджую світ" // Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні досягнення та перспективи науки та освіти» – Житомир, збірник матеріалів конференції, 15.11.2023, 15-17 С (6 годин / 0,2 кредиту ЄКТС, сертифікат)
88799	Дюжикова Тетяна Миколаївна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1992, спеціальність: хімія і біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2021, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 008459, виданий 26.09.2012, Атестат доцента 12ДЦ 038695, виданий 16.05.2014	28	ОК-13 Охорона праці в галузі	Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення кваліфікації за професійною програмою «Професійний розвиток викладача закладу вищої освіти» 5 кредитів ЄКТС (150 год.) Навчально-науковий інститут права та психології Національного університету «Львівська політехніка» Свідоцтво СВ № 0207101000035-19 01.11.18-01.05.19рр. 2. Міжнародне стажування: «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Польща - Україна) 24 квітня – 30 травня 2021р. (180 год., 6 кредитів ЄКТС; Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education) CERTIFIKATE SZFL – 000036 ВІД 30.05.2021р. 3. Навчання за програмою для викладачів з охорони праці ЗВО (Головний навчально-методичний центр, м. Київ). Термін: 10.04.23 – 14.04.23 (40 год.). Посвідчення №78-23-4 від 14.04.2023 4. Курси підвищення кваліфікації в Університеті Менеджменту освіти НАПН України «Дизайн мислення та медіаграмотність: інноваційні підходи до навчання в умовах війни та поствоєнний час» (термін ПК з 15.01.2024 по 14.06.2024р., наказ № 01/01-06 від 04.01.2024р.; 180 год., 6 кредитів ЄКТС, сертифікат СП

35830447/1055-24).

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Danchenko M. On The Peculiarities Of Vitamin E Influence On The Quality Of Geese Meat / M. Danchenko, G. Ruban, V. Klimashevsky, O. Danchenko, T. Konovalenko, T. Dyuzhikova, O. Sukhareno, V. Zhukova, V.Kolyadenko, T. Gaponenko // RD International Conference „Smart Bio“ 02-04 May 2019 KAUNAS LITHUANIA ABSTRACT BOOK© Vytautas Magnus University. – 2019. – p.18. (Web of Science).

2. Osadchyi, V., Krashenninik, I., Spirin, O., Koniukhov, S., and Diuzhikova. T. (2020) Personalized and adaptive ICT-enhanced learning: A brief review of research from 2010 to 2019. CEUR Workshop Proceedings, 2732. C. 559-571. ISSN 1613-0073 <https://easychair.org/smart-program/ICTERI-2020> (Scopus)

3. Troizka, T., Troizka, O., Krylova, A., Popravko, O., Dyuzhikova, T. Ecologization of ethics and ethization of ecology in the philosophical dialogue of recent history (late XX - early XXI century) // International multidisciplinary scientific geoconference SGEM 2020. STEF92 Technology Ltd., 51 "Alexander Malinov" Blvd., 1712 Sofia. Bulgaria. vol. 5.1, p.267-274. <https://doi.org/10.5593/sgem2020/5.1/s20.03> (Scopus) (2020)

4. Olena Troitska, Alla Krylova, Tetiana Dyuzhikova, Dmytro Vakalo, Tamara Troizka, FROM A CONCEPTUAL

RESTRUCTURING OF THE UNDERSTANDING OF ENVIRONMENTAL ETHICS - TO PHILOSOPHICAL REPRESENTATIONS AND ACTIONS // International Multidisciplinary Scientific Geo Conference SGEM 2021 STEF92 Technology. vol. 21, p.237-243. <https://doi.org/10.5593/sgem2021/5.1/s20.030> (Scopus) (2021)

5. Irina Barantsova, Natalia Milko, Nadezhda Denisenko, Tatiana Diuzhikova, Marina Tkach, Viktoria Kotlyarova, Ernest Murtaziev Methodological Guidelines of Dialogization of Cultural and Educational Practices / Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences (2022) 13:1–5 <https://doi.org/10.1007/s40647-019-00275-1> (WofS)

6. Panchenko, K., Podorozhnyi, S., & Diuzhykova, T. (2024). Predicting organic carbon in European soils: Only in Southern Ukraine can we expect an increase in humus content . Regulatory Mechanisms in Biosystems, 15(1), 24-30. <https://doi.org/10.15421/022403> або <https://medicine.dp.ua/index.php/med/article/view/948> (WofS)

Фахові публікації:
1. Yakoviichuk O.V., Fedorko A.S., Diuzhikova T.M., Danchenko O.O. Breed specificity of prooxidant-antioxidant balance of geese muscle tissue in ontogenesis. Науковий вісник. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. Том 82, №1-2 (22). (Категорія Б) URL: <http://journals.chem-bio.com.ua/index.php/biology/article/view/151>

«Біологія та екологія»
ISSN 2414-9810
(Print). 2616-6720
(Online).

2. Дюжикова Т.М., Бальоха А.С., Чепелюк А.В. Особливості організації освітнього процесу у ЗВО в умовах війни / Журнал «Перспективи та інновації науки». Серія: Педагогіка. 2022. № 11(16). С. 58-66. (Категорія Б)
URL:
[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-11\(16\)-58-66](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-11(16)-58-66)

3. Максимов О.С., Дюжикова Т.М. Кулик І.О. Метод аргументації як інновація у навчанні майбутніх учителів хімії. Науковий вісник. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. Том 1. № 28. 2022. – С. 124-129 (Категорія Б)
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/is sue/view/122>

4. Дюжикова Т.М., Арестенко В.В., Ніколаєва Ю.В. Особливості викладання дисциплін хімічного спрямування в умовах дистанційного навчання в закладах вищої освіти. Науковий вісник. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. №1(28) 2022. С. 118-123 (Категорія Б).
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/is sue/view/122>

4. Дюжикова Т.М., Галиця В.В., Кулик І.О. Вплив дистанційної освіти на розвиток професійних компетентностей майбутніх учителів хімії. Науковий вісник. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. №1 (30). 2023. – С. 105-110 (Категорія Б).
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/is sue/view/122>

org.ua/index.php/nv/in
dex

6. Дюжикова Т.М.,
Ніколаєва Ю.В.,
Дюжикова Ю.Ю.
Особливості навчання
здобувачів охорони
праці в умовах
дистанційної освіти.
Науковий вісник.
Мелітопольський
державний
педагогічний
університет імені
Богдана
Хмельницького.
Серія: Педагогіка. 2
(31) 2023. – С. 119-125
(Категорія Б).
[http://magazine.mdpu.
org.ua/index.php/nv/in
dex](http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/in dex)

7. Шкіринець В.М.,
Дюжикова Т.М.,
Арсененко І.А. Аналіз
можливостей методів
інтеграції предметів
природничого циклу
(наприклад, біології,
фізики, хімії,
географії) у шкільну
програму з метою
покращення якості
навчання / Журнал
«Перспективи та
інновації науки».
Серія «Педагогіка».
№4 (38) 2024. – С.
808-820 (Категорія Б).
[http://perspectives.pp.
ua/index.php/pis/articl
e/view/10730](http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/10730)

8. Дюжикова, Т.,
Максимов, О., &
Кулик, І. (2024).
Дослідження
ефективності
активних методів
навчання
(лабораторні роботи,
практичні заняття,
дослідницькі проекти
тощо) у викладанні
природничих наук.
Науково-теоретичний
альманах Грані, 27(2),
130-136.
[https://doi.org/10.1542
1/172441](https://doi.org/10.15421/172441)

9. Дюжикова Т.М.,
Галиця В.В.,
Ніколаєва Ю.В.
Реалізація задач щодо
соціально-
професійного
самовизначення учнів
старшої школи
вчителями
природничих
предметів. Науковий
вісник.
Мелітопольський
державний
педагогічний
університет імені
Богдана
Хмельницького.
Серія: Педагогіка. №1

						<p>(32). 2024. – С. 171-178 (Категорія Б). http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/index</p> <p>10. Четвертак Т.Ю., Дюжикова Т.М. Особливості викладання аналітичної хімії методами проєктної діяльності. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2024. № 9(27) 2024. С. 1408. С1100-1110 DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)</p>	
122301	Бунчук Оксана Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет соціально-педагогічної та мистецької освіти	<p>Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2007, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом кандидата наук ДК 010745, виданий 25.01.2013, Аттестат доцента АД 009660, виданий 01.02.2022</p>	15	ОК-04 Зміст освіти та моделювання професійної діяльності педагога	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, «Дистанційне та змішане навчання у професійній діяльності педагога в умовах європейської освітньої інтеграції», 1 жовтня 2023 року-13 листопада 2023 року в обсязі 180 годин або 6 кредитів ЕСТС. 2. ІІ Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних і науково-педагогічних працівників «Нобелівський Курс: Нові Знання, Ідеї, Досвід, Цінності, Компетентності» 3 грудня 2021 – 20 січня 2022 року в обсязі 180 годин або 6 кредитів ЕСТС. Наявність сертифіката з англійської мови (на рівні не нижче B2) Знання іноземної мови на рівні B2 підтверджено 05.07.2019 р., № 19/07/33. Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;</p>

1. Бунчук О.В. Єрмак Ю.І., Наветанюк М. Соціально-педагогічна діяльність з учнями основної школи, що схильні до девіантної поведінки Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна, м. Луцьк, № 5, 2021 р., С. 24-28.
2. Бунчук О.В., Таблер Т.І., Бунчук Т.І. Розвиток медіа культури учнів старшої школи у поза навчальний час засобами інформаційно-просвітницьких технологій. Науковий вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького, серія: педагогіка, Запоріжжя, 2022, с. 107-117.
3. Бунчук О.В. Таблер Т.І., Марецька Ю.І. Формування культурно-освітніх інтересів учнів старшої школи за допомогою сучасних засобів комунікації Науковий вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького, серія: педагогіка, Запоріжжя, 2022, с. 25-31.
4. Верховод І.С., Ізбаш С.С., Бунчук О.В., Верба Д.О., Самборський О. «Бюджетні освітні видатки і витрати домогосподарств як фактор доступності освіти для населення України» («Budgetary and household expenditures as a factor of education availability for Ukrainian»). Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, 3(38). 2021. С 474–489. (Web of Science).
5. Верховод І.С., Грибова Д.В., Біляєв С.С., Черненко К.В., Хіценко Л.І., Бунчук О.В. Поширення малого бізнесу і динаміка частки виплат на оплату праці у доданій вартості за видами економічної діяльності в економіці України. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. № 5 (40), 2021. 556-568 (Web of Science).
6. Бунчук О.В., Таблер

Т.І., Марецька Ю.І.
Підготовка викладача математики у контексті сучасних суспільних викликів. Науковий вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького, серія: педагогіка, Україна, Запоріжжя, 2023.
7. Бунчук О.В., Воронка М.І., Кожевникова А.В. Особливості формування інформедійної грамотності майбутніх педагогів у процесі освітньої діяльності. Інноваційна педагогіка, Україна, Одеса, Випуск 57. Том 2. 2023 С. 98-101
8. Бунчук О.В. Таблер Т.І., Марецька Ю.І. Готовність випускника педагогічного закладу вищої освіти до майбутньої професійної діяльності як умова його конкурентоспроможності Науковий вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького, серія: педагогіка, Запоріжжя, 2024, с. 107-117.
Наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора); Успішна професійна адаптація викладача-початківця як умова його інтелектуально-духовного зростання. «Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті: міжнародна колективна монографія / за заг. ред. проф. В. П. Бабича, проф. Л. С. Рибалко. Харків: Вид. Стилъ Издат, 2019. 464 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Всесвітнього наукового ноосферно-онтологічного товариства, м. Харків (протокол № 4/1 від 3.11.2019 р.)). С. 277-280
Наявність виданих

навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

1. Щоденник педагогічної практики студента II, III курсу / Укладачі: д. іст. н., проф. Коробченко А.А, д. пед. н., доц. Воровка М.І., к. пед. н., доц. Марецька Ю.І., к. пед. н., доц. Дудко Я.В.; к. пед. н., доц. Бунчук О.В.; к. пед. н., доц. Попелешко Ю.І.; к. пед. н., доц. Кожевникова А.В. Запоріжжя: МДПУ, 2022. 40с.

2. Робоча програма навчальної (педагогічної) практики в закладах загальної середньої освіти для здобувачів вищої освіти першого рівня / Розробники: к. пед. наук, доц., т. в. о. завідувача кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Бунчук О.В., к. пед. н., доц. Марецька Ю.І., д. іст. н., проф. Коробченко А.А, д. пед. н., доц. Воровка М.І.; к. пед. н., доц. Попелешко Ю.І.; к. пед. наук., доц. Дудко Я.В., к. пед. н., доц. Кожевникова А.В. Запоріжжя, 16 с.

3. Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів III - IV курсів з навчальної практики (педагогічної) / Укладачі: д. іст. н., проф. Коробченко А.А, д. пед. н., доц. Воровка М.І., к. пед. н., доц. Марецька Ю.І., к. пед. н., доц. Дудко Я.В.; к. пед. н., доц. Бунчук О.В.; к. пед. н., доц. Попелешко Ю.І.; к. пед. н., доц. Кожевникова А.В. Мелітополь: МДПУ, 2020. 70 с.

4. Звіт-щоденник виробничої

							(педагогічної) практики в закладах фахової перед вищої та вищої освіти для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Запоріжжя: МДПУ, 2024. 38 с. 5. Звіт-щоденник виробничої (педагогічної) практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Запоріжжя: МДПУ, 2024. 33 с.
151221	Байтеряков Олег Зуфарович	доцент, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1984, спеціальність: географія і біологія, Диплом кандидата наук КН 013264, виданий 20.12.1996, Атестат доцента ДЦ 001785, виданий 01.03.2001	36	ОК-08 Просторово-часова картина світу	Підвищення кваліфікації: Довідка про проходження стажування (№ 84-33 від 27.03.2024 р.) в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка з 22.01.2024 р. по 22.03.2024 р. (обсяг 180 годин \ 6 кредитів ЄКТС) на кафедрі географії та методики її навчання. Тема стажування «Інноваційні технології географічної освіти: теорія, методика, практика». Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; 1. Байтеряков О.З., Арсененко І.А., Донченко Л.М. Просторовий аналіз системи розселення Запорізької області. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Геологія. Географія. Екологія». 2022. Випуск 57. С. 48-67. Фахове видання. Категорія «А». (Web of Science Core Collection). 2. Байтеряков О.З., Кузовлева А.А., Міцкан А.М. Просторові особливості системи розселення Дніпропетровської області станом на 01.01.2022 р. Вісник Одеського

національного університету. Серія: Географічні і геологічні науки. Том 27. № 2 (41). 2022. С.112-123. Фахове видання

3. Байтерьяков О., Собецька Т. Загальні підходи до формування картографічної культури у фізико-географічних курсах шкільної географії. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: педагогіка. 1(28) 2022. С. 100-106. Фахове видання

4. Байтерьякова Н.Ю., Байтерьяков О.З. Словотворчі параметри англомовної фізико-географічної лексики. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 33 (72) № 2 2022. Частина 1. - 82-86 с. Фахове видання

5. Байтерьякова Н.Ю., Байтерьяков О.З. Структурно-логічне моделювання термінів на прикладі англійської спелеологічної термінології. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 30 (69) № 3 2019. Частина 1. Видавничий дім «Гельветика». 2019. С.90-95. Фахове видання

6. Байтерьяков О.З., Байтерьякова Н.Ю. Реалізація компетентнісного підходу в сучасній школі шляхом встановлення міжпредметних та культурологічних зв'язків засобами художньої літератури. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. Випуск 23. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2019. с. 87-91. Фахове видання

7. Байтерьякова Н.Ю.,

Байтеряков О.З.,
Байтеряков Є.О.
Лінгвокраїнознавство.
Велика Британія:
підручник. Видання
друге, доповнене.
Видавництво МДПУ
ім. Б. Хмельницького,
2023. 328 с.
Член робочої групи з
розробки Стратегії
розвитку туризму
Запорізької області до
2027 р. (2020 р.).
участь у міжнародних
наукових та/або
освітніх проектах,
залучення до
міжнародної
експертизи, наявність
звання «суддя
міжнародної
категорії»;
1. Проект за
підтримки ПРООН
"Безбар'єрні
туристичні маршрути
Приазов'я" (2021 р.).
2. Проект GIZ Ukraine
"Підтримка
поліпшення
економічного
становища
незахищених верств
населення в регіоні
Азовського моря".
Наукове
консультування
підприємств, установ,
організацій не менше
трьох років, що
здійснювалося на
підставі договору із
закладом вищої освіти
(науковою
установою);
Член робочої групи з
розробки Стратегії
розвитку туризму
Запорізької області до
2027 р. (2020 р.). План
міжкультурної
інтеграції міста
Мелітополь на 2015-
2020 (Учасник
інтеграційної теми 5.
Туризм і краєзнавство
як чинники
міжкультурної
інтеграції. –
Мелітополь:
Мелітопольська
міська рада
(Відповідно
розпорядження
міського голови №
135-р від 27.02.2015
р.).
Виконання наукових
досліджень та
консультування у
2020-2022 роках
Садиби зеленого
туризму «Гостини у
Валентини» (м.
Мелітополь).
Стратегія розвитку
міста Мелітополя до
2030 року.
СТРАТЕГІЧНИЙ
НАПРЯМ А. Місто

							<p>розвинутого бізнесу зі сприятливими умовами для інвестування.</p> <p>Стратегічна ціль А.4. Муніципальний маркетинг та розвиток туризму.</p> <p>Заступник голови журі Запорізького обласного конкурсу «Вчитель року» у номінації «географія» (січень-лютий 2024 р.)</p> <p>Заступник голови журі Запорізького обласного конкурсу «Вчитель року» у номінації «географія» (січень-лютий 2024 р.)</p> <p>Байтеряков О.З. Оцінка часової доступності автотранспортної мережі Мелітопольського району станом на 01.01.2022 р.</p> <p>Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграція українських наукових досліджень в міжнародний простір: регіональний аспект», присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (м. Запоріжжя, 21 квітня 2023 р). Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2023. С. 15-17.</p> <p>Байтеряков О.З. Культурологічні аспекти дослідження і вивчення географії. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Професор Ольга Заставецька – вчена, педагог, організатор географічної науки» (до 70-ої річниці від дня народження вченої) (27 квітня 2023 року м. Тернопіль). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 296-300.</p>
332845	Солоненко Анатолій Миколайови ч	професор, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Мелітопольськ ий державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1983,	31	ОК-12 Адаптогенез у біологічних системах	Підвищення кваліфікації: Національний лісотехнічний університет України (м. Львів). Кафедри ландшафтної архітектури; садово-

спеціальність:
хімія і біологія,
Диплом
доктора наук
ДДД 005185,
виданий
25.02.2016,
Атестат
професора АП
000207,
виданий
12.12.2017

паркового
господарства та
урбоекології,
ботаніки,
деревинознавства та
недеревних ресурсів
лісу з червня 2019
року -6 місяців – 160
годин. Довідка №
29/19 від 05.12.2019 р.
29.06.2022 – онлайн
тренінг «Можливості
Youtube для освіти»
(ТОВ «Академія
цифрового
розвитку» - 2 год, /
0,07 кредити ECTS).
(ОТМЮО-03161);
17.10.2022 – вебінар
для педагогічних,
науково-педагогічних
працівників закладів
дошкільної, загальної
середньої,
позашкільної,
професійної
(професійно-
технічної), фахової
передвищої та вищої
освіти «Цифрові
інструменти Google
для освіти». ТОВ
«Академія
цифрового розвитку».
2 год, 0,07 кредит
ECTS (№ GDTfE-ВПП-
04745);
17.10.2022 – вебінар
для керівників
закладів дошкільної,
загальної середньої,
позашкільної,
професійної
(професійно-
технічної), фахової
передвищої та вищої
освіти «Цифрові
інструменти Google
для освіти». ТОВ
«Академія цифрового
розвитку». 2 год, 0,07
кредит
ECTS (№ GDTfE-ВКЗ-
00664).
29.06.2022 – онлайн
тренінг «Можливості
Youtube для освіти»
(ТОВ «Академія
цифрового
розвитку» - 2 год, /
0,07 кредити ECTS).
(ОТМЮО-03161);
17.10.2022 – вебінар
для педагогічних,
науково-педагогічних
працівників закладів
дошкільної, загальної
середньої,
позашкільної,
професійної
(професійно-
технічної), фахової
передвищої та вищої
освіти «Цифрові
інструменти Google
для освіти». ТОВ
«Академія
цифрового розвитку».
2 год, 0,07 кредит
ECTS (№ GDTfE-ВПП-
04745);

17.10.2022 – вебінар для керівників закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти «Цифрові інструменти Google для освіти». ТОВ «Академія цифрового розвитку». 2 год, 0,07 кредит ЕCTS (№ GDТГЕ-ВКЗ-00664). Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Bren O.G., Podorozhny S.M., Bren O.A., Solonenko A.M. Distribution of Algae According to Habitat Preferences in Saline Coastal Reservoirs of Pryazov National Natural Park (Ukraine) // InterJAlgae. Volume 26, Issue 2, 2024, pp. 107-114. DOI: 10.1615/InterJAlgae.v26.i2.10 Scopus

2. Anatoliy Solonenko, Oleksandr Bren, Igor Kostikov. Microbial degradation of biomass of *Lyngbya aestuarii* (Mertens) liebmann in hyperhaline brine from peloid deposits Materials Chemistry and Physics, volume 305, с. 1-6, 2023 <https://doi.org/10.1016/j.matchemphys.2023.127978> Scopus

3. Solonenko A.M., Bren O.G. Fatty Acid Composition of Benthic Macroscopic Algal Growths and Peloids in the Ephemeral Reservoirs Volume 24, Issue 4, 2022, pp. 363-368. DOI: 10.1615/InterJAlgae.v24.i4.50 Scopus

4. Bren O.G., Solonenko A.M., Podorozhny S.M. (2022). Species Structure of Algae of the Saline Coastal Reservoirs of the Pryazov National Natural Park, Ukraine. International Journal on Algae. Volume 24, Issue 2, 2022, pp. 105-

120. DOI:
10.1615/InterJAlgae.v24
.i2.10 Scopus
5. Solonenko A.M.,
Podorozhnyi S.M., Bren
O. G., Siruk I.M.,
Zhukov O.V.
(2021). Effect of stand
density and diversity on
the tree ratio of height
to diameter
relationship in the park
stands of Southern
Ukraine. *Ecologia
Balkanica*, 13(2), 173–
197. Scopus
6. Solonenko A.M.,
Bren O.G. Floristic
Composition and
Taxonomic Structure
of Algae in the
Hyperhaline Reservoirs
of the Northwestern
Azov Sea Coast
(Ukraine) Volume 22,
Issue 4, 2020, pp. 373-
382. DOI:
10.1615/InterJAlgae.v22
.i4.60 Scopus
7. Solonenko A.M.,
Arabadzhy-Tipenko
L.I., Kunakh O.M.,
Kovalenko D.V.
(2020). The role of
ecological groups in the
formation of
cyanobacterial
communities in the
ecosystems of the North
Azov region (Ukraine).
Biosystems Diversity 28
(3),
216-223.
DOI:10.15421/012028.
Scopus
8. Arabadzhy-Tipenko
L.I., Solonenko A.N.,
Bren A.G. (2019)
Cyanoprokaryota of the
Salt Marshes at the
Pryazov National
Natural Park, Ukraine
Volume 21, Issue 4,
2019, pp. 299-310 DOI:
10.1615/InterJAlgae.v21
.i4.10 Web of Science
9. Педагогічна
інноватика: досвід та
перспективи Нової
української школи:
колективна
монографія 2019. За
загальною редакцією
А.М. Солоненка, І.А.
Мальцевої, Л.Ю.
Москальової, О.С.
Арабаджи
Мелітополь: ТОВ
«Колор Принт». 2019.
- 358 с.
10. Солоненко А.М.,
Подорожний С.М.,
Прко О.Є., Bren О.Г.
Практикум з ботаніки.
Анатомія та
морфологія рослин
(методичні
рекомендації) -
Мелітополь, МДПУ ім.
Б. Хмельницького.
2022. - 51с.

Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:
- Захист асистента кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Арабаджи-Тіпенко Л.І. на тему «Екологічні особливості Суаноррокаруота Північно-Західного Приазов'я», що відбувся 28.04.2021 р. на засіданні спеціалізованої Вченої ради Д 08.051.04 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – екологія у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (диплом кандидата наук ДК № 061631 від 29.06.2021 р.);
- Захист старшого викладача кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Брена О.Г. на тему «Альгоутруповання приморських солоних водойм Приазовського національного природного парку» відбувся 27.09.2021 р. на засіданні спеціалізованої Вченої ради Д 26.211.01 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка у Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ;
Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;
Працював у спеціалізованій Вченій раді (голова спеціалізованої Вченої ради ДФ 01.091.23) з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Будакової Вікторії Сергіївни з метою присудження наукового ступеня

						<p>доктора філософії (PhD) за спеціальністю 091 - біологія. Захист відбувся 5.09.2023 р. Наказ ректора про утворення разової спеціалізованої вченої ради: №35/01-05 від 23.06.2023 р. Працював у спеціалізованій Вченій раді (голова спеціалізованої вченої ради ДФ 06.091.24) з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Моложон Каріни Олександрівни з метою присудження наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 091 - біологія. Захист відбувся 12.08.2024 р. Наказ ректора про утворення разової спеціалізованої Вченої ради: №47/01-05 від 05.06.2024 р. Працював у спеціалізованій Вченій раді (голова спеціалізованої вченої ради ДФ 05.091.24) з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації Тутової Ганни Федорівни з метою присудження наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 091 - біологія. Захист відбувся 14.08. 2024 р. Наказ ректора про утворення разової спеціалізованої Вченої ради: №47/01-05 від 05.06.2024 р.</p>	
208481	Максимов Олександр Сергійович	професор, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	<p>Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1977, спеціальність: біологія і хімія, Диплом доктора наук ДН 002754, виданий 17.05.1996, Атестат професора ПР 001067, виданий 21.12.2001</p>	43	ОК-06 Хімія та методика викладання хімії в інтегрованому курсі	<p>Підвищення кваліфікації: Он-лайн навчання для науково-педагогічних працівників за програмою «Академія цифрового розвитку МОН» (30 годин, 1 кредит, сертифікат) Міжнародна наукова конференція «Modern Scientific Challenges And trends» (Warsaw, Poland) 10–22 March, 2023 (15 годин, 0,5 кредити, сертифікат PL 1926353). І Міжнародна науково-практична конференція «Сучасна освіта: досягнення, виклики та</p>

перспективи розвитку в умовах невизначеності», 5-6 жовтня 2023р. Київ – Запоріжжя. (0,5 кредити ЄКТС, Сертифікат № 134/35-19).

Дистанційний курс «Соціальна політика ЄС» 29 січня – 2 лютого 2024р., (30 год., 1 кредит ЄКТС, сертифікат № 2024 ESP – 0000274)

X Міжнародна конференція «Сучасні тенденції навчання хімії», 22-23 березня 2024р., м. Львів (30 год., 1 кредит ЄКТС, Сертифікат № 415).

The individual form of self-education and professional development of the author is confirmed.

Member of the author's team of the monograph "Сучасне суспільство: глобальні трансформації", 27 квітня 2024 р., м. Харків (45 год., 1,5 кредити ЄКТС, сертифікат № M2/2024/033.

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1). O. Maksimov, L. Moskalyova, S. Gurov, T. Gurova, V. Yakovleva Pedagogy of Argumentation: Teaching the Skills of Argumentation to Older Teens Teaching the Skills of Argumentation to Older Teens. Journal of History Culture and Art Research (ISSN: 2147-0626) Vol.9, №1. March 2020. S. 156-171. (WoS)
https://www.researchgate.net/publication/340835941_Pedagogy_of_Argumentation_Teaching_the_Skills_of_Argumentation_to_Older_Teens

2). O. Maksimov, O. Fedorova, V. Yakovleva, S. Gurov, M. Fedorov, S. Dubiaga Tutors psychological readiness for professional activity in Ukraine Journal of Organisational Behavior Research Cilt Vol.: 5, Sayt/Ia: 1, Yil/Year: 2020, Sayfa/

Pagesi 1-8. (WoS)
<https://odad.org/article/tutors-psychological-readiness-for-professional-activity-in-ukraine>

3). O.V. Yakoviichuk, O.O. Danchenko, S.O. Vovk, T.O. Shevchuk, O.O. Chromysheva, O.S. Maksymov, I.O. Kulyk, T.M. Haponenko, O.V. Yusupova, O.G. Bren and A.S. Fedorko
Menadione sulphate effect on fatty acid profiles of geese muscle tissues - Ukrainian Journal of Ecology: ISSN: 2520-2138» 2021. (WoS).
<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/12195/1/menadione-sodium-bisulfite-effect-on-growth-performance-and-fatty-acid-profiles-of-geese-muscle-tissues.pdf>

4). Olena Danchenko, Tetiana Shevchuk, Olena Chromysheva, Oleksandr Maksymov, Oleksandr Yakoviichuk
Vicasol effect on growth performance and fatty acid profiles of geese muscle tissues different tapes» - «Journal of World's Poultry Research: ISSN 2322-455X» 2021 (Scopus).
Фахові:
5). Максимов О.С., Шевчук Т.О.
Методика формування понять про основні класи неорганічних сполук // Науковий вісник Меліт. держав. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Мелітополь. № 1 (22). – 2019. – С. 140-144. (Категорія Б)
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/2770>

6). Шевчук Т. О., Яковійчук О.В., Максимов О.О.
Формування технічного мислення у школярів на заняттях гуртка науково-технічної творчості // Науковий вісник Меліт. держав. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка. – Мелітополь. № 2 (23). – 2019. – С. 63-68. (Категорія Б)
<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9250/1/1.pdf>

7). Максимов О. С. До проблеми реалізації науково – педагогічного проекту

«Школа тьюторської майстерності» у системі освіти України
Зб. наук. праць:
Психолого – педагогічні проблеми сучасної школи:
Уманський ДПУ – Вип.1 (3), 4.2, 2020 – С. 79 – 85. (Категорія Б)
<http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/2042978>. Максимов О.С.
Організація правового виховання підлітків у тьюторіалах // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – Мелітополь: №1 (26). – 2021. – С.17-21. (Категорія Б)
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/article/view/29619>). Максимов О.С., Дюжикова Т.М., Кулик І.О. Метод аргументації як інновація у навчанні майбутніх учителів хімії // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – Мелітополь: №1 (28). – 2022. – С.124-129. (Категорія Б)
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/issue/view/12210>). Максимов О.С., Кулик І.О., Дюжикова Ю.Ю. Когнітивні задачі – ключова складова тексту уроків інтегрованих курсів з природничих наук // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. 2 (31) 2023. С. – С. 126-130. (Категорія Б)
<http://magazine.mdpu.org.ua/index.php/nv/index>
Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій / практикумів / методичних вказівок / рекомендацій загальною кількістю три найменування:

1). Збірник тестових завдань, ситуаційних та розрахункових задач з хімії (для учнів закладів загальної середньої освіти (7–9 класи). Частина II. / Галиця В.В., Дюжикова Т.М., Максимов О.С. – Запоріжжя, 2023. – 68 с.

2). Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт і самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Загальна та неорганічна хімія». Частина I / Уклад. : Максимов О.С., Кулик І.О., Арестенко В.В. – Запоріжжя, МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2023. – 27с.
Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1) Максимов О. С., Шевчук Т. О. Історія хімії. Підручник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. – 302 с.

Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/м'яких методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування:

1). Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Методика розв'язування задач з хімії» / О.С. Максимов, О.О. Хромишева, І.О. Кулик, Т.О. Шевчук, О.В. Яковійчук. – Мелітополь, 2019. – 48 с.

2). Максимов О.С., Хромишев В.О., Кулик І.О. «Методичні рекомендації «Неорганічний синтез»». Мелітополь, 2020. – 32 с.

3). Збірник тестових завдань, ситуаційних та розрахункових задач з хімії (для учнів закладів загальної середньої освіти (7–9 класи). Частина II. / Галиця В.В., Дюжикова Т.М.,

Максимов О.С. –
Запоріжжя, 2023. – 68
с.

4). Методичні
рекомендації до
виконання
лабораторних робіт і
самостійної роботи
студентів з навчальної
дисципліни «Загальна
та неорганічна хімія».
Частина I / Уклад. :
Максимов О.С., Кулик
І.О., Арестенко В.В. –
Запоріжжя, МДПУ ім.
Б. Хмельницького,
2023. – 27с.

Наукове керівництво
(консультування)
здобувача, який
одержав документ про
присудження
наукового ступеня.
1). Пшенична Н.С.
(2019 р.). – канд. пед.
наук («Формування
професійних
компетентностей
майбутніх учителів у
процесі вивчення
хімії». Шифр і назва
спеціальності –
13.00.02 теорія та
методика навчання
(хімія)).

Участь в атестації
наукових кадрів як
офіційного опонента
або члена постійної
спеціалізованої вченої
ради (не менше трьох
разових
спеціалізованих
вчених рад):
1). 2014–2020р.р. –
Голова
спеціалізованої вченої
ради К 18.053.01.
Мелітопольського
державного
педагогічного
університету імені
Богдана
Хмельницького (наказ
МОН України №793
від 04.07.2014 р.).
2). Голова тимчасової
спеціалізованої ради
ДФ 18.053.003
Мелітопольського
державного
педагогічного
університету імені
Богдана
Хмельницького із
захисту дисертації
доктора філософії
(наказ МОН №1064
від 18.08.2020 р.).
3). Голова тимчасової
спеціалізованої ради
ДФ 18.053.006
Мелітопольського
державного
педагогічного
університету імені
Богдана
Хмельницького із
захисту дисертації

						<p>доктора філософії (наказ МОН № №1296 від 02.12.2021 р.)</p> <p>Виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включення до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання.</p> <p>Член редакційної колегії фахового наукового видання «Науковий вісник МДПУ імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка (з 2008 по 2023рр.). (Категорія Б).</p> <p>Робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/ науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/ науково методичних/ експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю). З 2006 по 2020 р.р. – член науково-методичної комісії з вищої освіти МОН України.</p>	
68350	Глебова Наталя Іванівна	перший проректор, Основне місце роботи	Ректорат	Диплом бакалавра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана	21	ОК-03 Наукова та проектна діяльність Модуль 1. Методологія наукових досліджень	Підвищення кваліфікації: 1. Сертифікат про участь у Науковому стажуванні + Весняній школі з англійської мови м.Гуйтінен,

Хмельницького, рік закінчення: 2016, спеціальність: 6.030101 соціологія, Диплом спеціаліста, Мелітопольський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Музика, Диплом доктора наук ДД 009073, виданий 15.10.2019, Диплом кандидата наук ДК 061873, виданий 06.10.2010, Аттестат доцента 12ДЦ 040554, виданий 22.12.2014, Аттестат професора АП 002888, виданий 29.06.2021

Модуль 2. Управління проектами

Фінляндія, 15-21 травня 2016 р.
2. Міжнародний університет Шиллера (м.Париж, Франція)
Тема: «Організація навчального процесу, інноваційні методи та технології навчання»
3. Модуль 1. Організація навчання, програми та напрями підготовки студентів в
4. У Міжнародному університеті Шиллера. Модуль 2. Інноваційні методи навчання: інтеграція передових технологій, наукових досягнень та практичного досвіду.
Модуль 3. Інтернаціоналізація навчального процесу та підготовки фахівців світового рівня. 18-28 квітня 2017 року. Сертифікат №02-17-R35
5. ПК II Міжнародна Зимова школа «Соціальні виміри європейських студій», 16-28 січня 2023 року (Зимова школа проводилася в рамках імплементації проекту Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій»(SCAES) - 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR та Центру Досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» (ESSIE) - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE). – 180 годин
6. Участь у проекті ERIKA «Сприяння розвитку емпіричних досліджень в Україні», яке реалізувалося за підтримки Української та Європейської асоціацій дослідників освіти завершила онлайн навчання в рамках двох модулів з 19.10-10.11.2023 року:
7. Онлайн-курс «Методологія CLIL» з рамках реалізації проекту Erasmus+ «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» (60 годин).
8. Курс TESOL-Ukraine and Erasmus+

MultiEd project are pleased to acknowledge the participation of Natalia Hlebova in the in the MultiEd professional development seminar «Dissemination of MultiEd Main Results» (October 20, 2023) (4 academic hours).

9. Участь у проєкті Erasmus+ "Universities-Communities: strengthening cooperation" (UNICOM)

10. Участь у проєкті ERASMUS+ «Universities-Communities: strengthening cooperation», номер проєкту 101083077 – UNICOM – ERASMUS-EDU-2022-CBHE, тема “EU Values: Diversity in Community Development” Summer School “Cultural Studies and Cultural Dialogue in the Intercultural Environment for Community Engagement” м.Генуя (Італія) з 24.07-28.07. 2023 року

11. International Autumn School «Leadership, Engagement and Wide Inclusion in University-Community Cooperation» (30.10-3.11.2023, online). From October 30 to November 3, 2023, within the frame of the Jean Monnet Centre of Excellence “EU Studies of Social Innovations in Education” and in the synergy with Erasmus+ KA2 project UNICOM – University-Community: Strengthening cooperation”, International Autumn School «Leadership, Engagement and Wide Inclusion in University-Community Cooperation» is being held (180 h).

12. 5-7 12.2023 р. долучилися до Міжнародної Зимової Школи Жана Моне «Менеджмент академічних проєктів та ефективна комунікація».

13. ПК VI Зимова школа з європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика згуртування: Розробка політик та імплементація». Генуя

(Італія) – Київ, Львів (Україна), 29 січня – 2 лютого 2024 року. Зимові Школи проводяться в рамках імплементації проєкту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та для підтримки сталості проєкту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Зимові Школи проводяться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні.

Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

1. Феномен міфологізованості серіальної продукції: соціологічні інтерпретації. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2020, № 4 (44), с. 120-125. Index Copernicus International (IC)

2. Соціологічні аспекти дослідження трансформацій і розвитку поморської «соціальної субкультури» в сучасних умовах (на прикладі м.Генічеська). Габітус. Спеціальні та галузеві науки. Випуск 14. 2020.-С.34-38. Index Copernicus International (IC)

3. Соціокультурні чинники розвитку здорового способу життя в умовах сучасної територіальної громади. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2021, № 1 (45), с. 113-121. Index Copernicus International (IC)

4. Соціальна солідарність і згуртованість діаспор

як чинник суспільної стабільності в умовах пандемії COVID-19. Українознавчий альманах. Випуск 28. 2021. С.28 – 36

5. Соціальні мережі у контексті просування бренду в умовах карантину. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2021. Вип.91., 2021. с. 6-14. Index Copernicus International (IC)

6. Соціокультурні чинники розвитку здорового способу життя в умовах сучасної територіальної громади Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2021, № 1 (45), с. 113-121.

7. Регіональний досвід дієвих механізмів вирішення труднощів і проблем національних меншин в умовах війни: проєктний досвід. Українознавчий альманах. Київ, 2022, № 30.

8. Політичні та ментальні засади російського імперіалізму. Українознавчий альманах. Київ, 2022, № 30.

9. Сородність духу, епохи і людини в інтерсуб'єктних практиках українського сьогодення. Українознавчий альманах. Київ, 2022, № 31.

10. Глебова Н.І. Громада і війна: кроки до перемоги. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2023, 1, С. 209-2013.

11. Афанасьєва Л.В., Глебова Н.І., Андрющенко А.І., Глинська Л.Ф., Решетнікова О. Проблеми та труднощі українських жінок, що проживають на окупованій території. Українознавчий альманах Вип. 32. К.: «Міленіум», 2023, С. 23-32.

12. Глинська Л., Андрющенко О., Глебова Н. Етнічна єдність багатокультурної мелітопольської громади як маркер національного

спротиву війні.
Українознавчий альманах. Випуск 33. К.: «Міленіум», 2023. 232 с.

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії

1. Соціокультурне середовище як референт модернізації сучасного українського міста: колективна монографія/Л.В.Афанасьєва та ін. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В.2019. 348 с.

2. Глебова Н. І. Соціальна компетентність фахівців водного транспорту: соціологічне дослідження. Монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 391 с.

3. Multi-ethnic city as an active socio-cultural space for the formation of intercultural competence. Modern management: theories, concepts, implementation. Monograph. Editors: Marian Duczmal, Tetyana Nestorenko. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2021, pp.394, illus., tabs., bibls. ISBN 978-83-66567-24-2. 364-370.

4. Полікультурність як джерело цивілізаційного розвитку багатоетнічної української спільноти. Монографія, 2022.

5. Intercultural dialogue and interaction as the key to the success of multi-ethnic Ukrainian communities. Запоріжжя, , 2023. 191 с.

Участь у міжнародних наукових проектах

1. ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та залучення культурного різноманіття на міжнародному рівні. 2020-2021

2. Проект «Вивчай та розрізняй: інформаційна грамотність», що реалізується

Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів IREX за підтримки посольств Великої Британії та США, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією Української преси (2020 р.)

3. ICC Competence Development area. "Боротьба з чутками". 2021-2022

4. РЄ «Посилення захисту національних меншин, включаючи ромів та мови меншин в Україні».

5. Проєкт Ради Європи «Етнічні спільноти і спільність: запорука громадської активності та довіри» (2022).

6. Проєкт Ради Європи «Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин та зміцнення стійкості національних меншин і ромів в Україні» (2023).

7. Проєкту Erasmus+ "Universities-Communities: strengthening cooperation" (UNICOM) (2023-2025).

Виконання функцій відповідального виконавця наукової теми (проєкту)
Член науково-методичної ради з дослідно-експериментальної роботи за темою «Створення навчально-методичних засад формування у дітей навичок міжкультурної комунікації» в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах Запорізької області на 2014-2019 роки. Наказ Міністерства освіти і науки України №1447 від 05.12.2014 р.

Член інноваційного освітнього проєкту за темою «Нова українська школа, університет, громада, влада – координація взаємодії на інтелектуальній платформі TeachHub»
Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1041
Організаційна робота у закладах освіти

Заступник декана факультету інформатики, математики та економіки з науково-дослідної роботи та міжнародного співробітництва
В.о. декана факультету інформатики, математики та економіки
Авторські свідоцтва.
Авторське право № 84170 на науковий твір «Картування громад як інструмент до впровадження політики «Місто, що навчається»: за результатами соціологічного дослідження» (8.01.2018).
Авторське право №77367 на твір «Опис проекту «Інтеркультурний фьюжн «Модна кухня» (5.03.2018).
Авторське право №85494 на твір «Стратегічна дорожня карта щодо впровадження політики «Місто, що навчається» (07.02.2019)
Авторське право №84169 на письмовий твір «Міжкультурна комунікація у навчально-виховному середовищі загальноосвітніх начальних закладів. Соціометрія простору учнівської молоді» (08.01.2019).
Навчально-методичні посібники/посібники для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспекти лекцій / практикуми / методичні вказівки:
1. Афанасьєва Л.В., Букрєєва І.В., Глинська Л.Ф., Глєбова Н.І., Орлов А.В. Підготовка підсумкових документів дослідження. Навчально-методичний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. 138 с. Інноваційні соціологічні технології муніципальної політики. Запоріжжя., 2024., 126 с.
2. Соціологічні виміри муніципальної політики міста. Навчально-методичний посібник,

Запоріжжя. 2022, 165 с.

3. Інноваційні соціологічні технології муніципальної політики. Запоріжжя., 2024., 126 с.

Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих), дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики

1. Смакує по-мелітопольськи. Смакує по-мелітопольськи, Мелітополь, 2021. 106 с. – друге видання

2. Соціологічні маркери інтеркультурного картування Мелітополя. Мелітополь, 2020. - 63 с.

3. Дорожня карта підвищення індексу благополуччя молоді міста Мелітополя, 2021. - 75с.

4. Комплексна програма інтеркультурної взаємодії міста Мелітополя на 2021-2023 рр., затверджено розпорядженням міського голови від 24.02.2021 №73-р. Мелітополь, 2021. 67 с.

5. Концепція розвитку спортивної інфраструктури Запорізької області у 2020-2024 роках. Запоріжжя. 2020, 20 с.

6. Соціологічне дослідження рівня розвиненості інфомедійної грамотності населення «Моя навігація в інфомедійному просторі». Мелітополь, 2021. – 20 с.

7. Дослідження актуальних запитів та розробка дорожньої карти підвищення рівня індексу благополуччя молоді міста Мелітополя. Звіт за результатами фокус-групових дискусій та open space серед представників молоді міста Мелітополя на замовлення управління культури та молоді Мелітопольської міської ради

						<p>Запорізької області. за заг. Ред. Л. Афанасьєва і А. Орлова. - Мелітополь: Центр соціологічних досліджень МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. 52 с.</p> <p>8. Визначення основних проблем та труднощів, з якими доводиться стикатися представникам етнічних спільнот міста Мелітополя, що залишилися на окупованій території, вимушено покинули свої домівки та виїхали на підконтрольну Україні територію, чи за кордон. / Звіт за результатами контент-аналізу, фокус-групових дискусій та глибинних інтерв'ю в рамках реалізації проекту за підтримки Ради Європи «Етнічні спільноти і спільність: запорука громадської активності та довіри». Мелітопольська міська рада, Центр соціологічних досліджень Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Мелітополь – Запоріжжя, 2022. - 114 с.</p> <p>9. Звіт за результатами комплексного соціологічного дослідження «повоєнна Мелітопольщина очима громади: виклики/запити/пропозиції/ініціативи», Мелітополь – Запоріжжя, 2023.</p> <p>Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю Член «Соціологічної асоціації України», квіток №1391, видано 2019 р.</p> <p>Досвід практичної роботи за спеціальністю Лабораторія соціологічних досліджень (наказ №40-02 від 27.03.2000 р.) Центр соціологічних досліджень МДПУ ім. Б. Хмельницького (наказ №10-01 від 28.01.2015 р.)</p>
--	--	--	--	--	--	--

96718	Арабаджи-Тіпенко Людмила Іванівна	старший викладач, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	<p>Диплом бакалавра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2012, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2013, спеціальність: 070402 Біологія, Диплом магістра, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, рік закінчення: 2021, спеціальність: 035 Філологія, Диплом кандидата наук ДК 061631, виданий 29.06.2021</p>	7	ОК-05 Біологія та методика викладання біології в інтегрованому курсі	<p>Підвищення кваліфікації: 1. Куявський університет, м. Влоцлавек, Республіка Польща. Сертифікат з науково-педагогічного стажування «Проблеми та процес реформування освіти в галузі природничих наук в Україні та країнах ЄС», тема: Альгоутронування Суаноррокагуота солончаків Приазовського національного природного парку (Україна) як об'єкт дослідницьких робіт для майбутніх фахівців у галузі біології та екології, 14 листопада по 13 грудня 2019 р., в обсязі 6 кредитів (180 годин). 2. ПК 29 січня – 2 лютого 2024 р. участь у VI Зимовій школі з згуртування: Розробка політик та імплементація» для студентів Європейських студій «Соціальна політика ЄС і політика, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства, яка проводилась в рамках імплементації проекту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-SOE та для підтримки сталості проекту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Зимова Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні (м. Генуя, Італія – м. Київ, м. Львів, Україна): («EU Social Policy», 29.01.2024-02.02.2024. 3. ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит</p>
-------	-----------------------------------	--	----------------------------	--	---	--	---

ЕКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165; «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024.

4.ПК Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 1QABGU-CE000345).

5.Міжнародне стажування та розробка в складі колективу освітнього проекту «Fundraising and organization of project activities in educational establishments: european experience» and has developed the educational project on the topic Implementation of Innovative Teaching Technologies of Pedagogical and Medical-Biological Direction in Educational Institutions, 06.03.2024-12.05.2024, Department of Polish-Ukrainian Studies of Jagiellonian University in Krakow Career Development Center of NGO Sobornist Luhansk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, 180 годин / 6 кредитів ЕКТС, сертифікат № SZFL-003114

- Участь в онлайн-презентації «Технологія використання інтегрованих завдань на уроках основ здоров'я у 7-9 класах», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЕКТС, сертифікат серія ССМК-2023 № 2154
- Участь в семінарі «Експерієнс-технології професійного розвитку вчителя: навчання на основі педагогічного досвіду (міжкафедральний)», 23.08.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЕКТС, сертифікат серія ОПС-2023 №

13933

- Участь в нетворкінгу: «Впровадження здоров'язберезувальних компонентів в освітній процес нової української школи», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17693-23
- Участь в онлайн-мастерці: «Можливості інтегрованого підходу в НУШ для формування безпечного освітнього середовища», 15.09.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ТОД 02136146/17567-23
- Участь у вебінарі на тему: «Діяльнісний підхід на уроках біології та хімії в цифровому середовищі», 14.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Цифрові інструменти для побудови експерименту», 27.11.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Актуалізація та узагальнення знань на уроках біології та географії», 05.12.2023, Бюро кооперації ОеAD в Одесі, 1 модуль / 3 години, сертифікат
- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», 27.11.2023-13.12.2023, Сумський державний університет, 150 годин / 5 кредитів ЄКТС, свідоцтво № 05408289/3274-23
- Підвищення кваліфікації за формю «Вебінар» «Штучний інтелект в освітньому процесі. За програмою підвищення

кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»13.12.2023
 ,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКo286-23

- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту», 19.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2877
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сфері освіти», 20.12.2023, проект ЄС Еразмус+, сертифікат № 2878
- Участь у вебінарі на тему: «Педагогічні лайфхаки для батьків, учнів та вчителів», 20.12.2023, ТОВ Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y20122311214245344E5
- Участь у вебінарі на тему: «Презентація нового підручника інтегрованого курсу «ЯДС, 2 клас»: діяльнісний підхід, або щасливі діти і вмотивований учитель», 27.12.2023, Видавничий дім «ОСВІТА», 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат № 3
- Участь у семінарі «Інфомедійність: реклама та освіта. За програмою підвищення кваліфікації – Предметно методична компетентність.»31.01.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ПМКo277-24
- ПК «EU Social

Policy», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 2024ESP-0000165

- ПК «VI winter school in European studies «EU Social and Cohesion Policy: Policy-Making and Implementation»», 29.01.2024-02.02.2024, Jean Monnet Centre of Excellence, 30 годин / 1 кредит ЕКТС, сертифікат № 1QABGU-CE000345
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «ШІ: як технології змінюють навчання. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів: карта компетентностей та її реалізація.», 28.02.2024, 3 години / 0,1 кредиту ЕКТС, сертифікат № ЦК0424-24
- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Використання імерсивних технологій на заняттях з природничих дисциплін. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.», 20.03.2024, 2 години / 0,07 кредиту ЕКТС, сертифікат № ЦК0203-24
- Підвищення кваліфікації «Трансформаційні процеси професійного розвитку педагогів в умовах освітніх інновацій.», 28.03.2024, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 3 години / 0,1 кредиту ЕКТС, сертифікат № ПК-2024/5305
- ПК Spring school “European experience in Technology transfer”, IN THE CONTEXT OF
- Jean Monnet

UniTECH - 101047891 - JEAN-MONNET CHAIRS «European technology transfer for Ukrainian universities» / UniTECH 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат

- Підвищення кваліфікації за видом «Вебінар» дистанційно на тему «Штучний інтелект в освіті: генерація зображень, індивідуальні завдання та персоналізований чат. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,17.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0412-24
- Підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність в сучасній освіті, науці, і практиці», 23.04.2024, ДНУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», 3 години, сертифікат
- Семінар «Роль цифрової комунікації у навчальному процесі: взаємодія та спільна робота. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»,29.04.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦК0185-24
- Підвищення кваліфікації « Стратегування інклюзивного середовища закладу освіти», 29.04.2024-13.05.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, свідоцтво серія ПК № 8572
- Семінар «Цифрова освіта: проблеми та

перспективи. За програмою підвищення кваліфікації – Варіативні моделі формування цифрової компетентності педагогів :карта компетентностей та її реалізація.»13.05.2024,, 3 години / 0,1 кредиту ЄКТС, сертифікат № ЦКО076-24

- Участь у вебінарі на тему: «Ефективне оцінювання на уроках природничих дисциплін», 14.12.2023, Видавництво «Ранок», 1 години / 0,03 кредиту ЄКТС, сертифікат № Y1412231121295033FD6

- Підвищення кваліфікації «Свобода вираження поглядів та свобода медіа у демократичному суспільстві: стандарти Європейського Союзу», яка реалізується Центром розвитку кадрового потенціалу СумДУ в рамках проєкту Кафедра Жана Моне «Стандарти ЄС у сфері свободи вираження поглядів та інформації» (101127062) за підтримки Виконавчого агентства ЄС з освіти і культури (EACEA) з 20.05.24 по 07.06. 24. Свідотцтво СІП № 05408289/1718- 24 (Всього 5 кредитів, 150 годин: Загальні принципи політики та права ЄС у сфері свободи слова та інформації (1,25/36), Свобода вираження поглядів та плюралізм ЗМІ проти корупції (1,25/34), Права людини у сфері обробки інформації та захисту персональних даних (1,25/42), Фактчекінг і забезпечення інформаційної безпеки (1,25/38).
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+: можливості у сферах освіти, молоді та спорту для новачків», 19.12.2023, проєкт ЄС Еразмус+, сертифікат № 2876
- Онлайн навчання «Інформаційний день Еразмус+ у сферах молоді та спорту»,

кредиту ЄКТС,
сертифікат №
Y140224112612743FC9A

- Участь в вебінарі на тему: «Відкритий доступ», 15.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь в вебінарі на тему: «Оцінка міжнародної співпраці», 22.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь в вебінарі на тему: «Підтримка чесності досліджень за допомогою надійних інструментів та даних», 29.02.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Особливості методичної підтримки 7 класів НУШ із предмета «Біологія»», 22.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат № 7724-7953-3601
- Участь у вебінарі на тему: «European experience in Technology transfer», 16.03.2024-25.03.2024, LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY, 30 годин / 1 кредит ЄКТС, сертифікат
- Участь в роботі: «IV Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»», 25.03.2024, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, 8 годин, сертифікат, доповідь «Інклюзивна освіта: плюси та мінуси»
- Участь у круглому столі на тему: «Сучасні тренди соціально-економічного розвитку публічного управління та проектного менеджменту в умовах діджиталізації суспільства і держави», 28.03.2024, ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України Навчально-науковий інститут менеджменту та психології Науково-практична студія

«розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагога в умовах трансформаційних змін суспільства», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат № 000029

- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0647
- Участь в презентації «Вплив соціально-психологічного клімату педагогічного колективу на розбудову освітнього середовища вільного від насильства та булінгу», 28.03.2023, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0557
- Участь у вебінарі на тему: «Формуємо безпечне емоційне середовище в НУШ: практичні кейси», 28.03.2024, Видавництво «Ранок», 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС, сертифікат №7724-7972-3601
- Участь в презентації: «Використання потенціалу музейної педагогіки для розвитку компетентно орієнтованої особистості», 29.03.2024, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЗОР, 2 години / 0,07 кредиту ЄКТС, сертифікат серія ССМК-2024 № 0805
- Участь в вебінарі на тему: «Розширені можливості платформи Web of Science», 04.04.2024, Clarivate, 1 година, сертифікат
- Участь у вебінарі на тему: «Використання програм із

вбудованим III»,
23.04.2024, Бюро
кооперації ОеAD в
Одесі, 1 модуль / 3
години, сертифікат
• Участь у вебінарі на
тему: «Інноваційні
методи в природничій
освітній галузі»,
29.04.2024,
Видавництво «Ранок»,
2 години / 0,06
кредиту ЄКТС,
сертифікат №7724-
8751-3601
• Участь у вебінарі на
тему: «Візуалізація
навчальних
матеріалів для уроків
біології за допомогою
III», Ужгород,
28.05.2024. Бюро
кооперації ОеAD в
Одесі, 1 модуль/ 3
години, сертифікат
• Участь у вебінарі на
тему: «Інструменти
III для збору та
обробки інформації на
уроках з біології»,
Ужгород, 04.06.2024.
Бюро кооперації ОеAD
в Одесі, 1 модуль/ 3
години, сертифікат
Наявність не менше
п'яти публікацій у
періодичних наукових
виданнях, що
включені до переліку
фахових видань
України, до
наукометричних баз,
зокрема Scopus, Web
of Science Core
Collection;
1. Solonenko, A. M.,
Arabadzhy-Tipenko, L.
I., Kunakh, O. M.,
Kovalenko, D. V.
(2020). The role of
ecological groups in the
formation of
cyanobacterial
communities in the
ecosystems of the North
Azov region (Ukraine).
Biosystems Diversity 28
(3), 216-223.
DOI:10.15421/012028.
(Scopus)
2. Arabadzhy-Tipenko,
L. I. (2020). Ecological
and floristic
characteristics of
Cyanophyceae of
Pryazovskiy National
Nature Park. Agrology,
3(2), 66-79. doi:
10.32819/020009
3. Арабаджи-Типенко,
Л.И., Солоненко, А.Н.,
Брен, А.Г., (2019),
Суанопрокагюта
солончаков
Приазовского
национального
природного парка,
Украина, Альгология,
29(4), 463-477.
4. Arabadzhy-Tipenko
L.I., Solonenko A.N., &

Bren A.G. (2019), Cyanoprokaryota of the Salt Marshes at the Pryazov National Natural Park, Ukraine, International Journal on Algae, 21(4): 299–310, (Scopus)

5. Zhukov O., Arabadzhy-Tipenko L.: The ecological interpretation of unbiased estimator for the taxonomic ratio: different approaches for local and regional flora. Ekológia (Bratislava), Vol. 40, No. 4, p. 348–356, 2021.

6. Pyurko O., Velcheva L.G., Arabadzhy-Tipenko L.I. (2022) Endo-adaptive mechanisms of mesophytic plants' as a component of ecosystem resistance, IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 1049(1), 012071 (Scopus)

7. Pyurko, O. E. and Khrystova, T. E. and Pyurko, V. E. and Arabadzhy-Tipenko, L. I. (2024) Seeds' similarity of cultural and natural flora under chloride load in conditions of southern Ukraine. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, vol. 1254, special issue 1: 4th International Conf. on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF-2023) 22/05/2023 - 26/05/2023 Kryvyi Rih, Ukraine. 012016, 1254 (1).

8. Pyurko, Olga and Khrystova, Tetiana and Pyurko, Vladyslav and Arabadzhy-Tipenko, Liudmyla (2024) Endo-adaptive component Taraxacum officinale L. as a determinant of the adaptation syndrome of plant organisms against the background of ecosystem stability. Revista de la Universidad del Zulia, 15 (42). pp. 491-503. ISSN p-ISSN: 0041-8811. e-ISSN: 2665-04281.

9. Пюрко О.Є., Пюрко В.Є., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Цифрові технології як необхідний

						інструмент при викладанні природничих наук. Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.63-65. сертифікат, тези 10. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Переваги інтерактивних технологій під час вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо природу». Сьома міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» 16-17 травня 2024 р., м. Харків – 2024, С.52-53 сертифікат, тези 11. Венгеренко І.О., Арабаджи-Тіпенко Л.І. Застосування технології дослідницької діяльності та інтерактивного навчання на уроках природничого спрямування. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» - м. Переяслав, збірник матеріалів конференції, 18.03.2024, Вип. 97, С.56-58. сертифікат, тези 12. Гіза О. А., Арабаджи-Тіпенко Л. І. Формування екологічного світогляду учнів під час вивчення інтегрованого курсу "Я досліджую світ" // Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні досягнення та перспективи науки та освіти» – Житомир, збірник матеріалів конференції, 15.11.2023, 15-17 С (6 годин / 0,2 кредиту ЄКТС, сертифікат)	
304889	Жуков Олександр Вікторович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет природничих наук	Диплом спеціаліста, Дніпропетровський державний університет, рік закінчення: 1993, спеціальність: Зоологія, Диплом доктора наук ДД 009504,	24	ОК-09 Рациональне природокористування та екологічна освіта	Підвищення кваліфікації: 108 год. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Програма «Основи геоінформаційних технологій» 7.060101 (Комп'ютерні науки) Свідоцтво ПК №

виданий
31.05.2011,
Атестат
професора АП
000655,
виданий
18.12.2018

02070921/006177-20 (23.11- 17.12.2020 р.)
Підвищення
кваліфікації: 108 год.
Світовий центр даних
«Геоінформатика та
сталий розвиток»
Курс «Основи
геоінформаційних
технологій «AgreCIS»
Сертифікат «Світового
центру даних
«Геоінформатика та
сталий розвиток» від
29.12.2020 р.
Наявність не менше
п'яти публікацій у
періодичних наукових
виданнях, що
включені до переліку
фахових видань
України, до
наукометричних баз,
зокрема Scopus, Web
of Science Core
Collection;
1. Zhukov O., Kunah O.,
Dubinina Y., Novikova
V. The role of edaphic
and vegetation factors
in
structuring beta
diversity of the soil
macrofauna community
of the Dnipro river
arena terrace.
Ekológia (Bratislava),
2018. Vol. 37. Is. 3.
P.301–327. DOI:
10.2478/eko-2018-
0023.
2. Zhukov O., Kunah O.,
Dubinina Y., Novikova
V. The role of edaphic,
vegetational and spatial
factors in structuring
soil animal
communities in a
floodplain forest of the
Dnipro river. Folia
Oecologica, 2018. Vol.
45. P. 8–23. DOI:
10.2478/foecol-2018-
0002.
3. Zhukov O., Kunah O.,
Dubinina Y., Ganga D.,
Zadorozhnaya G.
Phylogenetic diversity
of
plant metacomunity
of the Dnieper river
arena terrace within the
“Dnieper-Orilskiy”
nature
reserve. Ekológia
(Bratislava). 2017. Vol.
36. Is. 4. P. 352–365.
DOI: 10.1515/eko-2017-
0028.
4. Klimkina I.,
Kharytonov M., Zhukov
O. Trend Analysis of
Water-Soluble Salts
Vertical
Migration in
Technogenic
Edaphotops of
Reclaimed Mine Dumps
in Western Donbass
(Ukraine).
Journal of

Environmental Research, Engineering and Management. 2018. Vol. 74. Is.2. P. 82–93. <http://dx.doi.org/10.5755/joi.irem.74.2.19940>

5. Budakova, V. S., Yorkina, N. V., Telyuk, P. M., Umerova, A. K., Kunakh, O. M., & Zhukov, O. V. (2021). Impact of recreational transformation of soil physical properties on micromolluscs in an urban park. *Biosystems Diversity*, 29(2), 78–87. doi:10.15421/01211

6. Zhukov, O., Yorkina, N., Budakova, V., and Kunakh, O. (2021). Terrain and tree stand effect on the spatial variation of the soil penetration resistance in Urban Park. *International Journal of Environmental Studies*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/00207233.2021.1932368>

7. Koshelev, O., Koshelev, V., Fedushko, M., Zhukov, O. (2021). Annual course of temperature and precipitation as proximal predictors of birds' responses to climate changes on the species and community level. *Folia Oecologica*, 48(2): 118–135. doi: 10.2478/foecol-2021-0013

8. Zhukov O., Kunah O., Fedushko M., Babchenko A., Umerova A. (2021). Temporal Aspect of the Terrestrial Invertebrate Response to Moisture Dynamic in Technosols formed after Reclamation at a Post-Mining Site in Ukrainian Steppe Drylands. *Ekológia (Bratislava)*, 40(2), 178–188. doi:10.2478/eko-2021-0020

9. Zymarioieva A, Zhukov O, Fedoniuk T, Pinkina T, Vlasiuk V. 2021. Edaphoclimatic factors determining sunflower yields spatiotemporal dynamics in northern Ukraine. *OCL – Oilseeds and fats, Crops and Lipids*, 28(26), 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1051>

/ocl/2021013
10. Zymarioieva, A., Zhukov, O., Fedoniuk, T., Pinkina, T., and Hurelia, V. (2021). The Relationship Between Landscape Diversity and Crops Productivity: Landscape Scale Study. *Journal of Landscape Ecology*, 14(1): 39–58. <https://doi.org/10.2478/jlecol-2021-0003>

11. Shcherbyna, V. V., Maltseva, I. A., Maltseva, H. V., & Zhukov, O. V. (2021). Effects of fires on vascular plant and microalgae communities of steppe ecosystems. *Biosystems Diversity*, 29(1), 3–9. doi:10.15421/012101

12. Ponomarenko O.L., Banik M.V., Zhukov O.V. (2021). Assessing habitat suitability for the Common Pochard, *Aythya ferina* (Anseriformes, Anatidae) at different spatial scales in Orel' River valley, Ukraine. *Ekológia (Bratislava)*, 40 (2), 154–162. doi:10.2478/eko-2021-0018

13. Mirzoeva, A., Zhukov, O. (2021). Conchological variability of *Anadara kagoshimensis* (Bivalvia: Arcidae) in the northern part of the Black–Azov Sea basin. *Biologia*. <https://doi.org/10.1007/s11756-021-00844-4>

14. Yorkina, N. V., Teluk, P., Umerova, A., Budakova, V. S., Zhaley, O.A., Ivanchenko, K.O., Zhukov, O. V. (2021). Assessment of the recreational transformation of the grass cover of public green spaces. *Agrology*, 4(1), 10–20. doi: 10.32819/021002

Кунах О.М., Жуков О.В. Патент на корисну модель № 152281 «Спосіб визначення оптимального розміщення відбору проб у межах зелених насаджень загального користування». Зареєстровано в Державному реєстрі України корисних моделей 11.01.2023

15. Kunakh, O.M., Ivanko, I.A., Holoborodko, K.K.,

Volkova, A.M., and Zhukov, O.V. (2023). Age estimation of black locust (*Robinia pseudoacacia*) based on morphometric traits. *Biosystems Diversity*, 31(2): 222–228. <https://doi.org/10.15421/012324>

16. Tutova, G.F., Kunakh, O.M., Yakovenko, V.M., and Zhukov, O.V. (2023). The importance of relief for explaining the diversity of the floodplain and terrace soil cover in the Dnipro River valley: The case of the protected area within the Dnipro-Orylskiy Nature Reserve. *Biosystems Diversity*, 31(2): 177–190. <https://doi.org/10.15421/012319>

17. Kunakh, O.M., Volkova, A.M., Tutova, G.F., and Zhukov, O.V. (2023). Diversity of diversity indices: Which diversity measure is better? *Biosystems Diversity*, 31(2): 131–146. <https://doi.org/10.15421/012314>

18. Bondarev, D., Fedushko, M., Hubanova, N., Novitskiy, R., Kunakh, O., & Zhukov, O. (2023). Temporal dynamics of the fish communities in the reservoir: the influence of eutrophication on ecological guilds structure. *Ichthyological Research*. <https://doi.org/10.1007/s10228-021-00854-x>

19. Zhukov, O., Kunakh, O., Yorkina, N., & Tutova, A. (2023). Response of soil macrofauna to urban park reconstruction. *Soil Ecology Letters*, 5(2), 220156. <https://doi.org/10.1007/s42832-022-0156-0>

20. Kunakh, O., Zhukova, Y., Yakovenko, V., Zhukov, O. (2023). The role of soil and plant cover as drivers of soil macrofauna of the Dnipro River floodplain ecosystems. *Folia Oecologica*, 50 (1): 16–43.

21. Zymarioieva, A., Bondarev, D., Kunakh, O., Svenning, J.-C., & Zhukov, O. (2023). Which Fish Benefit

from the Combined Influence of Eutrophication and Warming in the Dnipro River (Ukraine)? *Fishes*, 8(1), 14. <https://doi.org/10.3390/fishes8010014>

22. Yakovenko, V., Kunakh, O., Tutova, H., and Zhukov, O. (2023). Diversity of soils in the Dnipro River valley (based on the example of the Dnipro-Orilsky Nature Reserve). *Folia Oecologica*, 50(2): 119–133. <https://doi.org/10.2478/foecol-2023-0011>

23. Zhukov, O., Lisovets, O., and Molozhon, K. (2023). Differential ecomorphic analysis of urban park vegetation. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*, 1254 1–2. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1254/1/012023>

24. Lovynska, V., Holoborodko, K., Ivanko, I., Sytnyk, S., Zhukov, O., Loza, I., Wiche, O., and Heilmeier, H. (2023). Heavy metal accumulation by *Acer platanoides* and *Robinia pseudoacacia* in an industrial city (Northern Steppe of Ukraine). *Biosystems Diversity*, 31(2): 246–253. <https://doi.org/10.15421/012327>

22. Stefanovska, T., Skwiercz, A., Pidlisnyuk, V., Zhukov, O., and Shapoval, P. (2023). Can Nematode Communities Work as an Indicator of Soil Health in a Multiyear *Miscanthus* × *Giganteus* Plantation Growing in Lead-Contaminated Soil? *Agronomy*, 13(6): 1620. <https://doi.org/10.3390/agronomy13061620>

23. Falko, N., and Zhukov, O. (2023). Transition from hierarchy to adhocratic organizational culture in a Ukrainian university: From survival to successful development in the conditions of war. *Problems and Perspectives in Management*, 21(2): 15–22. [https://doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.03](https://doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.03)

24. Pidlisnyuk, V.,

Mamirova, A., Newton, R. A., Stefanovska, T., Zhukov, O., Tsygankova, V., Shapoval, P., Trogl, J., & Erickson, L. (2023). Enhanced Miscanthus growth in naturally trace elements contaminated soils by application of the Plant Growth Regulators. *International Phytotechnology Conference 23–26 May 2023*, 83.

25. Podpriatova, N., Kunakh, O., & Zhukov, O. (2024). Which index is better for assessing the success of reclamation: Naturalness or hemeroby? *Biosystems Diversity* 32(1), 30–42. <https://doi.org/10.15421/012403>

16. Ruchiy, V., Khrystov, O., Kunakh, O., & Zhukov, O. (2024). Morphological and functional diversity of floodplain water bodies and their classification according to the structure of the surrounding vegetation cover. *Biosystems Diversity* 32(1), 60–72. <https://doi.org/10.15421/012406>

27. Alexeyeva, A., Holoborodko, K., Ivanko, I., Zhukov, O., & Loza, I. (2024). Characteristics of powdery mildew [*Sawadaea bicornis* (Wallr.) Miyabe] influence on the photosynthetic process in Norway maple (*Acer platanoides* L.) seedlings. *Journal of Forest Science* 70 (1), 31–39. <https://doi.org/10.17221/30/2023-JFS>

28. Zhukov, O., Kunakh, O., Ruchiy, V., and Khrystov, O. (2024). Influence of the functional and morphological features of floodplain water bodies on the indicators of water quality. *International Journal of Environmental Studies* 1–16. <https://doi.org/10.1080/00207233.2024.2318135>

29. Zymarioieva, A., Bondarev, D., Kunakh, O., Svenning, J.-C., & Zhukov, O. (2024). Young-of-the-year fish as bioindicators of eutrophication and

temperature regime of water bodies.
Environmental Monitoring and Assessment 196(2), 161.
<https://doi.org/10.1007/s10661-024-12313-x>
30. Stefanovska, T., Skwiercz, A., Pidlisnyuk, V., Boroday, V., Medkow, A., and Zhukov, O. (2024). Effect of the biostimulants of microbiological origin on the entomopathogenic and plant parasitic nematodes from *Miscanthus × giganteus* plantations. Journal of Horticultural Research <https://doi.org/10.2478/johr-2024-0003>
Підвищення кваліфікації: 108 год.
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Програма «Основи геоінформаційних технологій» 7.060101 (Комп'ютерні науки)
Свідоцтво ПК № 02070921/006177-20 (23.11- 17.12.2020 р.)
Підвищення кваліфікації: 108 год.
Світовий центр даних «Геоінформатика та сталий розвиток»
Курс «Основи геоінформаційних технологій «AgcCIS»
Сертифікат «Світового центру даних «Геоінформатика та сталий розвиток» від 29.12.2020 р.
Наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;
1. Zhukov O., Kunah O., Dubinina Y., Novikova V. The role of edaphic and vegetation factors in structuring beta diversity of the soil macrofauna community of the Dnipro river arena terrace. *Ekológia (Bratislava)*, 2018. Vol. 37. Is. 3. P.301–327. DOI: 10.2478/eko-2018-0023.
2. Zhukov O., Kunah O., Dubinina Y., Novikova

V. The role of edaphic, vegetational and spatial factors in structuring soil animal communities in a floodplain forest of the Dnipro river. *Folia Oecologica*, 2018. Vol. 45. P. 8–23. DOI: 10.2478/foecol-2018-0002.

3. Zhukov O., Kunah O., Dubinina Y., Ganga D., Zadorozhnaya G. Phylogenetic diversity of plant metacommunity of the Dnieper river arena terrace within the “Dnieper-Orilskiy” nature reserve. *Ekológia (Bratislava)*. 2017. Vol. 36. Is. 4. P. 352–365. DOI: 10.1515/eko-2017-0028.

4. Klimkina I., Kharytonov M., Zhukov O. Trend Analysis of Water-Soluble Salts Vertical Migration in Technogenic Edaphotops of Reclaimed Mine Dumps in Western Donbass (Ukraine). *Journal of Environmental Research, Engineering and Management*. 2018. Vol. 74. Is.2. P. 82–93. <http://dx.doi.org/10.5755/joi.ere.m.74.2.19940>.

5. Budakova, V. S., Yorkina, N. V., Telyuk, P. M., Umerova, A. K., Kunakh, O. M., & Zhukov, O. (2021). Impact of recreational transformation of soil physical properties on micromolluscs in an urban park. *Biosystems Diversity*, 29(2), 78–87. doi:10.15421/01211

6. Zhukov, O., Yorkina, N., Budakova, V., and Kunakh, O. (2021). Terrain and tree stand effect on the spatial variation of the soil penetration resistance in Urban Park. *International Journal of Environmental Studies*, 1–17. <https://doi.org/10.1080/00207233.2021.1932368>

7. Koshelev, O., Koshelev, V., Fedushko, M., Zhukov, O. (2021). Annual course of temperature and precipitation as proximal predictors of

birds' responses to climate changes on the species and community level. *Folia Oecologica*, 48(2): 118–135. doi: 10.2478/foecol-2021-0013

8. Zhukov O., Kunah O., Fedushko M., Babchenko A., Umerova A. (2021). Temporal Aspect of the Terrestrial Invertebrate Response to Moisture Dynamic in Technosols formed after Reclamation at a Post-Mining Site in Ukrainian Steppe Drylands. *Ekológia (Bratislava)*, 40(2), 178–188. doi:10.2478/eko-2021-0020

9. Zymarioieva A, Zhukov O, Fedoniuk T, Pinkina T, Vlasiuk V. 2021. Edaphoclimatic factors determining sunflower yields spatiotemporal dynamics in northern Ukraine. *OCL – Oilseeds and fats, Crops and Lipids*, 28(26), 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1051/ocl/2021013>

10. Zymarioieva, A., Zhukov, O., Fedoniuk, T., Pinkina, T., and Hurelia, V. (2021). The Relationship Between Landscape Diversity and Crops Productivity: Landscape Scale Study. *Journal of Landscape Ecology*, 14(1): 39–58. <https://doi.org/10.2478/jlecol-2021-0003>

11. Shcherbyna, V. V., Maltseva, I. A., Maltseva, H. V., & Zhukov, O. V. (2021). Effects of fires on vascular plant and microalgae communities of steppe ecosystems. *Biosystems Diversity*, 29(1), 3–9. doi:10.15421/012101

12. Ponomarenko O.L., Banik M.V., Zhukov O.V. (2021). Assessing habitat suitability for the Common Pochard, *Aythya ferina* (Anseriformes, Anatidae) at different spatial scales in Orel' River valley, Ukraine. *Ekológia (Bratislava)*, 40 (2), 154–162. doi:10.2478/eko-2021-0018

13. Mirzoeva, A., Zhukov, O. (2021). Conchological

variability of *Anadara kagoshimensis* (Bivalvia: Arcidae) in the northern part of the Black–Azov Sea basin. *Biologia*.
<https://doi.org/10.1007/s11756-021-00844-4>

14. Yorkina, N. V., Teluk, P., Umerova, A., Budakova, V. S., Zhaley, O.A., Ivanchenko, K.O., Zhukov, O. V. (2021). Assessment of the recreational transformation of the grass cover of public green spaces. *Agrology*, 4(1), 10–20. doi: 10.32819/021002

Кунах О.М., Жуков О.В. Патент на корисну модель № 152281 «Спосіб визначення оптимального розміщення відбору проб у межах зелених насаджень загального користування». Зареєстровано в Державному реєстрі України корисних моделей 11.01.2023

15. Kunakh, O.M., Ivanko, I.A., Holoborodko, K.K., Volkova, A.M., and Zhukov, O.V. (2023). Age estimation of black locust (*Robinia pseudoacacia*) based on morphometric traits. *Biosystems Diversity*, 31(2): 222–228. <https://doi.org/10.15421/012324>

16. Tutova, G.F., Kunakh, O.M., Yakovenko, V.M., and Zhukov, O.V. (2023). The importance of relief for explaining the diversity of the floodplain and terrace soil cover in the Dnipro River valley: The case of the protected area within the Dnipro-Orylskiy Nature Reserve. *Biosystems Diversity*, 31(2): 177–190. <https://doi.org/10.15421/012319>

17. Kunakh, O.M., Volkova, A.M., Tutova, G.F., and Zhukov, O.V. (2023). Diversity of diversity indices: Which diversity measure is better? *Biosystems Diversity*, 31(2): 131–146. <https://doi.org/10.15421/012314>

18. Bondarev, D., Fedushko, M., Hubanova, N., Novitskiy, R., Kunakh,

O., & Zhukov, O. (2023). Temporal dynamics of the fish communities in the reservoir: the influence of eutrophication on ecological guilds structure. *Ichthyological Research*.
<https://doi.org/10.1007/s10228-021-00854-x>

19. Zhukov, O., Kunakh, O., Yorkina, N., & Tutova, A. (2023). Response of soil macrofauna to urban park reconstruction. *Soil Ecology Letters*, 5(2), 220156.
<https://doi.org/10.1007/s42832-022-0156-0>

20. Kunakh, O., Zhukova, Y., Yakovenko, V., Zhukov, O. (2023). The role of soil and plant cover as drivers of soil macrofauna of the Dnipro River floodplain ecosystems. *Folia Oecologica*, 50 (1): 16–43.

21. Zymarioieva, A., Bondarev, D., Kunakh, O., Svenning, J.-C., & Zhukov, O. (2023). Which Fish Benefit from the Combined Influence of Eutrophication and Warming in the Dnipro River (Ukraine)? *Fishes*, 8(1), 14.
<https://doi.org/10.3390/fishes8010014>

22. Yakovenko, V., Kunakh, O., Tutova, H., and Zhukov, O. (2023). Diversity of soils in the Dnipro River valley (based on the example of the Dnipro-Orilsky Nature Reserve). *Folia Oecologica*, 50(2): 119–133.
<https://doi.org/10.2478/foecol-2023-0011>

23. Zhukov, O., Lisovets, O., and Molozhon, K. (2023). Differential ecomorphic analysis of urban park vegetation. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*, 1254 1–2.
<https://doi.org/10.1088/1755-1315/1254/1/012023>

24. Lovynska, V., Holoborodko, K., Ivanko, I., Sytnyk, S., Zhukov, O., Loza, I., Wiche, O., and Heilmeier, H. (2023). Heavy metal accumulation by *Acer platanoides* and *Robinia pseudoacacia* in an industrial city

(Northern Steppe of Ukraine). *Biosystems Diversity*, 31(2): 246–253.
<https://doi.org/10.15421/012327>

22. Stefanovska, T., Skwiercz, A., Pidlisnyuk, V., Zhukov, O., and Shapoval, P. (2023). Can Nematode Communities Work as an Indicator of Soil Health in a Multiyear *Miscanthus × Giganteus* Plantation Growing in Lead-Contaminated Soil? *Agronomy*, 13(6): 1620.
<https://doi.org/10.3390/agronomy13061620>

23. Falko, N., and Zhukov, O. (2023). Transition from hierarchy to adhocratic organizational culture in a Ukrainian university: From survival to successful development in the conditions of war. *Problems and Perspectives in Management*, 21(2): 15–22.
[https://doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.03](https://doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.03)

24. Pidlisnyuk, V., Mamirova, A., Newton, R. A., Stefanovska, T., Zhukov, O., Tsygankova, V., Shapoval, P., Trogl, J., & Erickson, L. (2023). Enhanced *Miscanthus* growth in naturally trace elements contaminated soils by application of the Plant Growth Regulators. *International Phytotechnology Conference 23–26 May 2023*, 83.

25. Podpriatova, N., Kunakh, O., & Zhukov, O. (2024). Which index is better for assessing the success of reclamation: Naturalness or hemeroby? *Biosystems Diversity* 32(1), 30–42.
<https://doi.org/10.15421/012403>

16. Ruchiy, V., Khrystov, O., Kunakh, O., & Zhukov, O. (2024). Morphological and functional diversity of floodplain water bodies and their classification according to the structure of the surrounding vegetation cover. *Biosystems Diversity* 32(1), 60–72.
<https://doi.org/10.15421/012406>

27. Alexeyeva, A.,

Holoborodko, K., Ivanko, I., Zhukov, O., & Loza, I. (2024). Characteristics of powdery mildew [*Sawadaea bicornis* (Wallr.) Miyabe] influence on the photosynthetic process in Norway maple (*Acer platanoides* L.) seedlings. *Journal of Forest Science* 70 (1), 31–39. <https://doi.org/10.17221/30/2023-JFS>

28. Zhukov, O., Kunakh, O., Ruchiy, V., and Khrystov, O. (2024). Influence of the functional and morphological features of floodplain water bodies on the indicators of water quality. *International Journal of Environmental Studies* 1–16. <https://doi.org/10.1080/00207233.2024.2318135>

29. Zymarioieva, A., Bondarev, D., Kunakh, O., Svenning, J.-C., & Zhukov, O. (2024). Young-of-the-year fish as bioindicators of eutrophication and temperature regime of water bodies. *Environmental Monitoring and Assessment* 196(2), 161. <https://doi.org/10.1007/s10661-024-12313-x>

30. Stefanovska, T., Skwiercz, A., Pidlisnyuk, V., Boroday, V., Medkow, A., and Zhukov, O. (2024). Effect of the biostimulants of microbiological origin on the entomopathogenic and plant parasitic nematodes from *Miscanthus × giganteus* plantations. *Journal of Horticultural Research* <https://doi.org/10.2478/johr-2024-0003>

31. Molozhon, K. O., Lisovets, O. I., Kunakh, O. M., & Zhukov, O. V. (2023). The structure of beta-diversity explains why the relevance of phytoindication increases under the influence of park reconstruction. *Regulatory Mechanisms in Biosystems* 14(4), 634–651. [doi:10.15421/022392](https://doi.org/10.15421/022392)

32. Trifanova, M., Zadorozhna, G., Novitsky, R., Ponomarenko, O.,

Makhina, V., Khrystov, O., Ruchiy, V., and Zhukov, O. (2023). How much space is needed for biodiversity conservation? *Biosystems Diversity* 31(4): 521–534. <https://doi.org/10.15421/012362>

33. Shupranova, L., Holoborodko, K., Zhukov, O., Loza, I., Pakhomov, O., & Domnich, V. (2023). Effects of *Parectopa robiniella* Clemens (Gracillariidae) on the antioxidant defense system of *Robinia pseudoacacia* L. trees of different ages. *Taiwan Journal of Forest Science* 38(3), 249–263.

34. Molozhon, K. O., Lisovets, O. I., Kunakh, O. M., and Zhukov, O. V. (2023). Increased soil penetration resistance drives degrees of hemeroby in vegetation of urban parks. *Biosystems Diversity* 31(4): <https://doi.org/10.15421/012349>

35. Kharytonov, M., Martynova, N., Holoborodko, K., Babenko, M., Alexeyeva, A., & Zhukov, O. (2023). Photosynthetic activity of sweet sorghum fertilised by sewage sludge. *International Journal of Environmental Studies* 1–12. <https://doi.org/10.1080/00207233.2023.2287346>

36. Stefanovska, T., Skwiercz, A., Pidlisnyuk, V., Zhukov, O., and Shapoval, P. (2023). Can Nematode Communities Work as an Indicator of Soil Health in a Multiyear *Miscanthus × Giganteus* Plantation Growing in Lead-Contaminated Soil? *Agronomy* 13(6): 1620. <https://doi.org/10.3390/agronomy13061620>

37. Жуков О. В., Кунах О. М. Часова екологія: антропогенна динаміка та екологічний час. (2024). Монографія. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Мелітополь, 246

						<p>38. Моложон К. О., Жуков О. В., Кунах О. М. Екологія рослин і тварин: лабораторний практикум Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Мелітополь-Запоріжжя: 2024. 112 С.</p> <p>Входить до експертної ради за тематичним напрямом «9. Охорона навколишнього середовища» згідно наказу МОН №1111 від 12.12.2022 р. «Про затвердження списків експертів з експертизи проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються для участі у конкурсах, які проводитиме Міністерство освіти і науки України, та звітів про їх виконання за тематичними напрямами, за якими буде здійснюватися експертиза».</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
---	---	--	------------------------	-----------------------------------